

Σχολή Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας

Τμήμα Βιοϊατρικών Επιστημών

Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών

Τμήμα Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία

Παιδαγωγικό τμήμα

Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Παιδαγωγική μέσω Καινοτόμων Τεχνολογιών και Βιοϊατρικών

Προσεγγίσεων

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας μέσω της ψηφιακής εκπαίδευσης

POST GRADUATE THESIS

Learning Greek language through digital education

ΟΝΟΜΑ ΦΟΙΤΗΤΗ/NAME OF STUDENT

Ιωάννα – Μιχαέλα Αξιωτάκη

Ioanna – Michaela Axiotaki

ΟΝΟΜΑ ΕΙΣΗΓΗΤΗ/NAME OF SUPERVISOR

Παναγιώτα Λάλου

Panagiota Lalou

ΑΙΓΑΛΕΩ/ΑΙΓΑΛΕΟ 2020

Faculty of Health and Caring Professions
Department of Biomedical Sciences
Faculty of Administrative, Financial and Social Sciences
Department of Early Childhood Education and Care

Department of Pedagogy

Inter-Institutional Post Graduate Program
Pedagogy through innovative Technologies and Biomedical approaches

POST GRADUATE THESIS

Learning the Greek language through digital education

NAME OF STUDENT

Ioanna – Michaela Axiotaki

18002

hl.axiotaki@gmail.com

FIRST SUPERVISOR

Panagiota Lalou

SECOND SUPERVISOR

Mountridou Maria

AIGALEO 2020

Δήλωση περί λογοκλοπής

Με πλήρη επίγνωση των συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων, δηλώνω ενυπογράφως ότι είμαι αποκλειστικός συγγραφέας της παρούσας διπλωματικής εργασίας, για την ολοκλήρωση της οποίας κάθε βοήθεια είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται λεπτομερώς στην εργασία αυτή. Έχω αναφέρει πλήρως και με σαφείς αναφορές, όλες τις πηγές χρήσης δεδομένων, απόψεων, θέσεων και προτάσεων, ιδεών και λεκτικών αναφορών, είτε κατά κυριολεξία είτε βάσει επιστημονικής παράφρασης. Αναλαμβάνω την προσωπική και ατομική ευθύνη ότι σε περίπτωση αποτυχίας στην υλοποίηση των ανωτέρω δηλωθέντων στοιχείων, είμαι υπόλογος έναντι λογοκλοπής, γεγονός που σημαίνει αποτυχία στην διπλωματική μου εργασία και κατά συνέπεια αποτυχία απόκτησης Τίτλου Σπουδών, πέραν των λοιπών συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων. Δηλώνω, συνεπώς, ότι αυτή η διπλωματική εργασία προετοιμάστηκε και ολοκληρώθηκε από εμένα προσωπικά και αποκλειστικά και ότι, αναλαμβάνω πλήρως όλες τις συνέπειες του νόμου στην περίπτωση κατά την οποία αποδειχθεί, διαχρονικά, ότι η εργασία αυτή ή τμήμα της δεν μου ανήκει διότι είναι προϊόν λογοκλοπής άλλης πνευματικής ιδιοκτησίας.

Ιωάννα – Μιχαέλα Αξιωτάκη

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την Αντιπρύτανη και Διευθύντρια του Μεταπτυχιακού προγράμματος Κα Ευσταθία Παπαγεωργίου για την ευκαιρία που μου έδωσε να συμμετάσχω σε αυτό το μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τις δυο επιβλέπουσές μου, Κα Παναγιώτα Λάλου και Κα Μαρία Μουντρίδου για την καθοδήγηση και εμπιστοσύνη που μου έδειξαν στην εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας. Ακόμη, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Κο Πέτρο Καρκαλούσο, με την καθοριστική συμβολή του οποίου, μέσα από διαδικασίες, υλοποιήθηκε αυτή η διπλωματική εργασία. Τέλος, θα ήθελα να απευθύνω ιδιαίτερες ευχαριστίες στους διευθυντές, τους καθηγητές και τους μαθητές των σχολείων, οι οποίοι πρόθυμα συμμετείχαν στα ερωτηματολόγια και βοήθησαν στην πραγματοποίηση της έρευνας.

Αφιερώσεις

Θα ήθελα να αφιερώσω την διπλωματική μου εργασία στην οικογένεια μου για την αμέριστη συμπαράσταση που μου παρείχε στη προσπάθειά μου αυτή.

Περίληψη

Εισαγωγή: Η εκπαίδευση είναι μια οργανωμένη διαδικασία με την οποία το άτομο αποκτά γνώσεις, δεξιότητες και διαμορφώνει ηθικές αξίες για όλη της τη ζωή. Στον 21^ο αιώνα σημειώνεται μια ραγδαία τεχνολογική ανάπτυξη, την οποία οι άνθρωποι εντάσσουν στην καθημερινότητά τους. Ο τομέας της εκπαίδευσης δεν μπορεί να μείνει ανεπηρέαστος. Έχουν γίνει προσπάθειες για να ενσωματωθούν οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) στην εκπαιδευτική διαδικασία και να αξιοποιηθούν στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

Σκοπός: Η παρούσα μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία έχει σκοπό να εξετάσει κατά πόσο η χρήση των Τ.Π.Ε. έχει ενσωματωθεί στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και αν είναι αναγκαία για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Επίσης διερευνάται ο βαθμός ένταξης των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Μέθοδος: Εφαρμόστηκε η ερευνητική μέθοδος όπου μοιράστηκαν και συμπληρώθηκαν έντυπα ερωτηματολόγια σε μαθητές και καθηγητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικές με το προφίλ των συμμετεχόντων και διερευνάται η καθημερινή τους ενασχόληση με τις νέες τεχνολογίες. Επίσης, ερωτήθηκαν σχετικά με την χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία καθώς και για την αναγκαιότητα της χρήσης τους στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Στην έρευνα συμμετείχαν 56 καθηγητές και 94 μαθητές Λυκείου. Επιπλέον, δημιουργήθηκε ένα σενάριο διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας με την χρήση νέων τεχνολογιών καθώς και ένα ερωτηματολόγιο όπου ελέγχθηκε ο βαθμός κατανόησης του μαθήματος με την χρήση της εφαρμογής Quizizz.

Αποτελέσματα: Από τα αποτελέσματα της έρευνας προέκυψε ότι η πλειοψηφία των συμμετεχόντων κατέχει ηλεκτρονικές συσκευές, τις οποίες χρησιμοποιούν στη προσωπική τους ζωή. Όμως στα σχολεία δεν γίνεται ευρεία χρήση Τ.Π.Ε. κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, συνήθως λόγω έλλειψης υλικοτεχνικής υποδομής. Ειδικότερα, οι καθηγητές αν και χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες για την δημιουργία διδακτικού υλικού, δεν έχουν την δυνατότητα να τις χρησιμοποιήσουν στην τάξη. Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων επιθυμεί την χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία. Όσον αφορά την ελληνική γλώσσα εκτιμούν ότι οι νέες τεχνολογίες βοηθούν στην εκμάθησή της και στην βελτίωση του επιπέδου γνώσης της.

Συμπεράσματα: Στο σημερινό σχολείο γίνεται προσπάθεια ένταξης των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ωστόσο σήμερα περισσότερο από ποτέ καθίσταται απαραίτητη η ενσωμάτωση και η ευρεία χρήση των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία. Ειδικότερα κρίνεται αναγκαία η χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Εν κατακλείδι οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση θα βοηθήσει τους μαθητές να αποκτήσουν δεξιότητες και γνώσεις καθώς και να αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα, τα οποία είναι απαραίτητα εφόδια για τον σύγχρονο κόσμο.

Λέξεις κλειδιά: Τ.Π.Ε. , νέες τεχνολογίες , εκπαίδευση, καθηγητές, μαθητές, εκμάθηση ελληνικής γλώσσας

Abstract

Introduction: Education is an organized process by which the individual acquires knowledge, skills and forms moral values for the rest of his life. In the 21st century there is a rapid technological development, which people integrate into their daily lives. The field of education cannot be left unaffected. Efforts have been made to integrate Information and Communication Technologies (ICT) in the educational process and to utilize it in learning the Greek language.

Purpose: The present post graduate thesis aims to examine whether the use of ICT has been integrated into secondary education and if it is necessary for learning the Greek language. The degree of integration of new technologies in the educational process is also being researched.

Method: The research method was applied where printed questionnaires were distributed and completed by students and teachers of secondary education. The questionnaire includes questions related to the profile of the participants and explores their daily involvement with new technologies. They were also asked about the use of ICT in the educational process as well as for the necessity of their use in learning the Greek language. 56 teachers and 94 high school students participated in the research. In addition, a script for teaching the Greek language using new technologies was created as well as a questionnaire where the degree of comprehension of the course was checked using the Quizizz application.

Results: The results of the survey showed that the majority of participants own electronic devices, which they use in their personal lives. However, ICT is not widely used in schools during the educational process, usually due to lack of logistical infrastructure. In particular, although teachers use new technologies to create teaching materials, they do not have the ability to use them in the classroom. The majority of participants wish to use ICT in the educational process. Regarding the Greek language, they estimate that the new technologies help in learning and improving the level of knowledge.

Conclusions: In the current school, an attempt is made to integrate ICT in the educational process. However, today more than ever it becomes necessary to integrate and widely use ICT in the learning process. In particular, it is considered necessary to use new technologies in learning the Greek language. To sum up, we are led to the conclusion that the integration

of new technologies in education will help students to acquire skills and knowledge as well as to develop their critical ability, which are essential supplies for the modern world.

Keywords: ICT , new technologies, education, teachers, students, learning Greek language

Περιεχόμενα

Δήλωση περί λογοκλοπής.....	iv
Ευχαριστίες	vi
Αφιερώσεις	viii
Περίληψη	x
Abstract.....	xiii
Συνομογραφίες.....	xvii
Πρόλογος	1
Κεφάλαιο 1 ^ο Εισαγωγή	3
1.1 Παιδεία και εκπαίδευση	3
1.2 Η παιδεία στον 21 ^ο αιώνα	4
1.3 Μέθοδοι διδασκαλίας.....	4
1.4 Εκπαίδευση από απόσταση	6
1.5 Αναλφαβητισμός.....	7
Κεφάλαιο 2 ^ο Νέα τεχνολογία και εκπαίδευση	8
2.1 Εισαγωγή	8
2.2 Σύντομη Ιστορική Αναδρομή.....	9
2.3 Εκπαιδευτική τεχνολογία	10
2.4 Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών	10
2.5 Η συμβολή των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων.....	11
Κεφάλαιο 3 ^ο Νέα τεχνολογία και εκπαιδευτική κοινότητα	12
3.1 Εκπαιδευτικοί και νέα τεχνολογία	12
3.2 Εκπαιδευόμενοι και νέα τεχνολογία	13
3.3 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα από την χρήση της τεχνολογίας στην εκπαιδευτική διαδικασία.....	15
3.4 Κινητές ηλεκτρονικές συσκευές	16
Κεφάλαιο 4 ^ο Έρευνα	19
4.1 Σκοπός και στόχοι έρευνας	19
4.2 Ερευνητική υπόθεση	19
4.3 Ερευνητικά εργαλεία.....	19
4.4 Ερευνητικό δείγμα	20
4.5 Ερευνητική διαδικασία	20
4.6 Στατιστική επεξεργασία	21

4.7 Ανάλυση δεδομένων	21
4.7.1 Ερωτηματολόγιο μαθητών	21
4.7.2. Συμπεράσματα από το ερωτηματολόγιο των μαθητών	37
4.7.3. Ερωτηματολόγιο καθηγητών	38
4.7.4. Συμπεράσματα από το ερωτηματολόγιο των καθηγητών	57
Κεφάλαιο 5 ^ο Σενάριο υποδειγματικής διδασκαλίας	60
5.1 Εισαγωγή	60
5.1.1. Αλληγορία του σπηλαίου	60
5.2 Υποδειγματικό σενάριο διδασκαλίας	61
5.2.1 Διδακτικοί στόχοι	61
5.2.2. Χώρος εφαρμογής της διδασκαλίας.....	62
5.2.3. Χρονική διάρκεια της διδασκαλίας.....	62
5.2.4. Προϋποθέσεις υλοποίησης	63
5.3 Περιγραφή διδασκαλίας	63
5.3.1. Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία.....	65
5.3.2. Προσδοκώμενα αποτελέσματα της διδασκαλίας	65
5.3.4. Φύλλα εργασίας.....	67
5.3.5. Quiz για την Πολιτεία του Πλάτωνα	70
Κεφάλαιο 6 ^ο Συμπεράσματα- Προεκτάσεις.....	76
6.1 Συμπεράσματα	76
6.2 Προεκτάσεις	77
Αναφορές.....	79
Πηγές εικόνων.....	84
Κατάλογος Πινάκων	84
Παράρτημα Α.....	86
Παράρτημα Β	89
Παράρτημα Γ.....	93

Συντομογραφίες

	Ελληνική ορολογία	Αγγλική ορολογία
Τ.Π.Ε.	Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών	Information and Communication Technologies (ICT)
ΖΕΠ	Ζώνη Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας	Educational Priority Zone (EPZ)
Η/Υ	Ηλεκτρονικός Υπολογιστής	Electronic computer (PC)

Πρόλογος

Η παρούσα εργασία διερευνά τη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία, ακολουθείται τόσο η βιβλιογραφική όσο και η ερευνητική μέθοδος. Εξετάζεται αφενός από την πλευρά των μαθητών και αφετέρου από την πλευρά των καθηγητών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης κατά πόσο χρησιμοποιούν τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) για να πραγματοποιήσουν τις διαδικασίες εκπαίδευσης και μάθησης. Οι νέοι σήμερα είναι εξοικειωμένοι με την χρήση των νέων τεχνολογικών μέσων καθώς χρησιμοποιούν στην καθημερινότητά τους κινητά τηλέφωνα, tablet και ηλεκτρονικούς υπολογιστές για ενημέρωση, διασκέδαση και για ψυχαγωγία. Ερευνάται αν χρησιμοποιούν τις Τ.Π.Ε. κατά τις διαδικασίες της εκπαίδευσης και της μάθησης.

Αρχικά, γίνεται μια σύντομη αναδρομή στο χρονικό χρήσης της νέας τεχνολογίας στα ελληνικά σχολεία και στην προσπάθεια ενσωμάτωσής της στην εκπαιδευτική διαδικασία. Εξετάζονται οι δυνατότητες που ανοίγονται στην διδασκαλία με την χρήση των Τ.Π.Ε. αλλά και τα προβλήματα που πιθανώς παρουσιάζονται. Ειδικότερα, διερευνάται η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Δόθηκε ένα ερωτηματολόγιο στους μαθητές όπου διερευνήθηκε η θέση τους σχετικά με την χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση. Επίσης, ζητήθηκε η γνώμη τους κατά πόσο πιστεύουν ότι η χρήση της τεχνολογίας βοηθάει στην διαδικασία της μάθησης και ειδικότερα στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

Ακόμη για την πληρότητα της έρευνας δόθηκε ένα παρόμοιο ερωτηματολόγιο σε καθηγητές μέσης εκπαίδευσης έτσι ώστε να έχουμε ένα δείγμα και της δικής τους στάσης απέναντι στις νέες τεχνολογίες και επομένως να έχουμε μια σφαιρική εικόνα για το τι συμβαίνει στο σημερινό σχολείο. Οι εκπαιδευτικοί ερωτήθηκαν αν οι Τ.Π.Ε. έχουν ενσωματωθεί στην εκπαιδευτική πρακτική και κατά πόσο είναι αποδοτικές στην μαθησιακή διαδικασία. Στη συνέχεια έγινε επεξεργασία των δεδομένων και παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας. Πραγματοποιήθηκε σύγκριση και σχολιασμός των αποτελεσμάτων και εξήχθησαν συμπεράσματα.

Επιπλέον, δημιουργήθηκε ένα σενάριο διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας με την χρήση νέων τεχνολογιών καθώς και ένα ερωτηματολόγιο όπου ελέγχθηκε ο βαθμός κατανόησης του μαθήματος με την χρήση της εφαρμογής Quizizz. Είναι μια πρόταση για

το πως θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν οι Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση όσον αφορά στην διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας έτσι ώστε να αυξηθεί η επιθυμία για μάθηση και η διαδικασία της εκπαίδευσης να είναι αποδοτικότερη. Συμπεραίνουμε πως στις μέρες μας, περισσότερο από ποτέ, η χρήση νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση είναι επιτακτική ανάγκη για την διεξαγωγή της διδασκαλίας τόσο μέσα στη τάξη όσο και στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Κεφάλαιο 1^ο Εισαγωγή

1.1 Παιδεία και εκπαίδευση

«Τῆς παιδείας αἱ μὲν ρίζαι πικραὶ εἰσὶν οἱ δὲ καρποὶ γλυκεῖς» που σημαίνει ότι οι ρίζες της παιδείας είναι πικρές αλλά οι καρποί γλυκοί. Με τη φράση αυτή ο Αριστοτέλης, ο Σταγειρίτης φιλόσοφος, θέλει να μας δείξει ότι πρωταρχικό θέμα του ανθρώπου είναι η παιδεία, η οποία είναι ένας πολυδιάστατος όρος καθώς μπορεί να εμπεριέχει πολλές έννοιες όπως η εκπαίδευση, η αγωγή και η μάθηση. Απαιτείται συνεχόμενη προσπάθεια και μπορεί να επεκταθεί σε όλη τη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου, οπότε τότε αναφερόμαστε σε μια δια βίου μάθηση. Το άτομο αν μπορέσει να αποκτήσει την κατάλληλη παιδεία, θα καλλιεργήσει την ψυχή και το πνεύμα του σε τέτοιο επίπεδο και θα οδηγηθεί στην εσωτερική πληρότητα και την ολοκλήρωση της προσωπικότητάς του.

Η “παιδεία” προέρχεται από το αρχαίο ρήμα “παιδεύω” που σημαίνει εκπαιδεύω, διδάσκω. Αυτή επιτυγχάνεται μέσω της εκπαίδευσης, η οποία έχει ως σκοπό αφενός την παροχή γνώσεων και αφετέρου τη διαμόρφωση του χαρακτήρα και του ήθους του ατόμου. Αρχικά, ο βασικός φορέας διαπαιδαγώγησης είναι η οικογένεια που αναλαμβάνει την ανατροφή των παιδιών τα πρώτα χρόνια της ζωής τους και στη συνέχεια τον ρόλο αυτό τον αναλαμβάνει και η πολιτεία μέσω του σχολείου.

Ο όρος εκπαίδευση προέρχεται το αρχαίο ρήμα εκπαιδεύω που σημαίνει ανατρέφω, μορφώνω και διαπαιδαγωγώ από την παιδική ηλικία (Μπαμπινιώτης Γ., 2008). Η εκπαίδευση είναι μια οργανωμένη διαδικασία με την οποία το άτομο αποκτά γνώσεις, δεξιότητες και διαμορφώνει ηθικές αξίες για όλη του τη ζωή. Είναι μια συστηματική διαδικασία μάθησης και αγωγής που προγραμματίζεται από την Πολιτεία, η οποία έχει και την ευθύνη της υλοποίησής της (Ξωχέλλης, 2010). Μπορεί να υλοποιηθεί είτε από δημόσιο είτε από ιδιωτικό φορέα. Με την παρεχόμενη εκπαίδευση μέσω διάφορων δραστηριοτήτων το άτομο αποκτά γνώσεις, ικανότητες και ηθικές αξίες απαραίτητες για όλη του τη ζωή. Βασικό ρόλο στην εκπαιδευτική διαδικασία παίζουν οι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι εκτός από τις απαραίτητες επιστημονικές γνώσεις πρέπει να έχουν την κατάλληλη διδακτική και παιδαγωγική κατάρτιση. Η εκπαίδευση έχει καθορισμένους στόχους και περιεχόμενο και πραγματοποιείται μέσα σε συγκεκριμένα χρονικά όρια. Αντίθετα η παιδεία είναι μια ευρύτερη έννοια σε σχέση με την εκπαίδευση και διαρκεί καθ’ όλη τη διάρκεια της ζωής του ατόμου.

1.2 Η παιδεία στον 21^ο αιώνα

Η συμβολή του εκπαιδευτικού είναι καθοριστική στην εκπαιδευτική διαδικασία και έχει σημαντικό ρόλο στη λειτουργία του σχολείου. Σκοπός του είναι να μεταλαμπαδεύσει τις γνώσεις του στους μαθητές του, σεβόμενος την ιδιαιτερότητα του κάθε μαθητή. Για να το επιτύχει αυτό πρέπει να οργανώσει σωστά τη μαθησιακή διαδικασία μέσα σε ένα ευνοϊκό σχολικό περιβάλλον για να έχει το επιθυμητό αποτέλεσμα. Όπλα του γι' αυτή την αποστολή εκτός από την επιστημονική κατάρτιση είναι η παιδαγωγική επιστήμη, η οποία με τους κλάδους της ψυχολογίας, φιλοσοφίας, κοινωνιολογίας, ειδικής αγωγής και διδακτικής θα τον βοηθήσουν να γίνει αποτελεσματικότερος στο λειτούργημά του. Με όλες αυτές τις γνώσεις θα μπορέσει να οργανώσει τη διδασκαλία του και να δραστηριοποιήσει τους μαθητές του δίνοντάς τους κίνητρα προσωπικά και συλλογικά, αξιοποιώντας όσο το δυνατόν καλύτερα την διδακτική ώρα και τα εποπτικά-διδακτικά μέσα (Κόμης, 2004).

Στον 21^ο αιώνα σημειώνεται πλέον μια ραγδαία τεχνολογική ανάπτυξη, καθώς καθημερινά δεχόμαστε έναν καταιγισμό πληροφοριών από όλο τον κόσμο. Οι κοινωνίες αλλάζουν, οι άνθρωποι πλέον έχουν αποκτήσει πρόσβαση σε πολλά δεδομένα που ίσως να μην μπορούν να τα επεξεργαστούν διαχωρίζοντας τα ασήμαντα από τα σημαντικά. Καθώς λοιπόν, προχωράει αυτή η τεχνολογική ανάπτυξη είναι φυσικό οι άνθρωποι να την εντάσσουν όλο και περισσότερο στη ζωή τους (Καποδίστρια , 2001).

Κάθε κοινωνικός ρόλος οφείλει να εξελίσσεται και να διαμορφώνεται ανάλογα με το πλαίσιο που απαιτεί η κοινωνία. Το σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να βρίσκεται σε μια συνεχή εγρήγορση και να προετοιμάζει συνεχώς τους εκπαιδευτικούς έτσι ώστε να είναι πιο αποδοτικοί όσον αφορά τα εκπαιδευτικά τους καθήκοντα. Συνεπώς, ο ρόλος του εκπαιδευτικού αλλάζει, μετατρέπεται και εκσυγχρονίζεται σύμφωνα με τα νέα δεδομένα (Οικονόμου). Η σύγχρονη τεχνολογία είναι αρωγός του σε αυτό το έργο (Κόμης, 2006).

1.3 Μέθοδοι διδασκαλίας

Βασικός στόχος του εκπαιδευτικού είναι να μπορέσει να μεταλαμπαδεύσει τις γνώσεις του μέσω της διδασκαλίας στους μαθητές του. Υπάρχουν πολλοί μέθοδοι διδασκαλίας, οι οποίες έχουν εφαρμοστεί γι' αυτό το σκοπό. Μία από τις παλαιότερες μεθόδους

διδασκαλίας είναι η δασκαλοκεντρική μέθοδος, κατά την οποία ο εκπαιδευτικός είναι ο βασικός φορέας γνώσης. Είναι ο παντογνώστης και η αυθεντία της τάξης, όπου από αυτόν εκπορεύονται όλες οι αξίες, γνώσεις, πληροφορίες με παραλήπτη μηνυμάτων, τον μαθητή. Ο μαθητής δεν συμμετέχει ενεργά στη γνώση απλώς γίνεται ένας παθητικός ακροατής, ο οποίος καλείται να απομνημονεύσει αυτές τις γνώσεις.

Αντίθετα η μαθητοκεντρική διδασκαλία έχει ως επίκεντρο τον ίδιο τον εκπαιδευόμενο, ο οποίος προσπαθεί να ανακαλύψει την γνώση μόνος του υπό την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού. Σε αυτή τη μέθοδο ο εκπαιδευτικός πλέον αποκτά νέο ρόλο είναι συμβουλευτικός, καθοδηγητικός, βοηθητικός. Με την κατάλληλη καθοδήγηση και συμβουλή, ο μαθητής μαθαίνει να ανακαλύπτει τη γνώση και να αποκτήσει δεξιότητες που μπορεί να απαιτούνται, έτσι ώστε η εκπαιδευτική διαδικασία να είναι αποτελεσματική. Σε αυτό το σύστημα εφαρμόζεται «το μανθάνειν δια του πράττειν» (Dewey J. , 1982). Οι μαθητές αλληλοεπιδρούν μεταξύ τους και με τον εκπαιδευτικό και η μάθηση είναι αποτέλεσμα της συνεργατικής διδασκαλίας.

Ακόμη, υπάρχει η ομαδοσυνεργατική μέθοδος διδασκαλίας η οποία υλοποιείται με την κινητοποίηση μικρών ομάδων μαθητών που αποτελούνται από 2 έως 6 άτομα και τα οποία συνεργαζόμενα και αλληλοεπιδρώντας μεταξύ τους μέσω της ανακαλυπτικής μάθησης θα οδηγηθούν στη γνώση καθώς και στην επίλυση των αποριών τους (Ματσαγγούρας Η. , 2000). Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα όλα τα μέλη της ομάδας ο καθένας ανάλογα με την αρμοδιότητα που του έχει ανατεθεί, να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της ομάδας. Παράλληλα τα συμμετέχοντα άτομα θα μπορέσουν να κοινωνικοποιηθούν και να καλύψουν τις προσωπικές και ψυχικές τους ανάγκες (Κογκούλης, 2004).

Σήμερα, θεωρείται ότι αυτό το σύστημα είναι το πιο αποτελεσματικό τόσο για τους προχωρημένους όσο και για τους πιο αδύναμους μαθητές, γιατί όλους τους ενθαρρύνει να συμμετέχουν ενεργά στην μαθησιακή διαδικασία (Κακλαμάνης , 2005). Η αλληλεπίδραση των συμμετεχόντων μαθητών με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού έχει ως αποτέλεσμα να διαμορφώσει πολίτες που διαθέτουν κριτική σκέψη και γνωστική αυτονομία (Ματσαγγούρας Η. , 2008).

1.4 Εκπαίδευση από απόσταση

Εκπαίδευση από απόσταση ορίζεται ως η εκπαίδευση που πραγματοποιείται από απόσταση και χρησιμοποιεί συνήθως τις Τεχνολογίες της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.). Διαφέρει από την παραδοσιακή εκπαίδευση όπου η εκπαιδευτική διαδικασία λαμβάνει χώρα μέσα στην τάξη, όπου ο εκπαιδευτικός και οι εκπαιδευόμενοι βρίσκονται μαζί την ίδια χρονική στιγμή και στον ίδιο χώρο και το εκπαιδευτικό υλικό που τους παρέχεται δίνεται τόσο σε έντυπη όσο και σε ψηφιακή μορφή. Αυτός ο τύπος εκπαίδευσης συναντάται σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.

Η εκπαίδευση από απόσταση διακρίνεται σε σύγχρονη και ασύγχρονη εκπαίδευση. Η σύγχρονη εκπαίδευση έχει ομοιότητες με την παραδοσιακή εκπαίδευση καθώς ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές συνδέονται μέσω ενός δικτύου και συμμετέχουν ενεργά σε μια τηλετάξη αν και υπάρχει φυσική απόσταση μεταξύ τους. Ενώ βρίσκονται σε διαφορετικό χώρο, ο χρόνος που πραγματοποιείται η εκπαιδευτική διαδικασία είναι ο ίδιος. Οι εκπαιδευόμενοι έχουν την δυνατότητα να συμμετέχουν ενεργά κατά την διάρκεια του μαθήματος, κάνοντας ερωτήσεις και να λάβουν άμεσα απαντήσεις. Συνεπώς υπάρχει αλληλεπίδραση και άμεση ανατροφοδότηση. Το εκπαιδευτικό υλικό που παρέχεται είναι καθαρά ψηφιακό και ο διδάσκων με δοκιμασίες μπορεί να ελέγξει την πρόοδο των μαθητών (Κόκκος & Λιοναράκης, 1998).

Άλλη μια μορφή εκπαίδευσης από απόσταση είναι η ασύγχρονη εκπαίδευση όπου η επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών δεν γίνεται την ίδια χρονική στιγμή. Όλοι οι συμμετέχοντες βρίσκονται σε διαφορετικό χώρο ο καθένας και επικοινωνούν μέσω του διαδικτύου. Το μάθημα, οι ασκήσεις και οι διευκρινίσεις δεν δίνονται σε πραγματικό χρόνο αλλά την χρονική στιγμή που επιλέγει ο κάθε συμμετέχων. Το εκπαιδευτικό υλικό που παρέχεται και σε αυτή τη μορφή εκπαίδευσης είναι καθαρά ψηφιακό. Η συνεργασία μεταξύ του εκπαιδευτικού και των εκπαιδευομένων γίνεται με τη χρήση διαδικτυακών μέσων και υπάρχει η δυνατότητα επίλυσης αποριών και ελέγχου των επιδόσεων των μαθητών. Οι δυο αυτές μορφές εκπαίδευσης από απόσταση μπορούν να συνδυαστούν για την καλύτερη επίτευξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας (Alfavita.gr, 2020).

1.5 Αναλφαβητισμός

Παρόλο την πρόοδο που υπάρχει στην εποχή μας, εξακολουθούν να υπάρχουν άτομα αναλφάβητα. Παλαιότερα, με τον όρο αναλφάβητο θα χαρακτηρίζαμε ένα άτομο που δεν μπορεί να γράψει ή να μιλήσει σωστά, επειδή οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της εποχής δεν του το επέτρεψαν. Ο αναλφαβητισμός διακρίνεται στις εξής μορφές :

- Οργανικός Αναλφαβητισμός: είναι το είδος του αναλφαβητισμού όπου το άτομο στερείται βασικές γνώσεις γραφής, ανάγνωσης και αριθμητικών πράξεων που είναι απαραίτητες για την καθημερινή του ζωή.
- Λειτουργικός Αναλφαβητισμός: είναι το είδος του αναλφαβητισμού όπου τα άτομα ενώ έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική τους εκπαίδευση παρόλα αυτά αντιμετωπίζουν δυσκολίες στο να κατανοήσουν τον προφορικό και το γραπτό λόγο. Επίσης δεν έχουν αποκτήσει κριτική σκέψη και δεν μπορούν να εκφράσουν την άποψή τους με σαφήνεια.
- Αναλφαβητισμός ατόμων που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες: σε αυτό το είδος του αναλφαβητισμού ανήκουν άτομα που εξ' αιτίας του κοινωνικού τους περιβάλλοντος, το εκπαιδευτικό σύστημα δεν μπορεί να τα βοηθήσει να ενταχθούν ομαλά σε αυτό. Τέτοιες κατηγορίες ατόμων είναι οι μετανάστες που δεν μπορούν χειριστούν τα ελληνικά καθώς επίσης και τα άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Τεχνολογικός ή Ψηφιακός Αναλφαβητισμός: με την ταχύτατη ανάπτυξη της τεχνολογίας τα τελευταία χρόνια, μια ομάδα του πληθυσμού δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί στις τεχνολογικές εξελίξεις και να χειριστούν με άνεση οποιοδήποτε τεχνολογικό μέσο. Η ομάδα αυτή είναι κυρίως άτομα μεγάλης ηλικίας, ανεξάρτητα από την κοινωνική ομάδα στην οποία ανήκουν, όπου η τεχνολογία ήρθε αργά στη ζωή τους και δεν είχαν την ευκαιρία να εκπαιδευτούν στη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων και γι' αυτό τους διακατέχει μια δυσπιστία ως προς τα οφέλη που προκύπτουν από την χρήση της νέας τεχνολογίας (Σιπητάνου , 1998).

Είναι λοιπόν φανερό ότι οι νέες τεχνολογίες θα αλλάξουν την άποψή μας για την εκπαίδευση τουλάχιστον όσον αφορά τον ανεπτυγμένο κόσμο (Μανδρώνη, 2018, σσ. 59-72). Σύμφωνα με τον Alvin Toffler, ο οποίος είναι γνωστός για τις ιδέες του για τις νέες τεχνολογίες «ο αναλφάβητος του 21^{ου} αιώνα δεν θα είναι εκείνος που δεν ξέρει να γράφει και να διαβάζει. Θα είναι ο άνθρωπος που δεν ξέρει πως να μαθαίνει, να ξεμαθαίνει και να ξαναμαθαίνει» (Toffler, 1971).

Κεφάλαιο 2^ο Νέα τεχνολογία και εκπαίδευση

2.1 Εισαγωγή

Οι αλλαγές που συμβαίνουν στο χώρο της τεχνολογίας έχουν γίνει με ταχύτατους ρυθμούς τα τελευταία χρόνια. Αυτή η ψηφιακή επανάσταση έχει δώσει την δυνατότητα σε μικρούς και μεγάλους να ασχοληθούν με έναν νέο χώρο επικοινωνίας και αναζήτησης χωρίς κάποιο περιορισμό και είναι προσιτή σε όλους. Ωστόσο, όσον αφορά τον εκπαιδευτικό τομέα, οι αλλαγές γίνονται με πιο αργά βήματα. Το σημερινό σχολείο πρέπει να προετοιμαστεί κατάλληλα για να ενσωματώσει τις νέες τεχνολογίες και τα οφέλη που προκύπτουν από τη χρήση τους στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ο εκπαιδευτικός δεν θα είναι πλέον ο πάνσοφος και παντογνώστης ούτε η αυθεντία των γνώσεων που θα τις μεταλαμπαδεύσει στους εκπαιδευόμενους αλλά θα γίνει ο συνοδοιπόρος τους στην αναζήτηση της πληροφορίας και της ανακάλυψης της γνώσης. Θα πρέπει όμως να καθοδηγήσει τους μαθητές του ώστε να αξιολογούν, να επεξεργάζονται και να αξιοποιούν τις άφθονες πληροφορίες που παρέχονται, αναπτύσσοντας κριτική ικανότητα.

«Ο δάσκαλος δεν θα είναι η πηγή αλλά το φίλτρο της γνώσης» (Δήμου, 2000).

Με τη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση, ο ρόλος του εκπαιδευτικού εξελίσσεται και παύει να είναι δασκαλοκεντρικός. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να κινητοποιεί τους μαθητές του ώστε να κατακτήσουν την γνώση, συμμετέχοντας ενεργά στη διαδικασία της μάθησης. Δεν καταργείται η διδασκαλία, αλλά του μαθαίνει να μην αναλώνεται σε άσκοπη αναζήτηση και τον βοηθάει ουσιαστικά πώς να μάθει. Ο δάσκαλος είναι εκείνος ο οποίος γνωρίζει κάθε μαθητή ξεχωριστά, τις ανάγκες του, τις αδυναμίες του και τις δυνατότητές του. Έτσι με την σωστή καθοδήγηση ο μαθητής αναζητώντας πληροφορίες με την χρήση της νέας τεχνολογίας, αναπτύσσει την κριτική του ικανότητα και επιλέγει τις κατάλληλες πληροφορίες, έτσι ώστε να εμπλουτίσει τις γνώσεις του. Όπως έχει πει ο Piaget «μαθαίνω σημαίνει ανακαλύπτω» (Piaget, 1999) μόνο με την ενεργή συμμετοχή και την διερεύνηση οι μαθητές θα οδηγηθούν στην ανακάλυψη και απόκτηση της γνώσης, ο οποίος είναι και ο κύριος στόχος της εκπαίδευσης.

Το μάθημα με τη χρήση οποιοδήποτε ψηφιακού εργαλείου θα δώσει στους μαθητές το κίνητρο για μελέτη και το βασικότερο είναι ότι θα μιλάμε πλέον για μια ενεργητική μάθηση και όχι για μια παθητική παρακολούθηση του μαθήματος. Το μεγαλύτερο πρόβλημα του σημερινού σχολείου είναι η αποστήθιση και ο όγκος της γνώσης που πρέπει

να μάθει ο μαθητής χωρίς να καταλαβαίνει πάντα αυτά που μαθαίνει. Συνεπώς θα πάψει να υπάρχει η «στείρα αποστήθιση», η οποία δεν έχει κανένα νόημα και θα οδηγηθούμε στην ουσιαστική γνώση (Δήμου , 2000).

Ακόμη, σημαντικό ρόλο πέρα από τον εκπαιδευτικό έχουν και οι συμμαθητές του κάθε μαθητή καθώς η χρήση της τεχνολογίας, τους δίνει τη δυνατότητα να λειτουργούν σαν ομάδα και έτσι αναπτύσσεται η ομαδοσυνεργατική μέθοδος (Ματσαγγούρας Η. , 2000). Σκοπός της εκπαίδευσης είναι να μπορέσει το άτομο να καλλιεργήσει την προσωπικότητά του και να αποκτήσει εφόδια που θα το συνοδεύουν σε όλη του τη ζωή.

2.2 Σύντομη Ιστορική Αναδρομή

Η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση ξεκίνησε τη δεκαετία του '80. Τα πρώτα μαθήματα της πληροφορικής πρωτοεμφανίστηκαν στα ελληνικά σχολεία, το σχολικό έτος 1979-1980. Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση το μάθημα της Πληροφορικής εισήχθη στις αρχές της δεκαετίας του '90. Συγκεκριμένα στα Γυμνάσια άρχισε να διδάσκεται η πληροφορική ως αυτόνομο μάθημα το 1992 και επεκτάθηκε κατά το σχολικό έτος 1993-1994 και στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου. Σημαντικό ρόλο σε αυτό έπαιξε ο διορισμός το 1993 στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση αποφοίτων Πανεπιστημιακών Σχολών Πληροφορικής (Παρασκευοπούλου, 2018, σσ. 96-98). Στο ενιαίο Λύκειο εισήχθη το 1998 και το Πρόγραμμα Σπουδών από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο ορίζει την Πληροφορική ως μάθημα ειδικού σκοπού. Το μάθημα Εφαρμογές της Πληροφορικής εντάσσεται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών και των τριών τάξεων του ενιαίου Γενικού Λυκείου από το 1997. Η πληροφορική διδασκόταν ως αυτόνομο μάθημα και δεν σχετιζόταν με την διδασκαλία άλλων μαθημάτων. Σήμερα γίνεται προσπάθεια, η τεχνολογία να χρησιμοποιηθεί σε όλα τα μαθήματα στο πλαίσιο υλοποίησης των σύγχρονων προγραμμάτων σπουδών με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης (Κουτσογιάννης, 2014). Σταδιακά έχουν γίνει πολλά βήματα και σήμερα όλα σχεδόν τα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα διαθέτουν ένα αυτόνομο εργαστήριο Πληροφορικής.

2.3 Εκπαιδευτική τεχνολογία

Πολλοί εκπαιδευτικοί, θεωρούν την εκπαιδευτική τεχνολογία ως τον εξοπλισμό όπως τον ηλεκτρονικό υπολογιστή (Η/Υ) ενώ σήμερα δίνεται έμφαση στο διαδίκτυο. Για τον όρο εκπαιδευτική τεχνολογία δεν υπάρχει μέχρι σήμερα, γι' αυτή την έννοια, ένας ξεκάθαρα αποδεκτός ορισμός. Ένας σύγχρονος ορισμός της εκπαιδευτικής τεχνολογίας πρέπει να συνδυάζει τόσο τα εργαλεία και τα υλικά που χρησιμοποιούνται για εκπαιδευτικούς σκοπούς όσο και την διαδικασία της εφαρμογής αυτών των εργαλείων (Seels & Richey, 1994) (Σολομωνίδου, 1999).

Συνεπώς, η εκπαιδευτική τεχνολογία είναι ένας συνδυασμός διαδικασιών και εργαλείων για την αντιμετώπιση εκπαιδευτικών αναγκών και προβλημάτων, με έμφαση στην εφαρμογή των πιο σύγχρονων εργαλείων, όπως υπολογιστών και άλλων ηλεκτρονικών τεχνολογιών (Μουντρίδου, 2008). Επομένως, η εκπαιδευτική τεχνολογία αναφέρεται στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) που αφορούν την εκπαίδευση και υποστηρίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία και τη μάθηση (Τσιάτσος, 2015).

2.4 Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών

Σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (Φ.Ε.Κ.1562/τεύχοςΒ', 2011), όλα τα γλωσσικά μαθήματα όπως τα Αρχαία Ελληνικά και η Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία έχουν ως σκοπό να αποκτήσουν οι μαθητές γλωσσική επάρκεια ώστε να μπορούν να παράγουν κατάλληλο και κατανοητό προφορικό και γραπτό λόγο.

Η σύγχρονη κοινωνία μεταβάλλεται συνεχώς και απαιτεί από τους ανθρώπους να διαθέτουν ικανότητες κριτικού γραμματισμού ώστε να αντιμετωπίσουν επιτυχώς τις ραγδαίες εξελίξεις. Οι μαθητές ως μελλοντικοί πολίτες θα πρέπει να αποκτήσουν γλωσσική επάρκεια που θα τους επιτρέψει να είναι αποτελεσματικοί σε όλα τα επίπεδα της καθημερινότητάς τους. Σκοπός της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας είναι να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι τα γλωσσικά εφόδια για να αντιμετωπίσουν τις σημερινές κοινωνικές ανάγκες, οι οποίες μεταβάλλονται διαρκώς. Οι στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν μέσω της διδασκαλίας των γλωσσικών μαθημάτων είναι να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες που σχετίζονται με το γλωσσικό αντικείμενο του μαθήματος αλλά και να καλλιεργήσουν κοινωνικές αξίες και συμπεριφορές. Συνεπώς, η διάκριση των στόχων γίνεται τόσο σε γλωσσικό όσο και σε αξιακό επίπεδο (ΥΠ.Ε.Π.Θ., 2011).

Σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών του 2019, που αφορά το μάθημα «Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία» οι μαθητές και μαθήτριες της Γ' Λυκείου καλούνται να αποκτήσουν γλωσσική και λογοτεχνική εκπαίδευση ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν σε κάθε γεγονός γραμματισμού και να οικοδομήσουν νέα γνώση χαράζοντας τη δική τους εγγράμματη πορεία. Στόχος είναι να αποκτήσουν την ικανότητα να κατανοούν, να ερμηνεύουν, να αξιολογούν τον λόγο των κειμένων έτσι ώστε να μπορούν να παράγουν δικά τους κείμενα (Φ.Ε.Κ.4911/τεύχοςΒ', 2019).

2.5 Η συμβολή των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων

Η σύγχρονη διδασκαλία πρέπει να βασίζεται στην χρήση των Τ.Π.Ε. η οποία έχει θετική επίδραση στους εκπαιδευτικούς και στους εκπαιδευόμενους. Η διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων πρέπει και αυτή να εντάξει τις Τ.Π.Ε. στην διδακτική πρακτική. Οι Τ.Π.Ε. χρησιμοποιούνται ως μέσα για την απόκτηση γνώσης και οι μαθητές αποκτώντας δεξιότητες ψηφιακού γραμματισμού μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν ως παιδαγωγικά μέσα αλλά και για προσωπική έκφραση και επικοινωνία. Οι εκπαιδευόμενοι με την χρήση των Τ.Π.Ε. και αξιοποιώντας το διαδίκτυο γνωρίζουν την εξελικτική πορεία της ανθρώπινης σκέψης, έρχονται σε επαφή με διαφορετικούς πολιτισμούς και συγκρίνοντάς τους με την σύγχρονη κοινωνία θα μπορέσουν να εξαγάγουν χρήσιμα συμπεράσματα. Έτσι καλλιεργούν την κριτική τους ικανότητα και αποκτούν την δυνατότητα να αντιμετωπίσουν επιτυχώς την σημερινή κοινωνική πραγματικότητα. Οι νέες τεχνολογίες δίνουν την δυνατότητα στους μαθητές από την απλή ανάγνωση και γραφή να εμβαθύνουν στο γνωστικό αντικείμενο και στη δημιουργική γραφή. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί με το να απαντούν σε ερωτήσεις κρίσεως, να επιλύουν γλωσσικές ασκήσεις καθώς επίσης και με το να δημιουργούν πολυτροπικά κείμενα (Κουτσογιάννης, 2010).

Η διδασκαλία της νέας ελληνικής γλώσσας πρέπει να ωθεί την γλωσσική δημιουργικότητα και την απόκτηση ακαδημαϊκής γνώσης. Υπάρχει μια μεγάλη ποικιλία κειμένων, γραπτών και πολυτροπικών τα οποία περιέχουν θετικά και αρνητικά στοιχεία που έχουν την δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν ως μέσα διδασκαλίας. Από αυτά μπορούν να αντλήσουν οι μαθητές δεξιότητες, χρησιμοποιώντας την κριτική τους σκέψη, έτσι ώστε να καλλιεργήσουν τη γλώσσα και το γραμματισμό τους και να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις για τον κόσμο. Η γλωσσική διδασκαλία πρέπει να είναι το εφελτήριο για να διαμορφωθούν νέοι πολίτες εγγράμματοι και κριτικά σκεπτόμενοι.

Η αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στο μάθημα των Αρχαίων ελληνικών θα συμβάλλει εποικοδομητικά στην εκμάθησή τους. Θα προσελκύσει το ενδιαφέρον των μαθητών και θα οδηγηθούν από την παθητική μάθηση στην ενεργητική. Με την αναζήτηση στο διαδίκτυο μπορεί να γίνει σύγκριση της αρχαίας και της νέας ελληνικής γλώσσας και να διαπιστώσουν την εξελικτική πορεία της γλώσσας. Επίσης κατάλληλα εκπαιδευτικά λογισμικά μπορούν να συμβάλλουν στην εκμάθηση της γραμματικής και του συντακτικού τόσο της αρχαίας όσο και της νέας ελληνικής γλώσσας.

Για να μπορέσουν να υλοποιηθούν οι παραπάνω στόχοι απαιτούνται αξιόλογα, αξιόπιστα και ποιοτικά εκπαιδευτικά προγράμματα. Με την κατάλληλη χρήση των νέων τεχνολογιών, κατά την διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, τόσο από την πλευρά των εκπαιδευτικών όσο και από την πλευρά των εκπαιδευομένων, θα ανανεωθεί το εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδας και θα αποκτήσουμε μια ποιοτική παιδεία (Μπαμπινιώτης Γ. , 2000).

Κεφάλαιο 3^ο Νέα τεχνολογία και εκπαιδευτική κοινότητα

3.1 Εκπαιδευτικοί και νέα τεχνολογία

Η εποχή μας έχει χαρακτηριστεί ως εποχή της τεχνολογίας. Πολλοί τομείς της ζωής μας, έχουν επηρεαστεί από την ανάπτυξη της τεχνολογίας. Ένας από αυτούς, φυσικά είναι ο τομέας της εκπαίδευσης, ο οποίος δεν θα μπορούσε να μείνει ανεπηρέαστος. Πράγματι, η τεχνολογία μπορεί να προσφέρει πολλά τόσο στους εκπαιδευτικούς όσο και στους εκπαιδευόμενους και στην εκπαίδευση γενικότερα (Κοτοπούλης, 2014). Πρέπει να γίνεται σωστή χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε αυτή να αποκτήσει διδακτική αξία. Η χρήση των νέων τεχνολογιών δεν σημαίνει και κατάργηση ούτε του βιβλίου ούτε του εκπαιδευτικού (Ασημακοπούλου & Μπαλτά , 2003).

Η τεχνολογία έχει εισχωρήσει στην καθημερινότητά μας, με ταχύτατους ρυθμούς. Βασικός σκοπός της τεχνολογίας είναι να διευκολύνει προς το καλύτερο την ζωή μας. Όσον αφορά στην εκπαιδευτική κοινότητα, οι τεχνολογίες της πληροφορίας και επικοινωνιών (Τ.Π.Ε) έχουν ως στόχο μέσα από τη χρήση τους, να δώσουν την δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να γίνουν αποδοτικότεροι στην εκπαιδευτική διαδικασία. Οι περισσότερες χώρες τα τελευταία χρόνια προσπαθούν να εντάξουν στο εκπαιδευτικό τους πρόγραμμα τις Τ.Π.Ε. στα σχολεία (Pelgrum & Plomp, 1991).

Κάθε εκπαιδευτικός έχοντας αίσθημα ευθύνης οφείλει να εξελίξει τις γνώσεις του και να προσπαθεί να επιμορφωθεί όσο το δυνατόν περισσότερο. Ειδικότερα, πέρα από τις βασικές γνώσεις που έχει αποκτήσει στο γνωστικό του αντικείμενο, μέσω των βασικών σπουδών οφείλει να παρακολουθεί τις σύγχρονες εξελίξεις (Κόμης, 2004). Ένας τομέας στον οποίο πρέπει όλοι οι εκπαιδευτικοί να επιμορφωθούν είναι αυτός της πληροφορικής. Ο σύγχρονος εκπαιδευτικός πρέπει να ενσωματώσει τις νέες τεχνολογίες στην διαδικασία της διδασκαλίας και μάθησης (Κιούση, 2020).

Οι εκπαιδευτικοί είναι ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα στην μάθηση και στην σωστή χρήση των Τ.Π.Ε. Ωστόσο, ένα μεγάλο ποσοστό εκπαιδευτικών δεν είναι εξοικειωμένο με την χρήση τους στη διαδικασία της μάθησης διότι πολλοί εκπαιδευτικοί ανήκουν σε μια γενιά που δεν ήταν τόσο διαδεδομένη η τεχνολογία. Θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε τον όρο ότι είναι ψηφιακά αναλφάβητοι (Μανδρώνη, 2018, σ. 64). Αντιθέτως, οι νεότεροι ηλικιακά εκπαιδευτικοί είναι πιο εξοικειωμένοι με την τεχνολογία καθώς την χρησιμοποιούν στη καθημερινότητά τους, άρα δεν τους προβληματίζει να την χρησιμοποιήσουν και στην εργασία τους. Να σημειωθεί ότι για να πραγματοποιηθεί μια ενδιαφέρουσα διδασκαλία για τους εκπαιδευόμενους απαιτείται περισσότερος χρόνος και προετοιμασία από τον εκπαιδευτικό (Σολομωνίδου, 2009).

Αυτό που προβληματίζει ιδιαίτερα με την χρήση των Τ.Π.Ε. είναι κατά πόσο μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά τόσο από τους εκπαιδευτικούς όσο και από τους εκπαιδευόμενους. Είναι πολλοί παράγοντες που πρέπει να συντρέχουν ώστε να αξιοποιηθούν αποτελεσματικά οι Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση (Καριπίδης & Πρέντζας, 2015). Ενδεικτικά μπορούμε να αναφέρουμε την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, την υλοποίηση των αναλυτικών προγραμμάτων και την υλικοτεχνική υποδομή που θα πρέπει να υπάρχει σε κάθε σχολική αίθουσα όπως ηλεκτρονικοί υπολογιστές και διαδραστικός πίνακας (Αναστασιάδης, et al., 2010). Ο βασικός στόχος της ένταξης των Τ.Π.Ε. είναι να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των μαθημάτων ώστε να δραστηριοποιήσει τους εκπαιδευόμενους σε ένα νέο τρόπο μάθησης και ανακάλυψης της γνώσης (Cartelli, 2006).

3.2 Εκπαιδευόμενοι και νέα τεχνολογία

Τα σύγχρονα παιδιά έχουν καλύτερη σχέση με τις νέες τεχνολογίες, καθώς από πολύ μικρή ηλικία υπάρχουν στη ζωή τους. Οι νέοι έχουν την ικανότητα να προσαρμόζονται πολύ πιο

γρήγορα στα νέα δεδομένα της τεχνολογίας, σε σχέση με τους μεγαλύτερους. Τουλάχιστον μια ηλεκτρονική συσκευή υπάρχει σε κάθε σπίτι, όπως ηλεκτρονικός υπολογιστής (Η/Υ), κινητό ή tablet. Από τα σημερινά παιδιά, η τεχνολογία χρησιμοποιείται, ως ένα μέσο διασκέδασης, τις περισσότερες φορές για να παίζουν ηλεκτρονικά παιχνίδια. Με το πέρασμα των χρόνων εξαρτώνται όλο και περισσότερο από αυτά και αφιερώνουν μεγάλο μέρος από τον ελεύθερο χρόνο τους.

Παρόλο που η αλματώδης εξέλιξη της τεχνολογίας είναι ραγδαία, ωστόσο στο εκπαιδευτικό σύστημα την αντιμετωπίζουμε με καχυποψία. Η αναζήτηση στο διαδίκτυο για τον μαθητή είναι ένας τρόπος να αρχίσει να εισχωρεί στο χώρο του ψηφιακού γραμματισμού. Ο μαθητής έχει τη δυνατότητα να αναζητήσει πληροφορίες για ότι χρειάζεται και επιλέγοντας τις κατάλληλες, θα αναπτύξει την κριτική του ικανότητα. Η διδασκαλία γίνεται ελκυστική για τον μαθητή με την χρήση των νέων τεχνολογιών και πλέον δεν έχουμε μια παθητική μάθηση όπου ο μαθητής είναι αποδέκτης μηνυμάτων χωρίς αντίδραση αλλά έχουμε μια διαδραστική λειτουργία (Παγγέ , 2017, σσ. 126-133). Η ελεύθερη έρευνα δίνει τη δυνατότητα στο παιδί να αναζητήσει μόνο του τη γνώση και με αυτό τον τρόπο θα αποκτήσει ενδιαφέρον και θα έχει ενεργή συμμετοχή στη μάθηση.

Η τεχνολογία έχει την δυνατότητα να συνδυάζει την γνώση με το παιχνίδι, έτσι το παιδί μαθαίνει, παίζοντας. Οι κινητές ηλεκτρονικές συσκευές όπως ταμπλέτες και έξυπνα κινητά τηλέφωνα μπορούν αν χρησιμοποιηθούν σωστά, να επιδράσουν θετικά στη διαδικασία της μάθησης. Αυτό μπορεί να συμβεί με τα παιχνίδια επαυξημένης πραγματικότητας όπου αλληλοεπιδρούν το εικονικό με το πραγματικό περιβάλλον (Koutromanos, Sofos, & Avramidou, 2015). Η επαυξημένη πραγματικότητα είναι ένα σύστημα το οποίο έχει τρία χαρακτηριστικά, συνδυάζει τα πραγματικά και τα εικονικά αντικείμενα, είναι διαδραστική σε πραγματικό χρόνο και χωροθετείται σε τρεις διαστάσεις (Azuma, 1997). Τα παιχνίδια επαυξημένης πραγματικότητας αν σχεδιαστούν κατάλληλα και έχουν παιδαγωγικό υπόβαθρο μπορούν να ενταχθούν στη μαθησιακή διαδικασία αξιοποιώντας τις Τ.Π.Ε. Αυτά εάν χρησιμοποιηθούν σωστά από τους μαθητές, κάτω από τη σωστή καθοδήγηση, θα αποφέρουν οφέλη όσον αφορά την απόκτηση γνώσης αλλά και την ανάπτυξη δεξιοτήτων.

3.3 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα από την χρήση της τεχνολογίας στην εκπαιδευτική διαδικασία

Όσον αφορά την εκπαίδευση, το διαδίκτυο είναι μια πηγή πληροφόρησης και γνώσης. Η σωστή χρήση του γίνεται αρωγός του μαθητή στην ανακάλυψη της γνώσης και της πληροφόρησης. Πέρα από την ψυχαγωγία και την επικοινωνία που μπορεί να προσφέρει στο χρήστη, του δίνει τη δυνατότητα να έρθει σε επαφή με μια πληθώρα γνώσεων. Ο Η/Υ δίνει τεράστιες δυνατότητες στο μαθητή καθώς μέσω αυτού έχει εύκολη πρόσβαση στη γνώση και σε εκπαιδευτικά προγράμματα. Εισάγει τους εκπαιδευόμενους σε ένα πνεύμα πλουραλισμού όσο αφορά την εκπαίδευση. Φυσικά, για να μπορέσει να έρθει σε επαφή με όλα αυτά ο μαθητής και να αποκομίσει όσο το δυνατόν περισσότερα οφέλη είναι απαραίτητη η σωστή καθοδήγηση τόσο από το οικογενειακό όσο και από το σχολικό περιβάλλον.

Η ηλεκτρονική τεχνολογία θέλγει τα παιδιά και τα εισάγει στην ψηφιακή μάθηση και στον ψηφιακό γραμματισμό. Η τεχνολογία έχει γίνει απαραίτητο κομμάτι της καθημερινότητάς τους και το αναζητούν στη σχολική τους ζωή. Χρησιμοποιώντας εικόνες και ήχους δίνει μια νέα διάσταση στη διαδικασία της μάθησης που τα παιδιά μέσα από τα σχολικά εγχειρίδια δεν έχουν την δυνατότητα να την αντιληφθούν. Μέσα στο σχολικό περιβάλλον έχοντας το παιδί πρόσβαση στη τεχνολογία, θα μπορέσει να αποκτήσει ανεξαρτησία, να οργανώνει καλύτερα τις πηγές του και αναλάβει πρωτοβουλίες που δεν θα ήταν δυνατόν χωρίς τη χρήση των Τ.Π.Ε. (Παγγέ & Κυριαζή , 1998).

Ο μαθητής μπορεί να μάθει να επεξεργάζεται κείμενα, να τα μορφοποιεί και να αναπτύσσει τεχνολογικές δυνατότητες που θα αποτελέσουν απαραίτητα εφόδια για το μέλλον του. Ακόμη, οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να επικοινωνούν με τους συμμαθητές τους και εκτός σχολείου, να συνεργαστούν και εξ αποστάσεως για την εκπόνηση μιας εργασίας. Με την τεχνολογία, τους δίνεται η ευκαιρία να επεξεργάζονται ένα κείμενο από την άνεση του σπιτιού τους (Σολομωνίδου, 2006).

Πέρα από τα θετικά που μπορεί να προσφέρει η χρήση της τεχνολογίας στη ζωή των μαθητών, υπάρχουν και ορισμένες αρνητικές επιπτώσεις. Οι νέοι δέχονται καθημερινά μια πληθώρα πληροφοριών όμως πολλές φορές δεν είναι σε θέση να την αξιολογήσουν. Αν και είναι τεχνολογικά ικανοί αδυνατούν να επεξεργαστούν κριτικά την πληροφορία που δέχονται (Μανδρώνη, 2018). Επίσης, ο χρόνος που ασχολείται ένας μαθητής πρέπει να

είναι προκαθορισμένος και μέσα σε συγκεκριμένα χρονικά όρια να αναζητεί πληροφορίες που χρειάζεται για την υλοποίηση μιας εργασίας αλλά και για την προσωπική του μελέτη. Η άσκοπη περιήγηση στο διαδίκτυο απορροφά το μαθητή και αποδυναμώνει την κρίση του. Ένας κίνδυνος ακόμη που ελλοχεύει είναι ότι ο μαθητής μπορεί να επιδιώκει να βρει την απάντηση εύκολα και χρησιμοθηρικά χωρίς να μπει στον κόσμο της αναζήτησης της γνώσης.

Η τεχνολογία δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αντικαταστήσει τον εκπαιδευτικό, η σχέση εκπαιδευόμενου και εκπαιδευτικού είναι ένας δεσμός επικοινωνίας, ανταλλαγής απόψεων και ιδεών. Οι διαπροσωπικές σχέσεις δεν μπορούν να αντικατασταθούν από τον υπολογιστή καθώς αυτό θα οδηγήσει το άτομο στην απομόνωση. Οι νέες τεχνολογίες βοηθούν τον εκπαιδευτικό να διαμορφώσει πιο εύκολα το μάθημα του και φυσικά να κινητοποιήσει τα παιδιά στην ανακάλυψη της γνώσης. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού δεν είναι μόνο ρόλος συντονιστή αλλά και συμβούλου που πρέπει να οργανώνει το μάθημα και να συντονίζει την εκπαιδευτική διαδικασία, μόνο έτσι θα οδηγήσει στη διαμόρφωση ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων (Λαφατζή , 2005).

Επίσης, σημαντικό κομμάτι που πρέπει να αναφέρουμε σε αυτό το σημείο είναι η σημασία της γλώσσας. Με τους γρήγορους ρυθμούς της ζωής μας και την ταχύτητα που θέλουμε όλα να πραγματοποιούνται, πολλές φορές χρησιμοποιούμε κωδικοποιημένα μηνύματα και άλλες φορές η μητρική μας γλώσσα παραγκωνίζεται με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα τόσο στο γραπτό όσο και στον προφορικό λόγο. Επειδή, η κυρίαρχη γλώσσα στον υπολογιστή είναι τα αγγλικά υπάρχει κίνδυνος ξενομανίας καθώς πολλοί νέοι καταφεύγουν στα Greeklish αλλοιώνοντας το γλωσσικό πλούτο των ελληνικών, το οποίο έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ορθογραφία των μαθητών. Οι νέοι γράφοντας συχνά και για αρκετό καιρό με αυτό τον τρόπο, σταδιακά αποξενώνονται από την εικόνα των λέξεων και ξεχνούν τη σωστή ορθογραφία τους (Μπαμπινιώτης Γ. , 2018).

3.4 Κινητές ηλεκτρονικές συσκευές

Η χρήση φορητών ηλεκτρονικών συσκευών όπως έξυπνα κινητά (smartphones) και κινητή συσκευή – ταμπλέτα (tablet) έχουν προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα στη ζωή μας, διευκολύνοντας την επικοινωνία μας. Επίσης μας πληροφορούν, μας διασκεδάζουν και μας δίνουν μια αίσθηση ελευθερίας καθώς μπορούμε να πραγματοποιήσουμε διάφορες

δραστηριότητες όπως είναι οι συναλλαγές που παλαιότερα ήταν αναγκαία η φυσική μας παρουσία. Οι φορητές συσκευές δημιουργούν την αίσθηση ότι μπορούμε να αναζητήσουμε και να βρούμε πληροφορίες για οτιδήποτε μας απασχολεί άρα η εξερευνητική μας διάθεση αυξάνεται.

Η κινητή τηλεφωνία αποτελεί αναμφίβολα σημαντική ανακάλυψη, που θα ήταν καλό να χρησιμοποιηθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία. Επίσης όσον αφορά τις φορητές συσκευές (tablet), δεν έχουν μπορέσει να εισχωρήσουν εις βάθος στην εκπαιδευτική διαδικασία αν και διαθέτουν πολλά πλεονεκτήματα. Η φορητή συσκευή θα προσφέρει σημαντικά στη διαδικασία της μάθησης και με την κατάλληλη καθοδήγηση από τον εκπαιδευτικό θα μπορέσει ο μαθητής να κατακτήσει την γνώση. Για να μπορέσουν οι μαθητές να αξιοποιήσουν την φορητή τεχνολογία απαραίτητο είναι να μπορεί ο ίδιος ο εκπαιδευτικός να χρησιμοποιεί την συσκευή και τα κατάλληλα εργαλεία για να κινητοποιήσει τους μαθητές του. Για να επιτευχθεί αυτό πρέπει ο εκπαιδευτικός να επιμορφωθεί και να μπορεί να δημιουργεί εκπαιδευτικό υλικό που θα είναι κατάλληλα σχεδιασμένο έτσι ώστε να χρησιμοποιηθεί από τους μαθητές του (Ally, 2013).

Ωστόσο, οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν με δυσπιστία την κινητή συσκευή-ταμπλέτα ως ένα αξιόπιστο εργαλείο μάθησης. Είναι επιφυλακτικοί κατά πόσο μπορεί αυτή η συσκευή να αποκτήσει μια παιδαγωγική διάσταση που μέσα από αυτή, οι μαθητές θα αποκομίσουν γνώσεις. Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, οι μαθητές δεν επιτρέπεται να έχουν στην κατοχή τους κινητά τηλέφωνα ή οποιαδήποτε άλλη ηλεκτρονική συσκευή εντός του σχολικού χώρου. Μπορούν να χρησιμοποιούν μόνο τον ηλεκτρονικό εξοπλισμό που διαθέτει το σχολείο τους κατά την διάρκεια της διδασκαλίας και μόνο υπό την επίβλεψη του διδάσκοντος εκπαιδευτικού. Όμως σε κάθε σχολείο της ελληνικής επικράτειας, δεν υπάρχει επαρκής ηλεκτρονικός εξοπλισμός ώστε να καλύπτει τις ανάγκες των μαθητών. Μόνο οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιούν τον δικό τους ηλεκτρονικό εξοπλισμό για να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες της διδασκαλίας και τηρώντας αυστηρά τους κανόνες ασφαλείας και τις διατάξεις περί προσωπικών δεδομένων τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των μαθητών (Νόμος 2492, 1997). Να σημειωθεί ότι δεν επιτρέπεται ούτε η λειτουργία καμερών ασφαλείας κατά την διάρκεια λειτουργίας του σχολείου (Απόφαση 21, 2019)

Η νομιμοποίηση της ένταξης των tablet και των κινητών στην εκπαιδευτική διαδικασία και η σωστή χρήση αυτών υπό την επίβλεψη των εκπαιδευτικών και με τα

κατάλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα θα αποτελέσει μια καινοτομία στο χώρο της εκπαίδευσης και θα οδηγήσει στην οπτικοποίηση του μαθήματος. Οι μαθητές με την εισαγωγή του τεχνολογικού εγγραμματισμού θα γίνουν εξοικειωμένοι και δημιουργικοί χρήστες της τεχνολογίας και με τη εισαγωγή του οπτικοακουστικού γραμματισμού, θα μάθουν να ερμηνεύουν τις εικόνες που βλέπουν και θα γίνουν ενσυνείδητοι και ενεργοί αποκτώντας κριτική σκέψη. Αυτή θα τους είναι απαραίτητη στη ζωή τους και οι πολίτες του μέλλοντος θα πάψουν να είναι παθητικοί δέκτες αλλά θα γίνουν ισότιμοι και σκεπτόμενοι πολίτες (Λιάκος, 2016).

Κεφάλαιο 4^ο Έρευνα

4.1 Σκοπός και στόχοι έρευνας

Είκοσι χρόνια μετά την εισαγωγή της πληροφορικής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η οποία είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών, το ερώτημα που τίθεται σήμερα, είναι κατά πόσο αυτές εφαρμόζονται κατά την διάρκεια της διδασκαλίας μέσα στη τάξη. Σκοπός της έρευνας είναι να εξεταστεί κατά πόσο η χρήση των Τ.Π.Ε. έχει ενσωματωθεί στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και αν είναι αναγκαία για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Στόχος είναι να διερευνηθεί ο βαθμός ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στα σχολεία, να αναδειχθούν τα πιθανά προβλήματα που υπάρχουν και να εντοπιστούν οι τυχόν παράγοντες που εμποδίζουν την ένταξη των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ακόμη διερευνάται η άποψη που έχουν οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευόμενοι για την αναγκαιότητα της χρήσης των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας.

4.2 Ερευνητική υπόθεση

Τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών για τα γλωσσικά μαθήματα, για να υλοποιηθούν είναι απαραίτητη η χρήση των νέων τεχνολογιών. Η ερευνητική υπόθεση που θα επαληθευτεί ή θα διαψευστεί μερικώς ή ολικώς, είναι αν οι Τ.Π.Ε. έχουν ενταχθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία και αν είναι αναγκαία η χρήση της για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

4.3 Ερευνητικά εργαλεία

Για την διεξαγωγή της έρευνας συντάχθηκαν έντυπα ερωτηματολόγια καθηγητών και μαθητών. Αρχικά, δόθηκαν πληροφορίες για το σκοπό της έρευνας και οι συμμετέχοντες διαβεβαιώθηκαν ότι θα διασφαλιστεί η ανωνυμία τους και ότι τα αποτελέσματα θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς. Τα ερωτηματολόγια χωρίστηκαν σε τρεις ενότητες. Στην Α' ενότητα περιλαμβάνονται ερωτήσεις που αφορούσαν τα προσωπικά στοιχεία των ερωτώμενων ενώ στη Β' ενότητα εξετάστηκε η ενασχόληση τους με τις νέες τεχνολογίες. Τέλος στην Γ' ενότητα ερωτήθηκαν για την χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία και εξέφρασαν τις απόψεις τους γι' αυτό το θέμα.

4.4 Ερευνητικό δείγμα

Το δείγμα της έρευνας αποτελείται από 56 καθηγητές, οι οποίοι υπηρετούν σε Λύκεια και 94 μαθητές και από τις τρεις τάξεις του Λυκείου. Όλοι οι ερωτώμενοι προέρχονταν από το 1^ο και 5^ο Λύκειο Αγρινίου και από το 2^ο Επαλ Αθήνας. Αναλυτικότερα από τους 56 εκπαιδευτικούς, οι 22 υπηρετούσαν στο 1^ο Λύκειο Αγρινίου, οι 20 στο 5^ο Λύκειο Αγρινίου και οι 14 στο 2^ο ΕΠΑΛ Αθήνας. Αντίστοιχα από τους 94 συμμετέχοντες μαθητές, οι 31 φοιτούσαν στο 1^ο Λύκειο Αγρινίου, οι 30 στο 5^ο Λύκειο Αγρινίου και οι 33 στο 2^ο ΕΠΑΛ Αθήνας.

4.5 Ερευνητική διαδικασία

Εφαρμόστηκε η ποσοτική ερευνητική μέθοδος, συντάχθηκαν έντυπα ερωτηματολόγια που αφορούσαν τους μαθητές και τους καθηγητές συμμετέχοντες στην έρευνα. Τα ερωτηματολόγια είχαν την μορφή κλειστού τύπου γιατί με αυτό τρόπο μπορούμε να πάρουμε πολλές πληροφορίες σε σύντομο χρονικό διάστημα (Βάμβουκας , 2010). Ακολούθως μοιράστηκαν και συμπληρώθηκαν από τους συμμετέχοντες. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε κατά το σχολικό έτος 2019-2020, τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο.

Όσον αφορά το ερωτηματολόγιο των καθηγητών η Α' ενότητα περιλάμβανε ερωτήσεις σχετικές με το προφίλ των εκπαιδευτικών (φύλο, ηλικία, έτη υπηρεσίας, ειδικότητα, σχολική μονάδα που υπηρετούν, μεταπτυχιακές σπουδές, επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε.). Οι αρχικές ερωτήσεις είναι εύκολες και ενθαρρύνουν τον ερωτώμενο για να συμμετάσχει στην έρευνα (Κελπανίδης , 1999). Έπειτα ακολούθησαν οι ερωτήσεις της Β' ενότητας, όπου διερευνάται η προσωπική ενασχόληση των εκπαιδευτικών με τις νέες τεχνολογίες στη καθημερινότητά τους. Η Γ' ενότητα περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικά με την χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Επίσης, διερευνήθηκε αν το σχολείο στο οποίο υπηρετούν διαθέτει τεχνολογικό εξοπλισμό και αν αυτός είναι διαθέσιμος και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από αυτούς για τη διεξαγωγή του μαθήματος. Ακόμη, ζητήθηκε η γνώμη τους για το εάν οι νέες τεχνολογίες αποτελούν σύμμαχό τους κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας και αν συμβάλλουν στην αποδοτικότερη απόκτηση γνώσης. Τέλος, ερωτήθηκαν αν στις εργασίες που αναθέτουν στους μαθητές τους είναι αναγκαία η χρήση Τ.Π.Ε.

Όσον αφορά το ερωτηματολόγιο των μαθητών, για το οποίο ζητήθηκε έγκριση για τη συμμετοχή τους από τους κηδεμόνες, αποτελείται και αυτό όπως προαναφέρθηκε από τρεις ενότητες. Η Α' ενότητα περιλάμβανε ερωτήσεις σχετικές με τα προσωπικά στοιχεία των μαθητών (φύλο, βαθμίδα εκπαίδευσης, τάξη). Στη Β' ενότητα υπήρξαν ερωτήσεις σχετικές με την προσωπική χρήση των Τ.Π.Ε. Οι μαθητές ερωτήθηκαν εάν διαθέτουν ηλεκτρονικό υπολογιστή, tablet ή κινητό, τι είδους χρήση κάνουν και πόσες ώρες ασχολούνται με αυτά ημερησίως. Στην Γ' ενότητα του ερωτηματολογίου οι μαθητές απάντησαν σε ερωτήσεις σχετικά με την χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ερωτήθηκαν εάν το σχολείο τους διαθέτει τεχνολογικά μέσα και αν γίνονται μαθήματα με την χρήση Τ.Π.Ε. Επιπλέον, εξετάστηκε αν θεωρούν ότι οι νέες τεχνολογίες βοηθούν στην μάθηση και στην ευκολότερη εμπέδωση της ύλης. Ειδικότερα, εστιάστηκε κατά πόσο οι Τ.Π.Ε. βοηθούν στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

4.6 Στατιστική επεξεργασία

Τα ερωτηματολόγια συλλέχτηκαν και ακολούθως πραγματοποιήθηκε επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων, τα οποία οργανώθηκαν σε πίνακες και διαγράμματα. Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε μέσω του προγράμματος Microsoft Excel 2016 και στη συνέχεια σχολιάστηκαν τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την έρευνα.

4.7 Ανάλυση δεδομένων

Ακολουθεί η ανάλυση και επεξεργασία των δεδομένων που συλλέχθηκαν από τα ερωτηματολόγια μαθητών και καθηγητών.

4.7.1 Ερωτηματολόγιο μαθητών

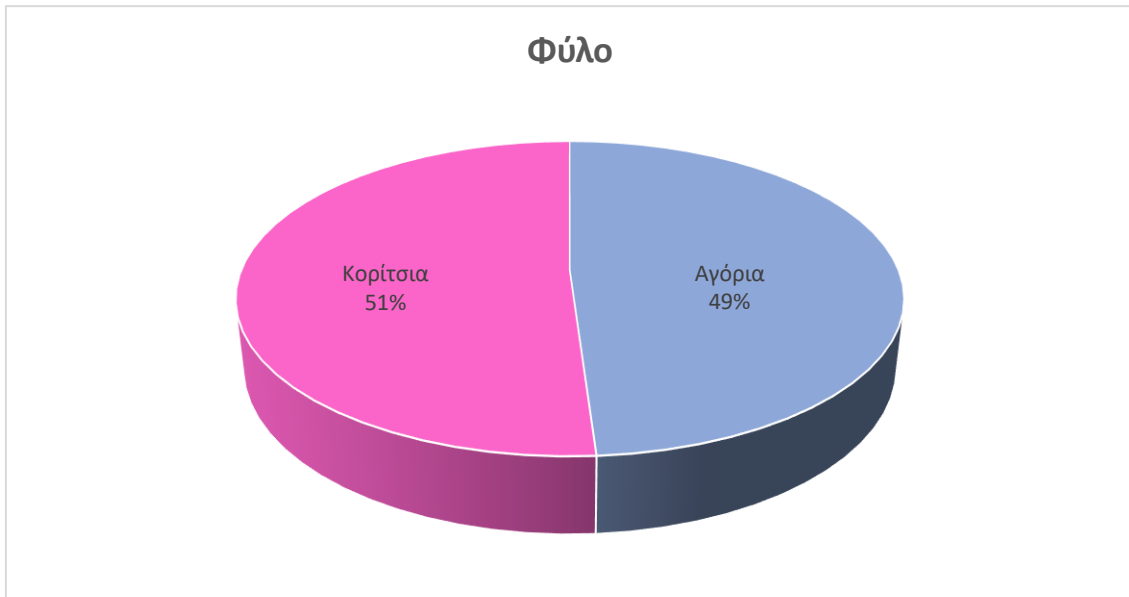
Ενότητα Α'

Προσωπικά στοιχεία ερωτώμενων μαθητών

Στο ερωτηματολόγιο απάντησαν 94 μαθητές και μαθήτριες Λυκείου εκ των οποίων τα 46 ήταν αγόρια, ποσοστό 49%, και τα 48 ήταν κορίτσια, ποσοστό 51%.

Πίνακας 1. Φύλο ερωτώμενων

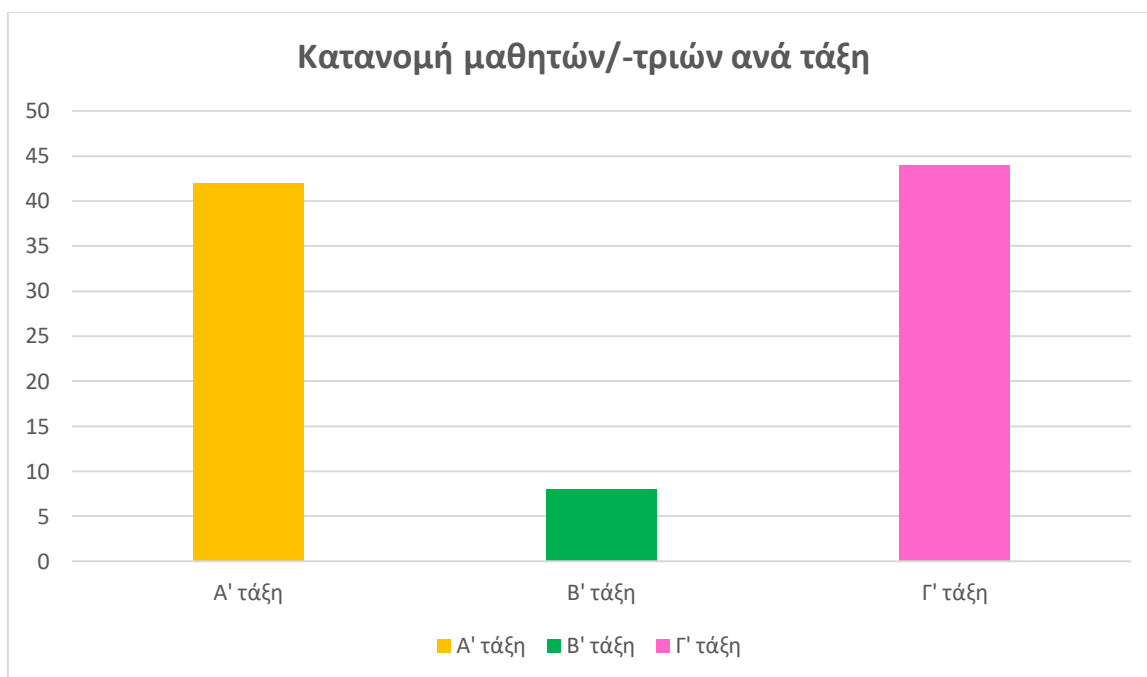
Φύλο ερωτώμενων	Άτομα	Ποσοστό %
Αγόρια	46	48,94
Κορίτσια	48	51,06
Σύνολο	94	100,00

Εξ' αυτών 42 άτομα φοιτούσαν στην Α' τάξη, 8 στην Β' τάξη και 44 στην Γ' τάξη Λυκείου.

Πίνακας 2. Κατανομή μαθητών και μαθητριών ανά τάξη

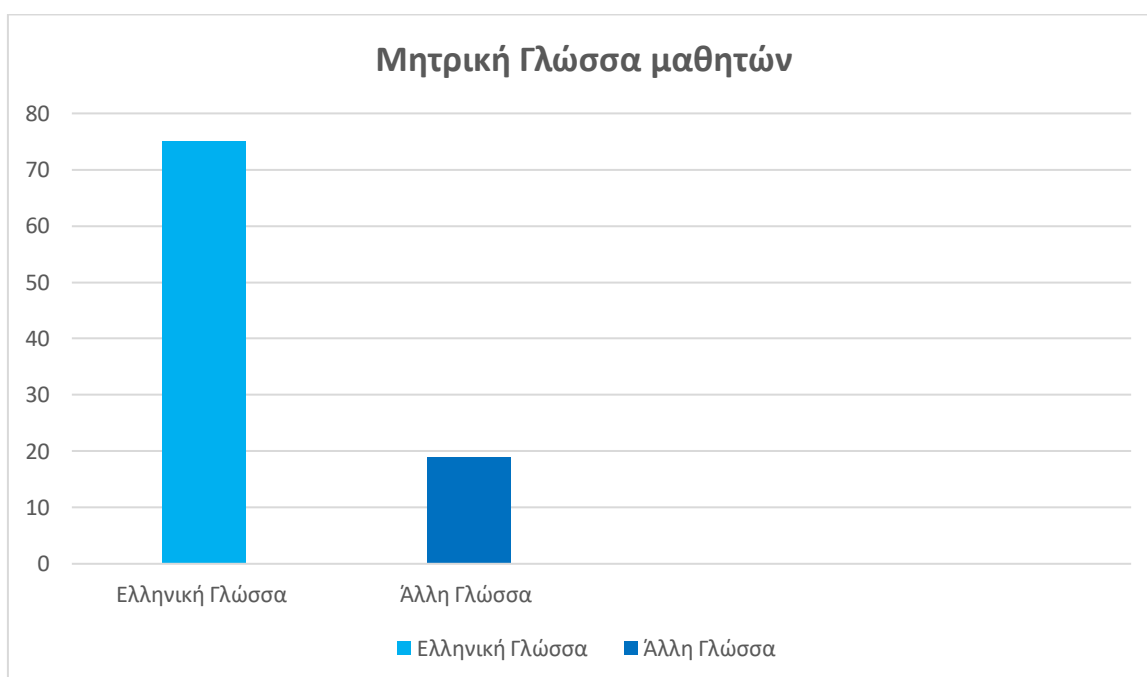
Τάξη	Άτομα	Ποσοστό %
Α'	42	44,68
Β'	8	8,51
Γ'	44	46,81
Σύνολο	94	100,00

Από το ερωτηματολόγιο που δόθηκε στο 2^ο ΕΠΑΛ Αθήνας, 19 μαθητές δεν είχαν μητρική γλώσσα τα ελληνικά και από αυτούς 14 παρακολουθούσαν τις τάξεις υποδοχής Ι ΖΕΠ και ΙΙ ΖΕΠ.

Πίνακας 3. Μητρική Γλώσσα ερωτώμενων μαθητών

Γλώσσα	Άτομα	Ποσοστό %
Ελληνικά	75	79,79
Άλλη γλώσσα	19	20,21
Σύνολο	94	100,00

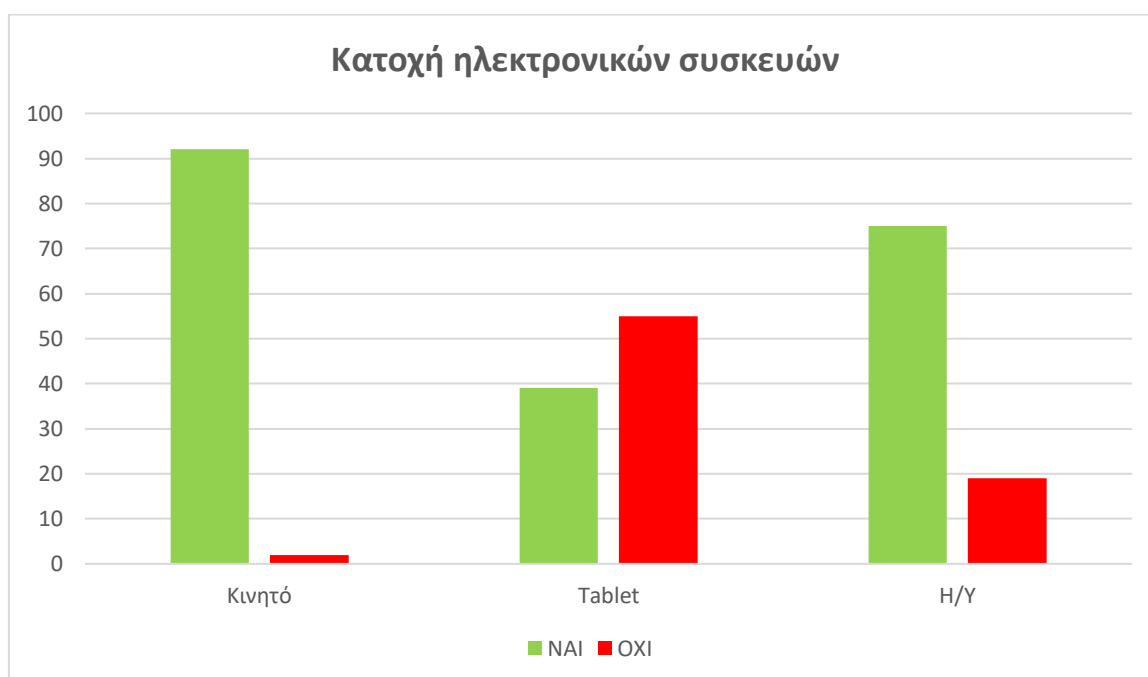
Ενότητα Β'

Ερωτήσεις σχετικά με την προσωπική χρήση νέων τεχνολογιών

Στην ερώτηση ποιες ηλεκτρονικές συσκευές διαθέτουν, η πλειοψηφία των μαθητών απάντησε με ποσοστό 98% ότι κατέχει κινητό, το 42% απάντησε ότι έχει tablet και το 80% ότι διαθέτει ηλεκτρονικό υπολογιστή στο σπίτι.

Πίνακας 4. Κατοχή ηλεκτρονικών συσκευών

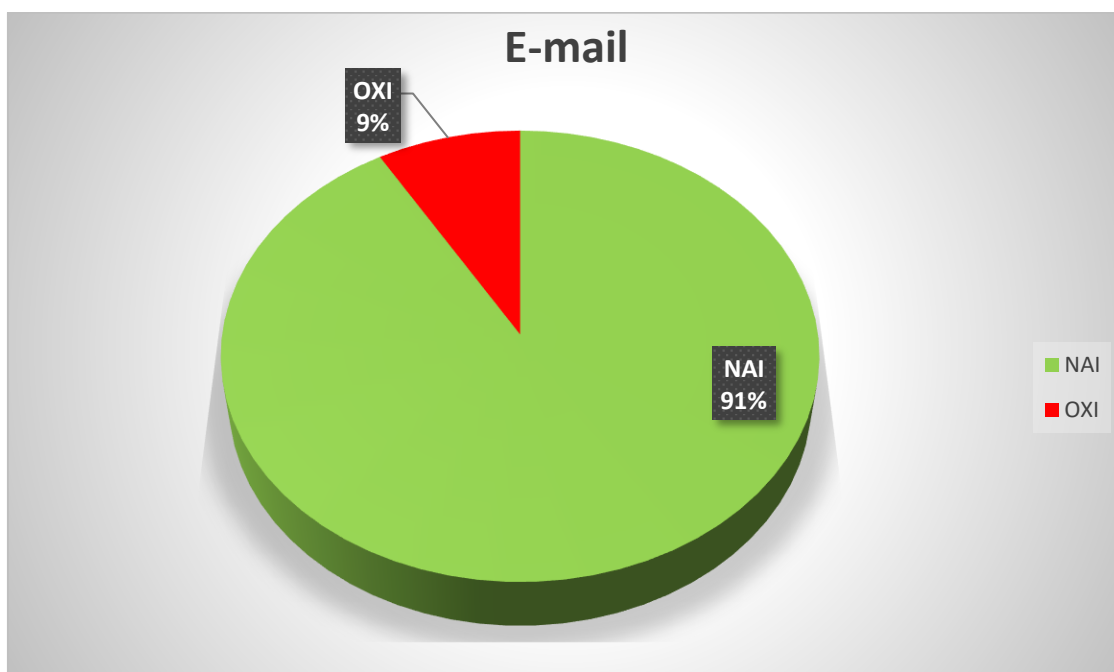
Απάντηση	Κινητό		Tablet		Η/Υ	
	Άτομα	%	Άτομα	%	Άτομα	%
ΝΑΙ	92	97,87	39	41,49	75	79,79
ΟΧΙ	2	2,13	55	58,51	19	20,21
Σύνολο	94	100,00	94	100,00	94	100,00

Επίσης, στην ερώτηση αν έχουν λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το 91% απάντησε Ναι και το 9% Όχι.

Πίνακας 5. Λογαριασμός E-mail

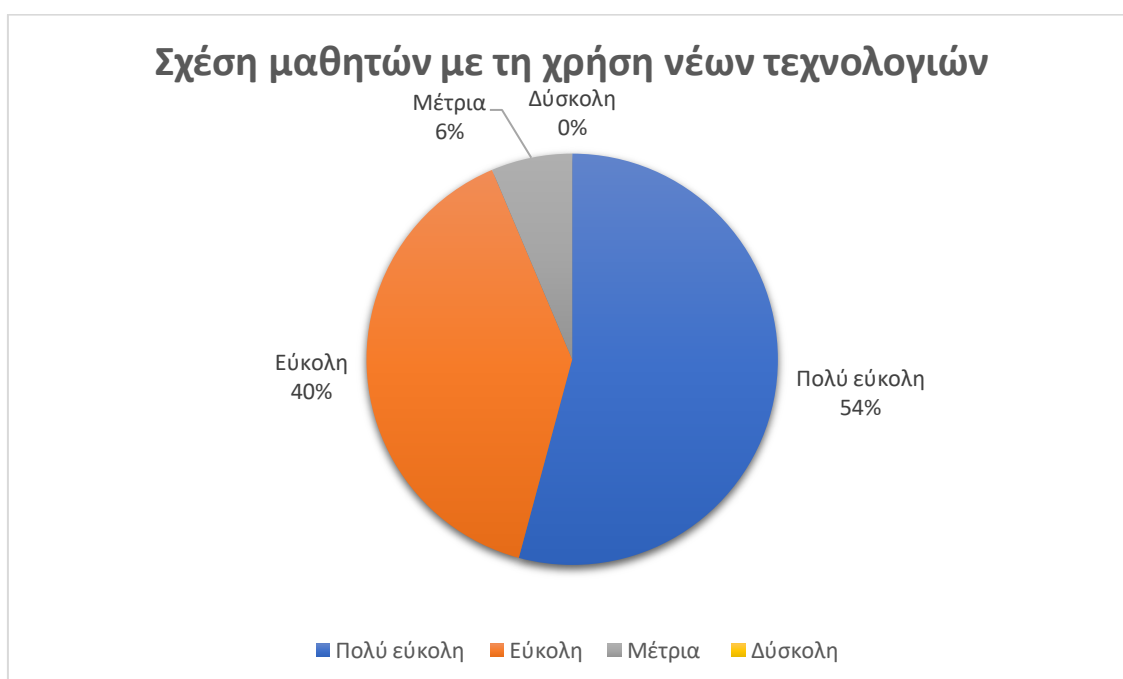
Απάντηση	Άτομα	Ποσοστό %
ΝΑΙ	86	91,49
ΟΧΙ	8	8,51
Σύνολο	94	100,00

Όσον αφορά τη χρήση των νέων τεχνολογιών το 94% των μαθητών απάντησε ότι είναι πολύ εύκολη και εύκολη γι' αυτούς και κανείς δεν απάντησε ότι δυσκολεύεται στο να χειριστεί ηλεκτρονικές συσκευές.

Πίνακας 6. Σχέση μαθητών με την χρήση νέων τεχνολογιών

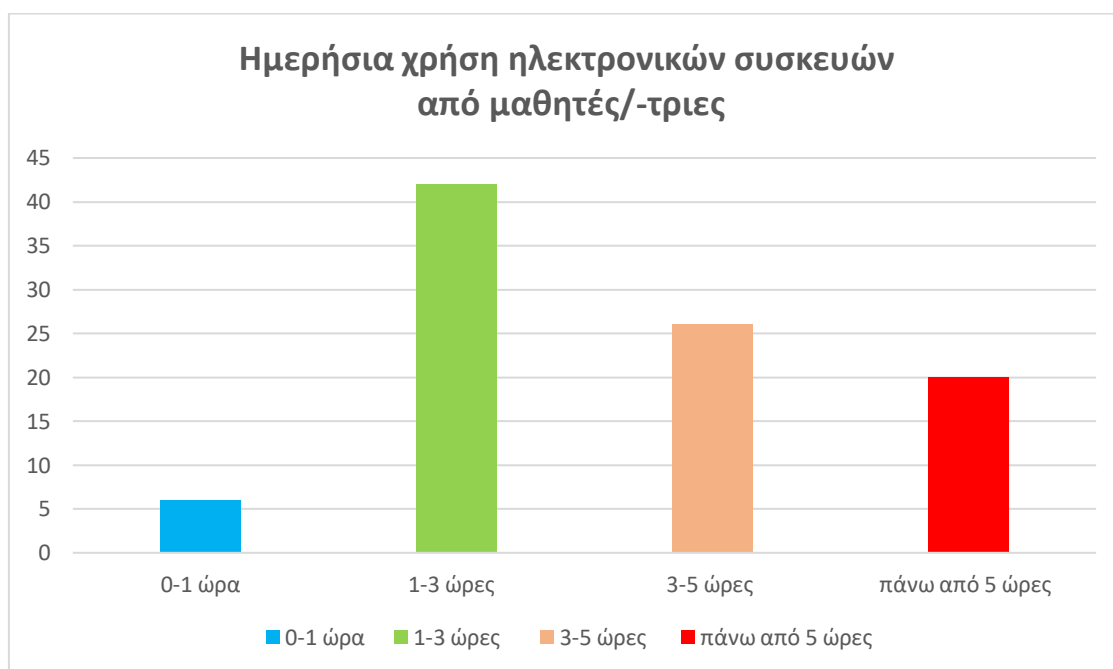
Χαρακτηρισμός	Άτομα	Ποσοστό %
Πολύ εύκολη	51	54,26
Εύκολη	37	39,36
Μέτρια	6	6,38
Δύσκολη	0	0
	94	100,00

Τέλος, στην ερώτηση «Πόσες ώρες συνολικά κάνεις χρήση ηλεκτρονικών συσκευών (κινητό, Η/Υ, tablet) μέσα στην ημέρα» μόνο το 6,38% απάντησε ότι τις χρησιμοποιεί για μέχρι 1 ώρα ενώ περίπου το 45% χρησιμοποιεί ηλεκτρονικές συσκευές από 1-3 ώρες. Το 28% τις χρησιμοποιεί 3-5 ώρες και το 21% για πάνω από 5 ώρες. Βλέπουμε ότι η πλειοψηφία των μαθητών ασχολείται πολλές ώρες ημερησίως με τις ηλεκτρονικές συσκευές.

Πίνακας 7. Ημερήσια χρήση ηλεκτρονικών συσκευών

Ώρες χρήσης	Άτομα	Ποσοστό %
0-1	6	6,38
1-3	42	44,68
3-5	26	27,66
5+	20	21,28
	94	100,00

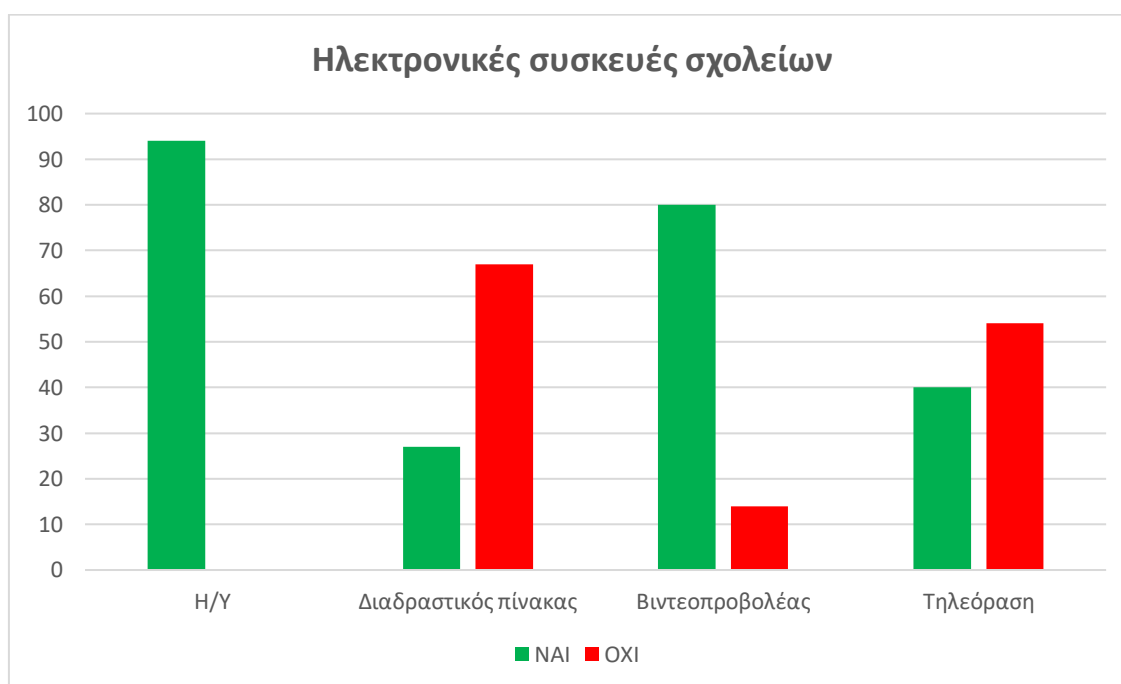
Ενότητα Γ'

Χρήση νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία

Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα όλα τα σχολεία (100%) διαθέτουν ηλεκτρονικό υπολογιστή και το 85% βιντεοπροβολέα, όμως μόνο το 29% διαθέτει διαδραστικό πίνακα.

Πίνακας 8. Ηλεκτρονικές συσκευές σχολείων

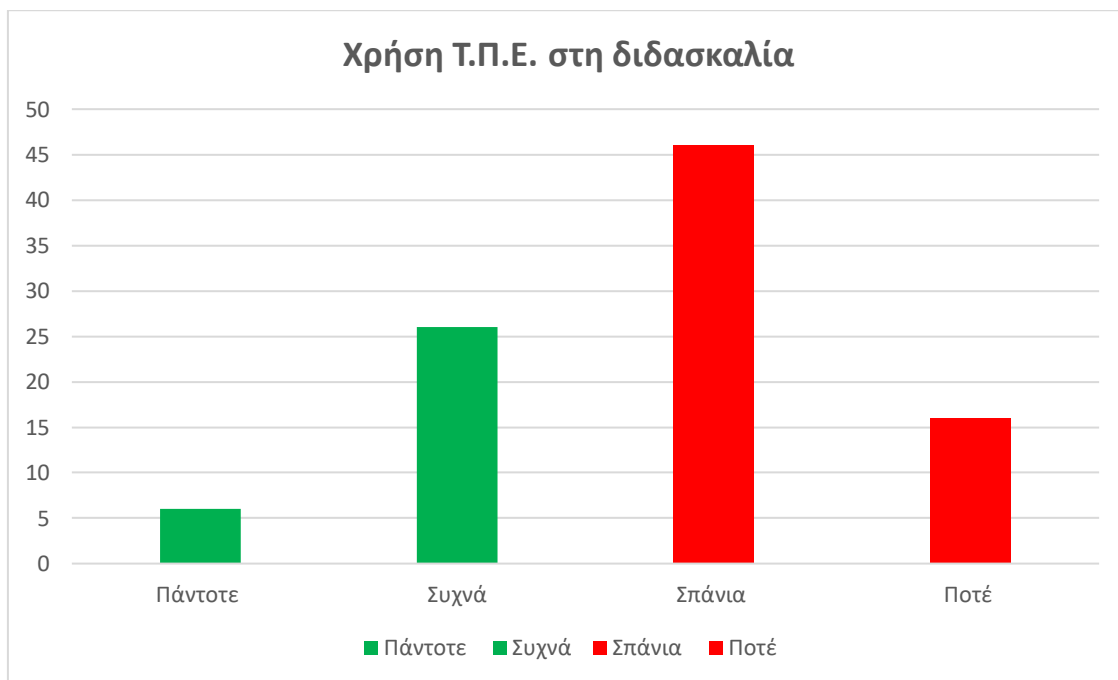
Απάντηση	Η/Υ		Διαδραστικός πίνακας		Βιντεοπροβολέας		Τηλεόραση	
	Άτομα	%	Άτομα	%	Άτομα	%	Άτομα	%
ΝΑΙ	94	100,00	27	28,72	80	85,11	40	42,55
ΟΧΙ	0	0,00	67	71,28	14	14,89	54	57,45
Σύνολο	94	100,00	94	100,00	94	100,00	94	100,00

Στην ερώτηση αν κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας διαφόρων μαθημάτων γίνεται χρήση νέων τεχνολογιών μόνο το 28% απάντησε συχνά ενώ το 49% σπάνια και το 17% ποτέ. Βλέπουμε το 66% δήλωσε ότι δεν χρησιμοποιούνται σχεδόν ποτέ οι Τ.Π.Ε. κατά την εκπαιδευτική διαδικασία.

Πίνακας 9. Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία

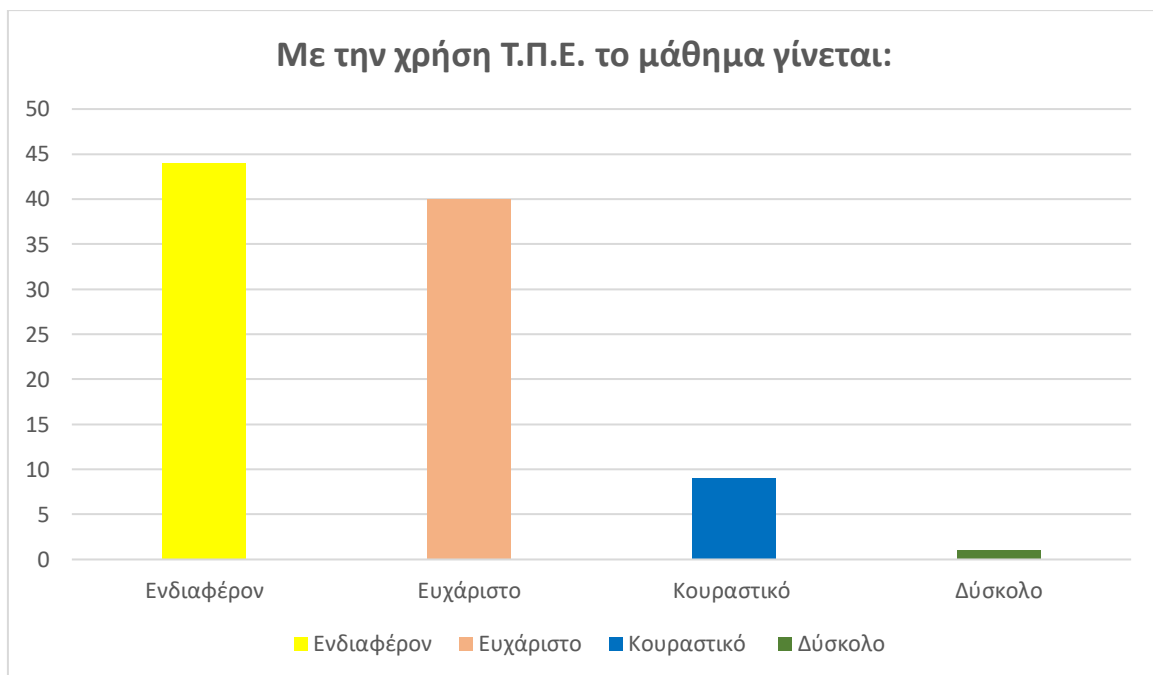
Χρήση Τ.Π.Ε.	Άτομα	Ποσοστό %
Πάντοτε	6	6,38
Συχνά	26	27,66
Σπάνια	46	48,94
Ποτέ	16	17,02
	94	100,00

Αντιθέτως η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών δηλαδή το 90% περίπου βρίσκει ότι με τη χρήση Τ.Π.Ε. το μάθημα γίνεται ενδιαφέρον (47%) και ευχάριστο (43%). Αυτό φανερώνει μια αντίφαση, ενώ οι μαθητές επιθυμούν το μάθημα να διεξάγεται με ηλεκτρονικά μέσα, αυτό δεν πραγματοποιείται.

Πίνακας 10. Με την χρήση Τ.Π.Ε. το μάθημα γίνεται:

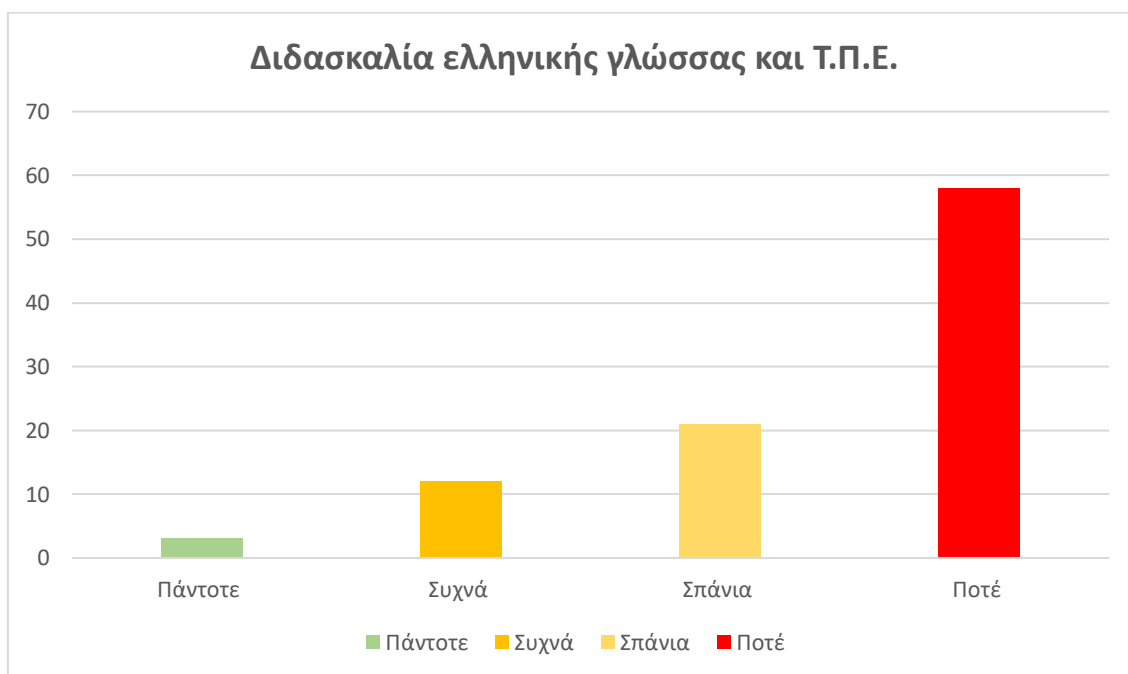
Το μάθημα γίνεται :	Άτομα	Ποσοστό %
Ενδιαφέρον	44	46,82
Ευχάριστο	40	42,55
Κουραστικό	9	9,57
Δύσκολο	1	1,06
	94	100,00

Ειδικότερα όσον αφορά την διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε ποσοστό περίπου 62% δεν γίνεται καθόλου χρήση Τ.Π.Ε. Ακόμη το 22% απάντησε σπάνια, το 13% συχνά ενώ μόνο σε ποσοστό 3% γίνεται πάντοτε χρήση Τ.Π.Ε.

Πίνακας 11. Διδασκαλία ελληνικής γλώσσας και Τ.Π.Ε.

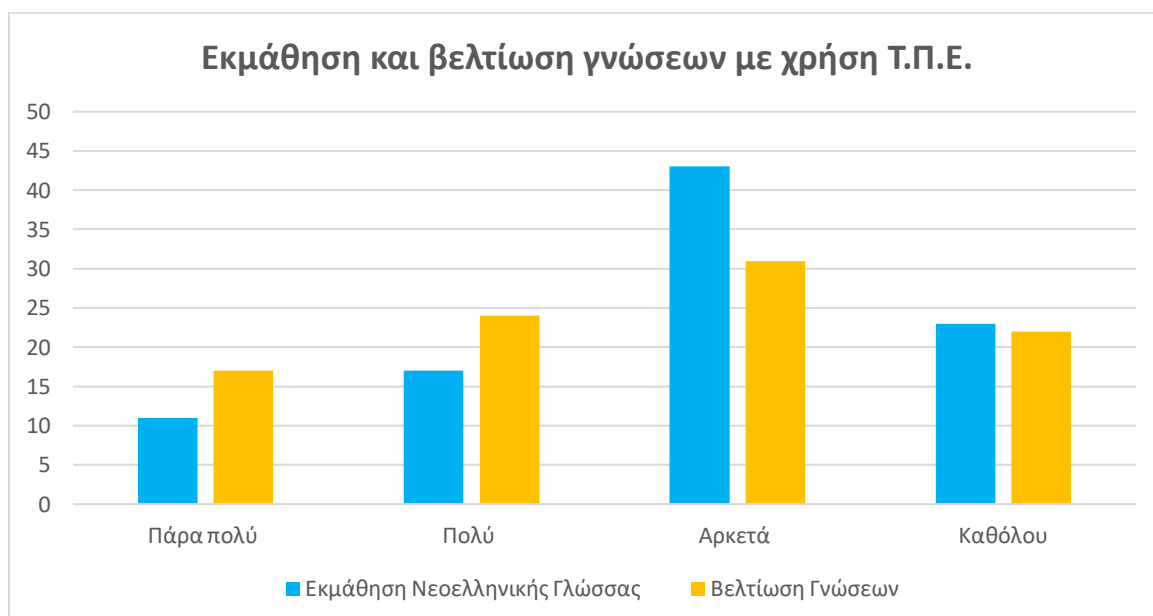
Χρήση Τ.Π.Ε.	Άτομα	Ποσοστό %
Πάντοτε	3	3,19
Συχνά	12	12,77
Σπάνια	21	22,34
Ποτέ	58	61,70
	94	100,00

Οι μαθητές πιστεύουν ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών κατά την διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας, βοηθάει στην ορθογραφία, στην γραμματική και στην σύνταξη δηλαδή στην ευκολότερη εκμάθησή της. Το 46% πιστεύει ότι θα τους βοηθήσει αρκετά, το 18% πολύ και το 12% πάρα πολύ. Επίσης θεωρούν ότι βελτιώνει το επίπεδο γνώσεων τους σε αυτό το μάθημα. Τούτο αναδεικνύεται από το ότι η πλειοψηφία των μαθητών απάντησαν θετικά, θεωρώντας ότι η χρήση των Τ.Π.Ε. θα τους βοηθήσει στην απόκτηση γνώσεων σχετικά με το μάθημα της νεοελληνικής γλώσσας το οποίο αναλύεται ως εξής: σε ποσοστό 18% απάντησε πάρα πολύ, το 26% πολύ και το 33% αρκετά. Συνοψίζοντας, οι 3 στους 4 μαθητές πιστεύουν ότι η διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας μέσω Τ.Π.Ε. θα έχει θετικά αποτελέσματα.

Πίνακας 12. Εκμάθηση και βελτίωση γνώσεων με χρήση Τ.Π.Ε.

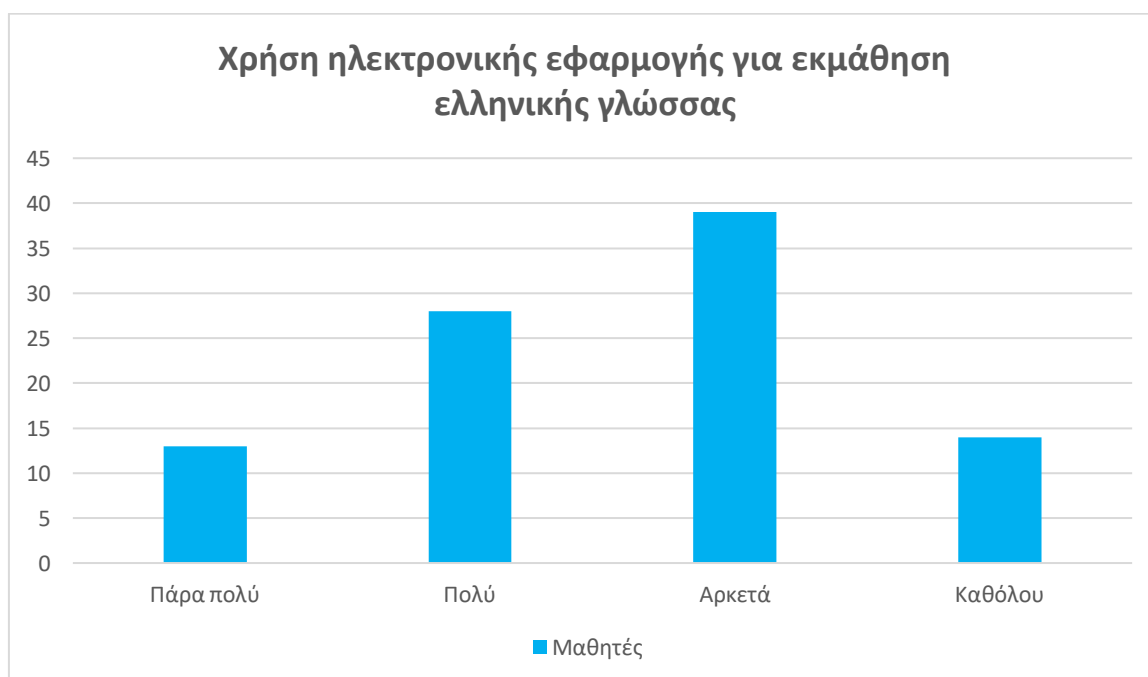
		Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Καθόλου	Σύνολο
Εκμάθηση Νεοελληνικής Γλώσσας	Άτομα	11	17	43	23	94
	%	11,7	18,09	45,74	24,47	100,00
Βελτίωση επιπέδου γνώσεων	Άτομα	17	24	31	22	94
	%	18,09	25,53	32,98	23,40	100,00

Ενδιαφέρον έχουν οι απαντήσεις των μαθητών όσον αφορά την εγκατάσταση μιας εφαρμογής στο κινητό, tablet ή Η/Υ, η οποία θα τους βοηθήσει να μάθουν ευχάριστα, πιθανώς με την διαδικασία ενός quiz, την ελληνική γλώσσα. Από τους ερωτηθέντες μαθητές η συντριπτική πλειοψηφία απάντησε θετικά σε ποσοστό 85%, το οποίο αναλύεται ως ακολούθως πάρα πολύ 14%, πολύ 30% και αρκετά 41%.

Πίνακας 13. Χρήση ηλεκτρονικής εφαρμογής για εκμάθηση ελληνικής γλώσσας

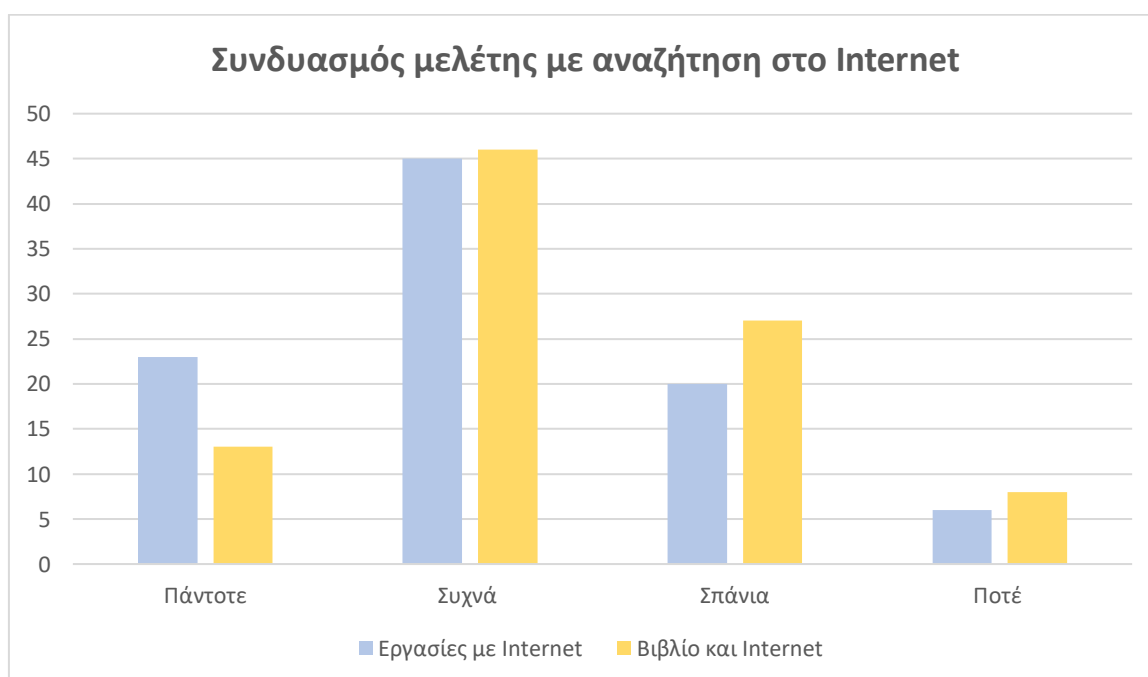
Χρησιμότητα ηλεκτρονικής εφαρμογής	Άτομα	Ποσοστό %
Πάρα πολύ	13	13,83
Πολύ	28	29,79
Αρκετά	39	41,49
Καθόλου	14	14,89
	94	100,00

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι 7 στους 10 μαθητές χρησιμοποιούν συχνά ή πάντοτε το διαδίκτυο για τη μελέτη των μαθημάτων τους καθώς και για να εκπονήσουν τις εργασίες που τους έχουν ανατεθεί από το σχολείο (72%). Επίσης, περισσότεροι από 6 στους 10 μαθητές στη μελέτη των μαθημάτων τους συνδυάζουν πάντοτε ή συχνά το βιβλίο με την αναζήτηση στο διαδίκτυο (63%). Παρατηρούμε ότι οι μαθητές, οι οποίοι είναι εξοικειωμένοι με τις νέες τεχνολογίες, τις χρησιμοποιούν ευρέως για την προσωπική τους μελέτη ανεξάρτητα αν αυτές χρησιμοποιούνται ή όχι κατά την εκπαιδευτική διαδικασία στο σχολείο.

Πίνακας 14. Συνδυασμός μελέτης με αναζήτηση στο internet

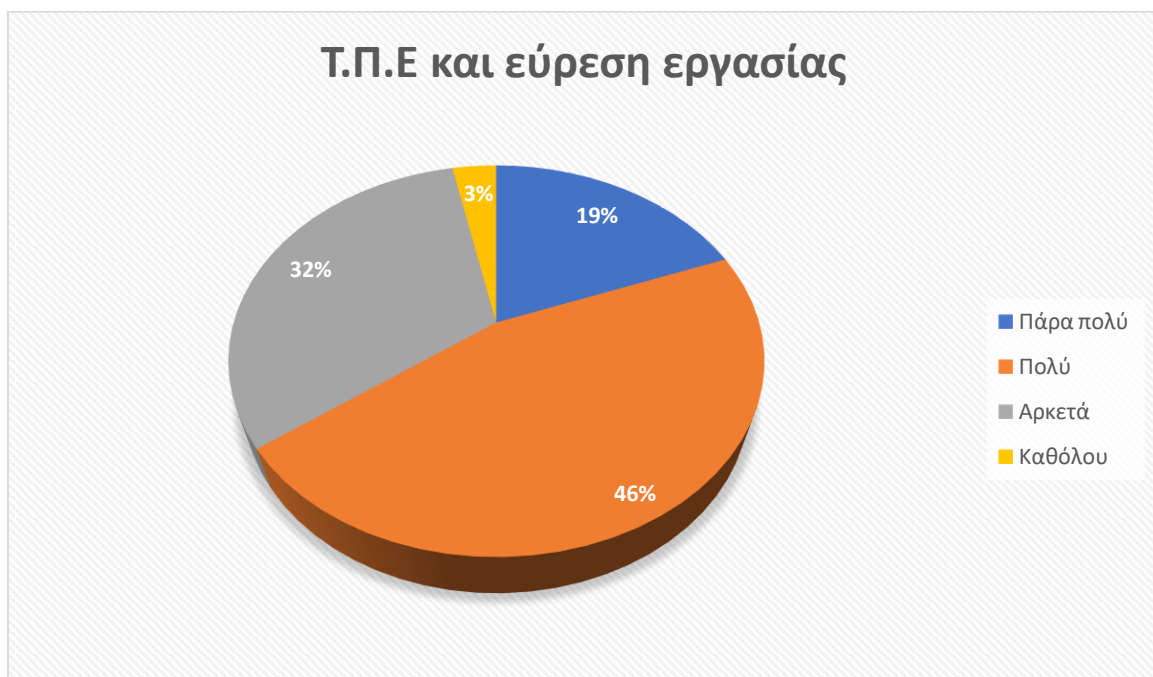
		Πάντοτε	Συχνά	Σπάνια	Ποτέ	Σύνολο
Εργασίες και Internet	Άτομα	23	45	20	6	94
	%	24,47	47,87	21,28	6,38	100,00
Βιβλίο και Internet	Άτομα	13	46	27	8	94
	%	13,83	48,94	28,72	8,51	100,00

Είναι αξιοσημείωτο ότι η πλειοψηφία των μαθητών θεωρούν ότι οι γνώσεις και οι δεξιότητες που αποκτούν με την χρήση των νέων τεχνολογιών θα τους είναι χρήσιμες στο μέλλον για την εύρεση εργασίας.

Πίνακας 15. Ωφέλεια γνώσης Τ.Π.Ε και εύρεση εργασίας

	Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Καθόλου	Σύνολο
Άτομα	18	43	30	3	94
Ποσοστό %	19,15	45,74	31,92	3,19	100,00

4.7.2. Συμπεράσματα από το ερωτηματολόγιο των μαθητών

Στο ερωτηματολόγιο συμμετείχαν μαθητές και μαθήτριες Λυκείου, μερικοί από αυτούς φοιτούσαν σε ένα Επαγγελματικό Λύκειο της Αθήνας(2^ο ΕΠΑΛ Αθήνας) και οι υπόλοιποι σε δυο Λύκεια της Περιφέρειας και συγκεκριμένα του Αγρινίου (1^ο και 5^ο Λύκειο Αγρινίου). Το ποσοστό των συμμετεχόντων αγοριών και κοριτσιών ήταν περίπου ίσο και συμμετείχαν μαθητές και μαθήτριες από τις τρεις τάξεις του Λυκείου. Η πλειοψηφία των μαθητών κατέχει κινητό και επίσης διαθέτει ηλεκτρονικό υπολογιστή στο σπίτι. Ακόμη, οι περισσότεροι μαθητές όπως προέκυψε από τις απαντήσεις τους διαθέτουν e-mail. Σχεδόν όλοι οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με την χρήση των νέων τεχνολογιών και κανείς δεν αντιμετωπίζει δυσκολία. Καθημερινώς καταναλώνουν αρκετές ώρες από τον χρόνο τους κάνοντας χρήση ηλεκτρονικών συσκευών κυρίως όμως ασχολούνται με το κινητό τους. Στα σχολεία, τα οποία φοιτούν σπάνια χρησιμοποιούνται οι Τ.Π.Ε. κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Συνεπώς δεν γίνεται ευρεία χρήση των ηλεκτρονικών μέσων στο δημόσιο ελληνικό σχολείο και ένας από τους λόγους που συμβαίνει αυτό είναι η έλλειψη τεχνολογικών μέσων που να επαρκούν για όλες τις τάξεις και κατά επέκταση για όλους τους μαθητές. Η χρήση Τ.Π.Ε. θα μπορούσε να κινήσει το ενδιαφέρον των μαθητών για τα μαθήματα και η εκπαιδευτική διαδικασία να γίνει πιο ελκυστική πράγμα που επιθυμεί η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών. Είναι γνωστό ότι η χρήση των οπτικοακουστικών μέσων προσελκύει τον μαθητή καθώς αυτός έρχεται σε άμεση επαφή με την παρεχόμενη γνώση.

Όσον αφορά το μάθημα της ελληνικής γλώσσας δυστυχώς σπάνια ή ποτέ χρησιμοποιούνται οι Τ.Π.Ε. για την διδασκαλία της αν και οι μαθητές θεωρούν αναγκαία την χρήση τους. Στη συντριπτική τους πλειοψηφία θεωρούν ότι θα τους βοηθήσει τόσο στην εκμάθηση της γλώσσας όσο και στη βελτίωση του επιπέδου γνώσεών τους. Επίσης, είναι θετικοί στη χρήση μιας ηλεκτρονικής εφαρμογής, η οποία μπορεί να εγκατασταθεί είτε στο κινητό, στο tablet ή στο Η/Υ και θα τους βοηθήσει να μάθουν ευχάριστα την ελληνική γλώσσα. Αυτή η εφαρμογή μπορεί να είναι ένα quiz, ένα σταυρόλεξο ή ένα τεστ γνώσεων που μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο κατά την διάρκεια του μαθήματος όσο και και ασύγχρονα σε οποιαδήποτε στιγμή επιθυμούν οι μαθητές να μελετήσουν. Αξίζει να επισημανθεί ότι και σήμερα παρόλο που δεν γίνεται διδασκαλία με την χρήση Τ.Π.Ε. , οι μαθητές κατά την διάρκεια του διαβάσματός τους χρησιμοποιούν εξίσου το βιβλίο και το διαδίκτυο για αναζήτηση πληροφοριών και για να εκπονήσουν τις εργασίες τους.

Συνεπώς, οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με την χρήση των νέων τεχνολογιών και τις χρησιμοποιούν στη μελέτη τους. Συνοψίζοντας, εκτιμούν ότι η ενασχόληση με τις νέες τεχνολογίες θα τους βοηθήσει να αποκτήσουν ικανότητες, δεξιότητες και γνώσεις να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη και όλα αυτά θα αποτελέσουν εφόδια για την εύρεση μελλοντικής εργασίας.

4.7.3. Ερωτηματολόγιο καθηγητών

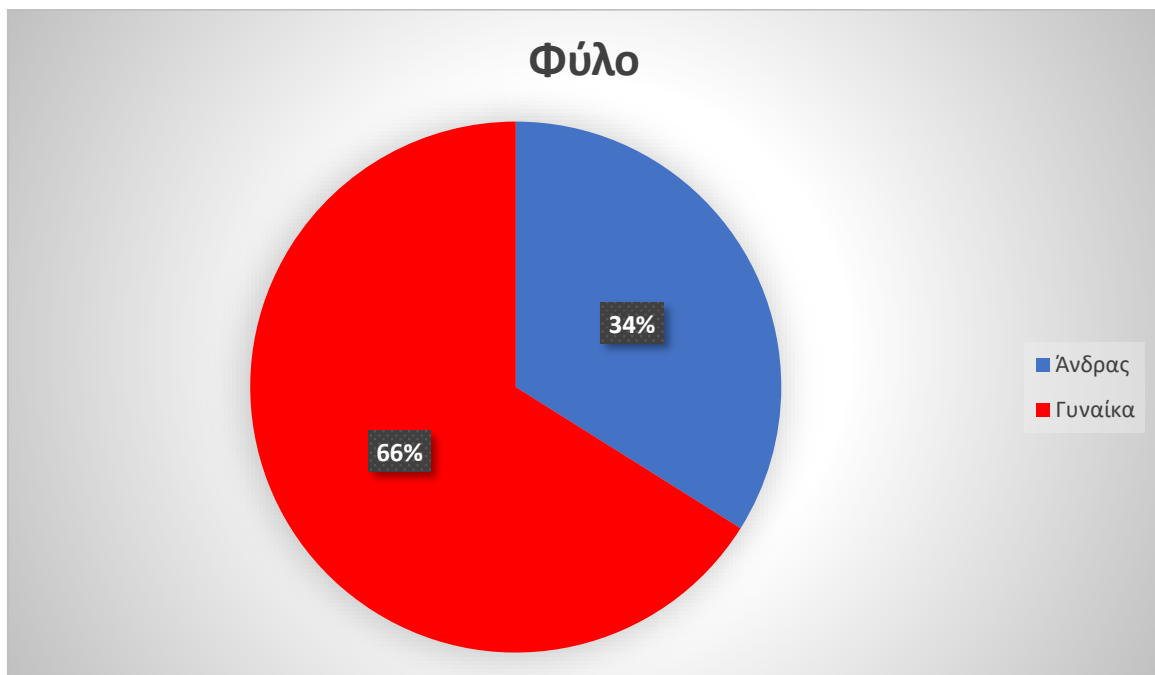
Α' ενότητα

Προσωπικά στοιχεία

Στο ερωτηματολόγιο που αφορούσε τους καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης απάντησαν 56 άτομα όλοι καθηγητές Λυκείου εκ των οποίων 19 ήταν άνδρες (34%) και 37 γυναίκες (66%).

Πίνακας 16. Φύλο ερωτώμενων

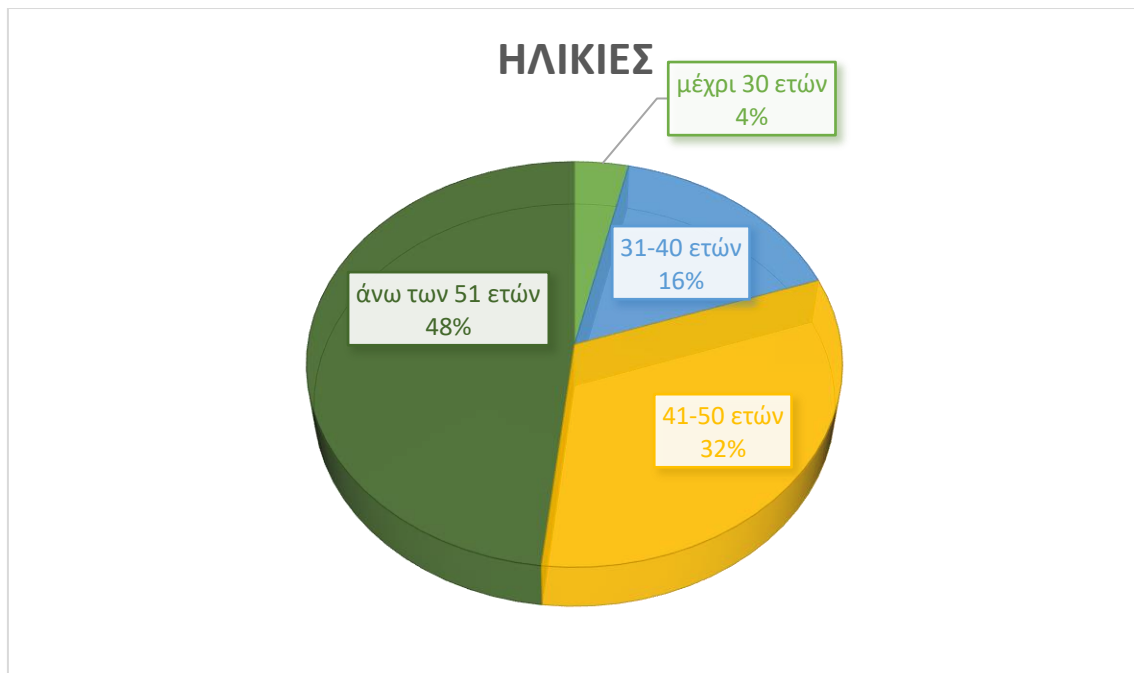
Φύλο	Άτομα	Ποσοστό %
Άνδρας	19	33,93
Γυναίκα	37	66,07
Σύνολο	56	100,00

Από τους συμμετέχοντες καθηγητές στο ερωτηματολόγιο, μόνο 2 άτομα είναι μέχρι 30 ετών ενώ η πλειοψηφία, 27 άτομα, δηλαδή το 48% είναι 51 ετών και άνω. Επίσης, 9 άτομα δηλαδή το 16% έχουν ηλικία 31-40 ετών και 18 άτομα το 32% έχουν ηλικία 41-50 ετών.

Πίνακας 17. Ηλικίες εκπαιδευτικών

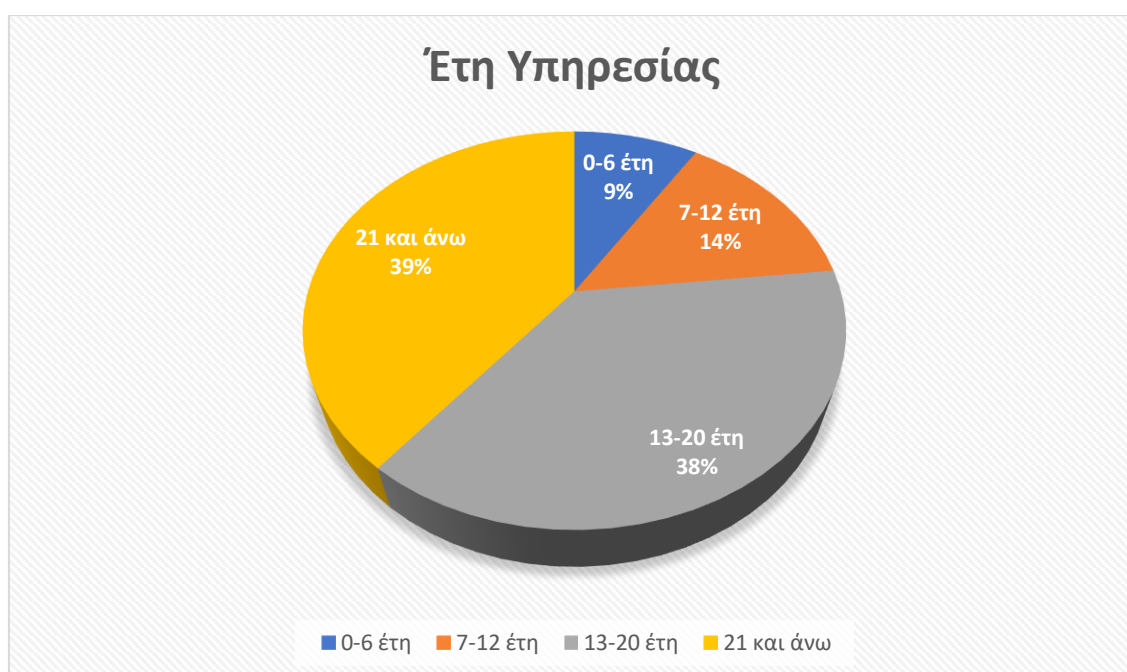
Ηλικία	Άτομα	Ποσοστό %
Μέχρι 30 ετών	2	3,58
31-40 ετών	9	16,07
41-50 ετών	18	32,14
51 ετών και άνω	27	48,21
Σύνολο	56	100,00

Όσον αφορά τα έτη υπηρεσίας των συμμετεχόντων το 9% έχουν 0-6 έτη υπηρεσίας, το 14% έχουν 7-12 έτη, το 38% έχουν 13-20 έτη υπηρεσίας και το 39% έχουν πάνω από 21 χρόνια υπηρεσίας.

Πίνακας 18. Έτη υπηρεσίας

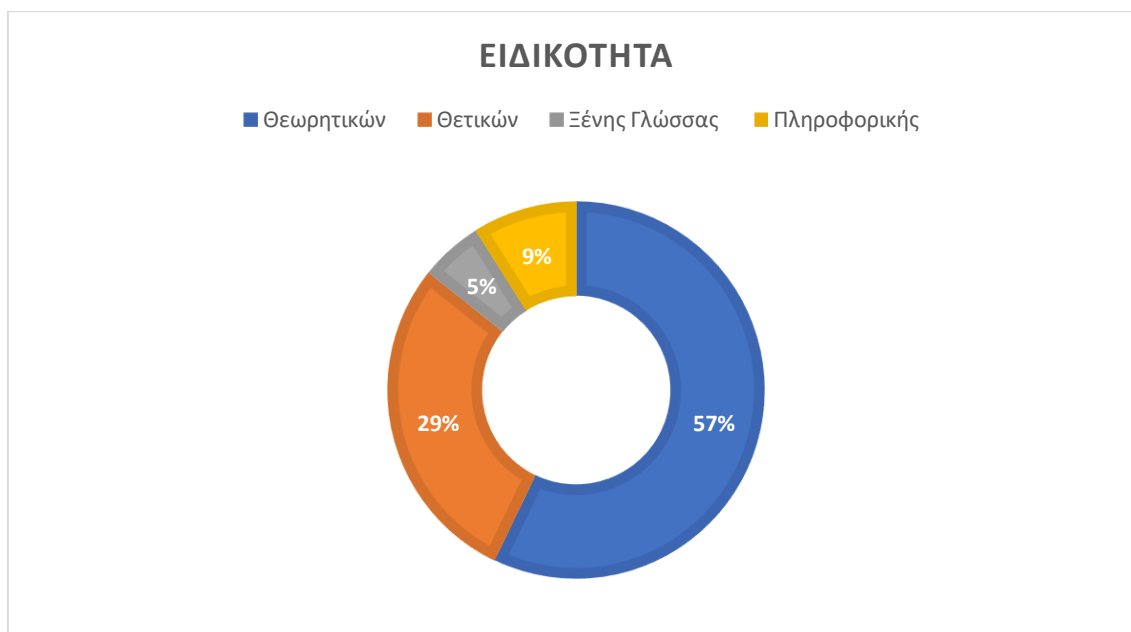
Έτη υπηρεσίας	Άτομα	Ποσοστό %
0-6 έτη	5	8,93
7-12 έτη	8	14,29
13-20 έτη	21	37,50
21 έτη και άνω	22	39,28
Σύνολο	56	100,00

Από τους συμμετέχοντες το 57% ήταν καθηγητές θεωρητικών μαθημάτων κυρίως φιλόλογοι, το 29% ήταν καθηγητές θετικών μαθημάτων. Ακόμη, το 5% των καθηγητών διδάσκουν ξένες γλώσσες και 9% Πληροφορική. Προσπαθήσαμε όσο τον δυνατόν να συμμετέχουν περισσότεροι φιλόλογοι στο ερωτηματολόγιο μας.

Πίνακας 19. Ειδικότητες εκπαιδευτικών

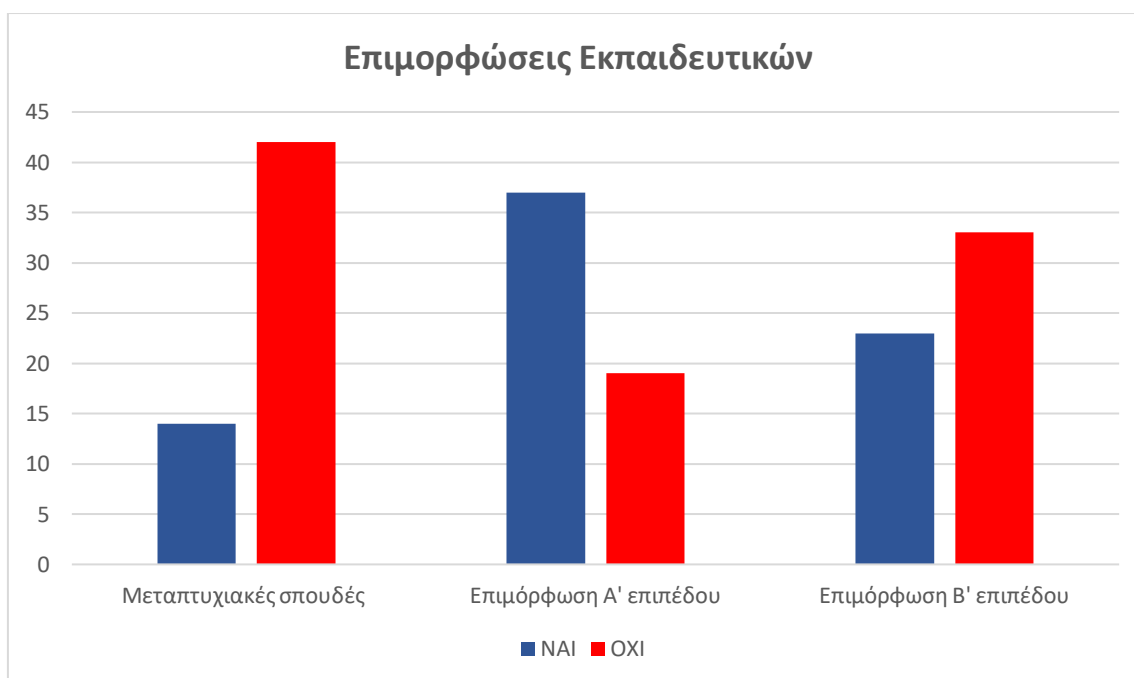
Ειδικότητα	Άτομα	Ποσοστό %
Θεωρητικών μαθημάτων	32	57,14
Θετικών μαθημάτων	16	28,57
Ξένης Γλώσσας	3	5,36
Πληροφορικής	5	8,93
Σύνολο	56	100,00

Από τους συμμετέχοντες 66% έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία την Επιμόρφωση Α' επιπέδου και το 41% την Επιμόρφωση του Β' επιπέδου στους υπολογιστές. Μόνο το 25% είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού και το 14% διαθέτει άλλου είδους επιμόρφωση. Να σημειωθεί ότι όλοι οι κάτοχοι μεταπτυχιακού πλην ενός είναι μέχρι 50 ετών.

Πίνακας 20. Επιμορφώσεις εκπαιδευτικών

Απάντηση	Μεταπτυχιακές σπουδές		Επιμόρφωση Α' επιπέδου		Επιμόρφωση Β' επιπέδου	
	Άτομα	%	Άτομα	%	Άτομα	%
ΝΑΙ	14	25,00	37	66,07	23	41,07
ΟΧΙ	42	75,00	19	33,93	33	58,93
Σύνολο	56	100,00	56	100,00	56	100,00

Β' Ενότητα

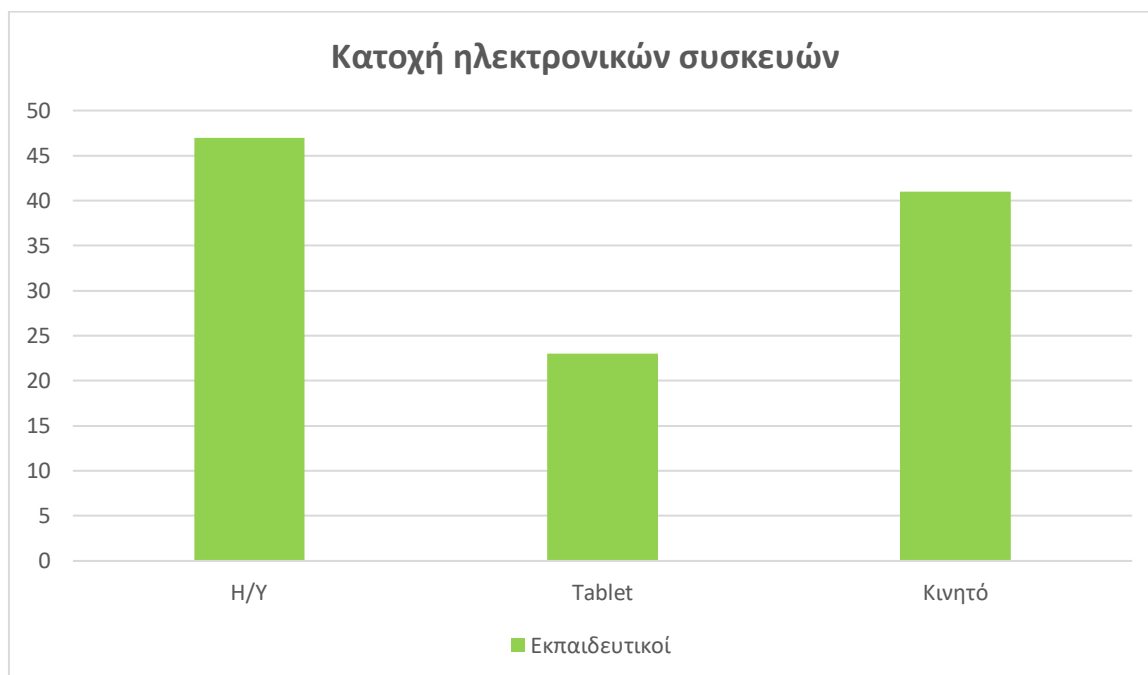
Ενασχόληση με τις Νέες τεχνολογίες

Η πλειοψηφία των καθηγητών διαθέτει περισσότερες από μια ηλεκτρονικές συσκευές όπως κινητό, ηλεκτρονικό υπολογιστή και tablet όπως αυτό προκύπτει και από τον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 21. Κατοχή ηλεκτρονικών συσκευών

Ηλεκτρονική συσκευή	Εκπαιδευτικοί (N)	Ποσοστό % $\{(N \div N_{\text{ολ}}) \times 100\}$
Η/Υ	47	84
Tablet	23	41
Κινητό	41	73

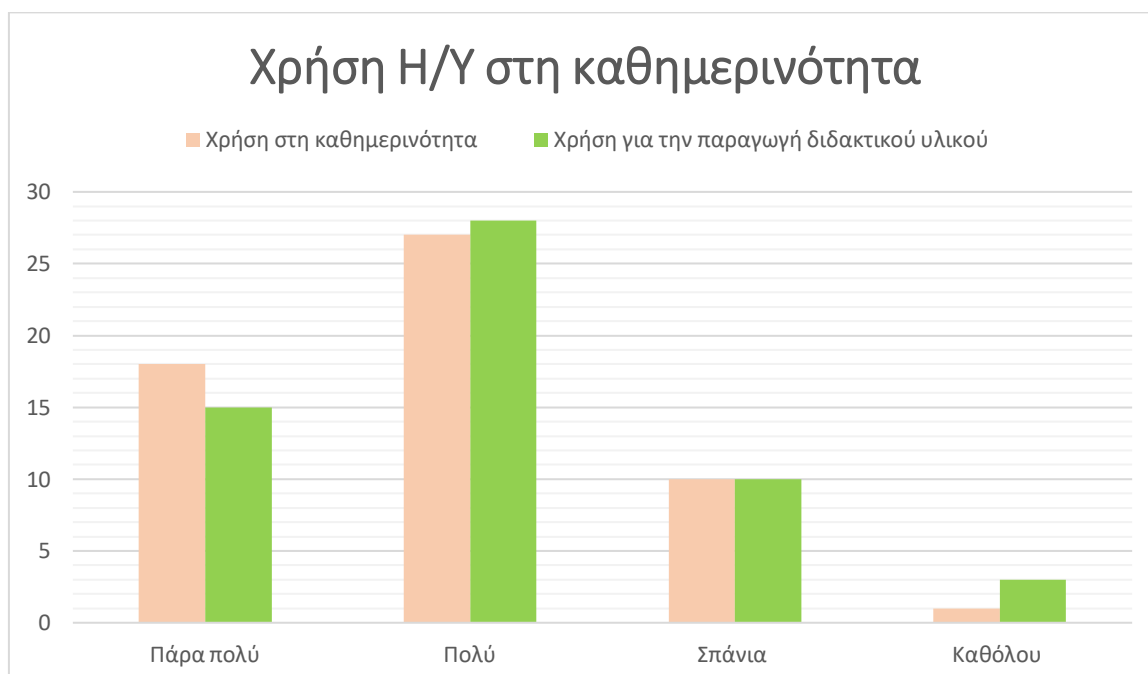
$N_{\text{ολ}} = 56$

Στις ερωτήσεις αν χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή τόσο στην καθημερινότητά τους όσο και στην παραγωγή διδακτικού υλικού παρατηρούμε ότι τα ποσοστά σε αυτές τις δυο ερωτήσεις συμπίπτουν. Όσοι είναι εξοικειωμένοι με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τους χρησιμοποιούν στην καθημερινότητά τους, πολύ ή πάρα πολύ, ποσοστό πάνω από 80%, φαίνεται ότι κάνουν και χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή για να παράγουν διδακτικό υλικό, σε ποσοστό 77%. Αντίστοιχα, αυτοί που στην καθημερινότητά τους σπανίως ή καθόλου χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή, προκύπτει ότι δεν κάνουν χρήση αυτού για την παραγωγή διδακτικού υλικού.

Πίνακας 22. Χρήση Η/Υ στη καθημερινότητα

Χρήση		Πάρα πολύ	Πολύ	Σπάνια	Καθόλου	Σύνολο
Στη καθημερινότητα	Άτομα	18	27	10	1	56
	%	32,14	48,21	17,86	1,79	100,00
Στη παραγωγή διδακτικού υλικού	Άτομα	15	28	10	3	56
	%	26,79	50	17,86	5,35	100,00

Γ' ενότητα

Χρήση νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία

Σε όλα τα σχολεία που υπηρετούν οι καθηγητές που ερωτήθηκαν, υπάρχει ηλεκτρονικός υπολογιστής. Όμως μόνο το 21% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι το σχολείο τους διαθέτει διαδραστικό πίνακα. Από αυτό συμπεραίνουμε ότι η υλικοτεχνική υποδομή των σχολείων είναι ελλιπής και όπως φαίνεται κυριαρχεί ο κλασικός πίνακας (100%) έναντι του διαδραστικού πίνακα (21%). Επίσης να σημειωθεί ότι αρκετά σχολεία έχουν βιντεοπροβολέα καθώς το 80% απάντησε ότι το σχολείο τους διαθέτει. Ελάχιστοι εκπαιδευτικοί, ποσοστό 7% χρησιμοποιούν εκπαιδευτικά λογισμικά για την διδασκαλία των μαθημάτων τους.

Πίνακας 23. Χρήση νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία

Συσκευές σχολείου και ηλεκτρονικές εφαρμογές	Εκπαιδευτικοί (N)	Ποσοστό % $\{(N \div N_{\text{ολ}}) \times 100\}$
Κλασικός πίνακας	56	100
Διαδραστικός πίνακας	12	21
Βιντεοπροβολέας	45	80
Τηλεόραση	46	82
Η/Υ	56	100
Διαδίκτυο για αναζήτηση πληροφοριών	36	64
Εκπαιδευτικά λογισμικά	4	7

$N_{\text{ολ}} = 56$

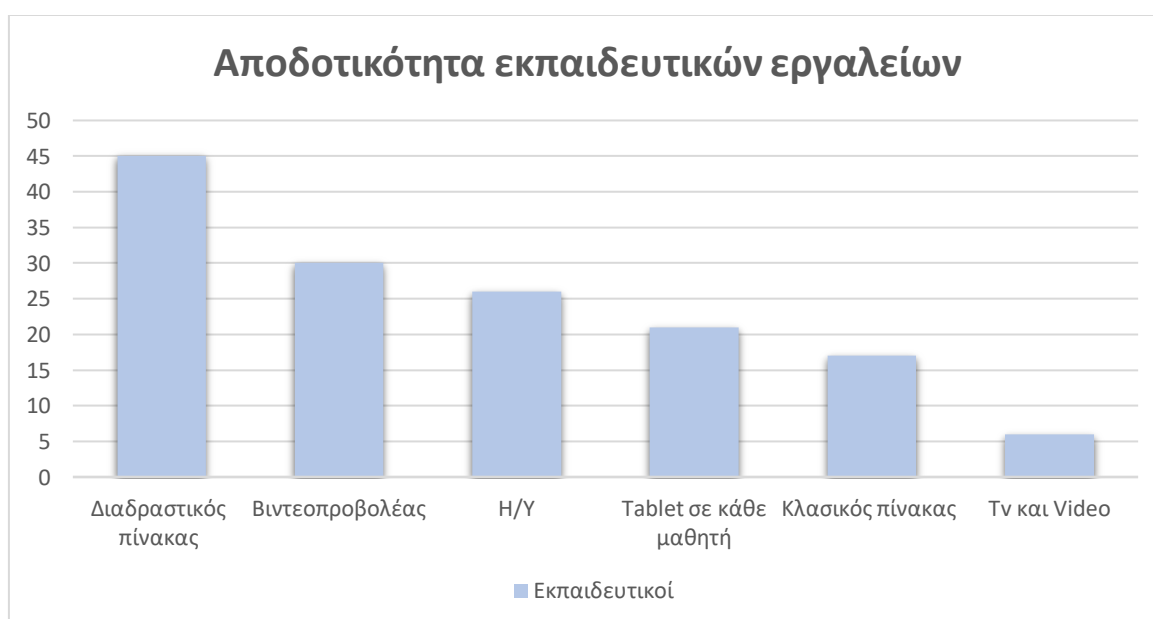

Στην συνέχεια οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί ερωτήθηκαν, ποια εκπαιδευτικά εργαλεία θεωρούν ότι είναι πιο αποδοτικά κατά την διάρκεια της διδασκαλίας. Σε αυτή την ερώτηση είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν μια ή περισσότερες απαντήσεις. Η συντριπτική πλειοψηφία σε ποσοστό 80% των ερωτώμενων καθηγητών θεωρεί ότι ο διαδραστικός πίνακας είναι το πλέον αποδοτικό εκπαιδευτικό εργαλείο. Ακόμη το 54% θεωρεί ότι ο βιντεοπροβολέας είναι το δεύτερο κατάλληλο εκπαιδευτικό εργαλείο και αυτό είναι θετικό καθώς το 80%, όπως φαίνεται από το προηγούμενο γράφημα, απάντησε ότι τα σχολεία διαθέτουν βιντεοπροβολέα. Αξιοσημείωτο είναι ότι σε αυτή την ερώτηση το 38% των καθηγητών θεωρεί ότι θα ήταν αποδοτική η χρήση tablet από τους μαθητές κατά την διάρκεια της διδασκαλίας.

Πίνακας 24. Αποδοτικότητα εκπαιδευτικών εργαλείων

Εκπαιδευτικά εργαλεία	Εκπαιδευτικοί (N)	Ποσοστό % $\{(N \div N_{\text{ολ}}) \times 100\}$
Κλασικός πίνακας	17	30
Διαδραστικός πίνακας	45	80
Βιντεοπροβολέας	30	54
TV και Video	6	11
H/Y	26	46
Tablet σε κάθε μαθητή	21	38

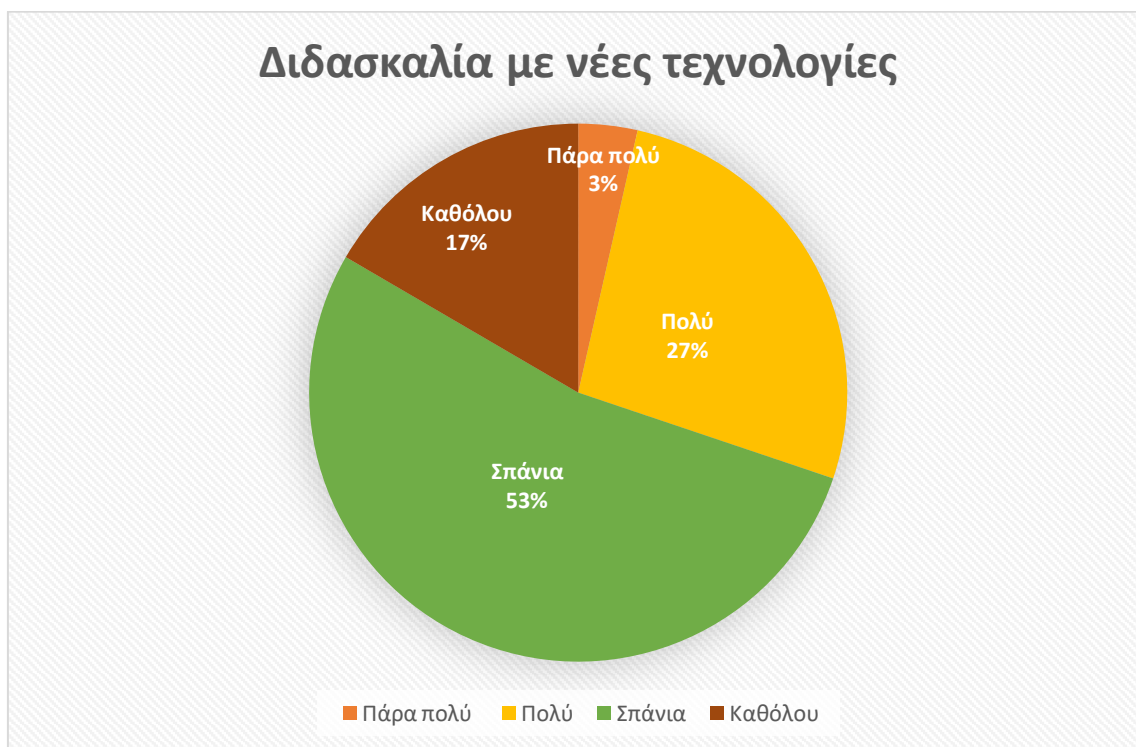
$N_{\text{ολ}}=56$

Όταν ρωτήθηκαν οι καθηγητές αν κατά τη διδασκαλία τους μέσα στην τάξη χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες μόνο το 30% τις χρησιμοποιεί πολύ και πάρα πολύ ενώ δυστυχώς το 70% απάντησε ότι τις χρησιμοποιεί σπάνια και καθόλου.

Πίνακας 25. Διδασκαλία με την χρήση των Τ.Π.Ε.

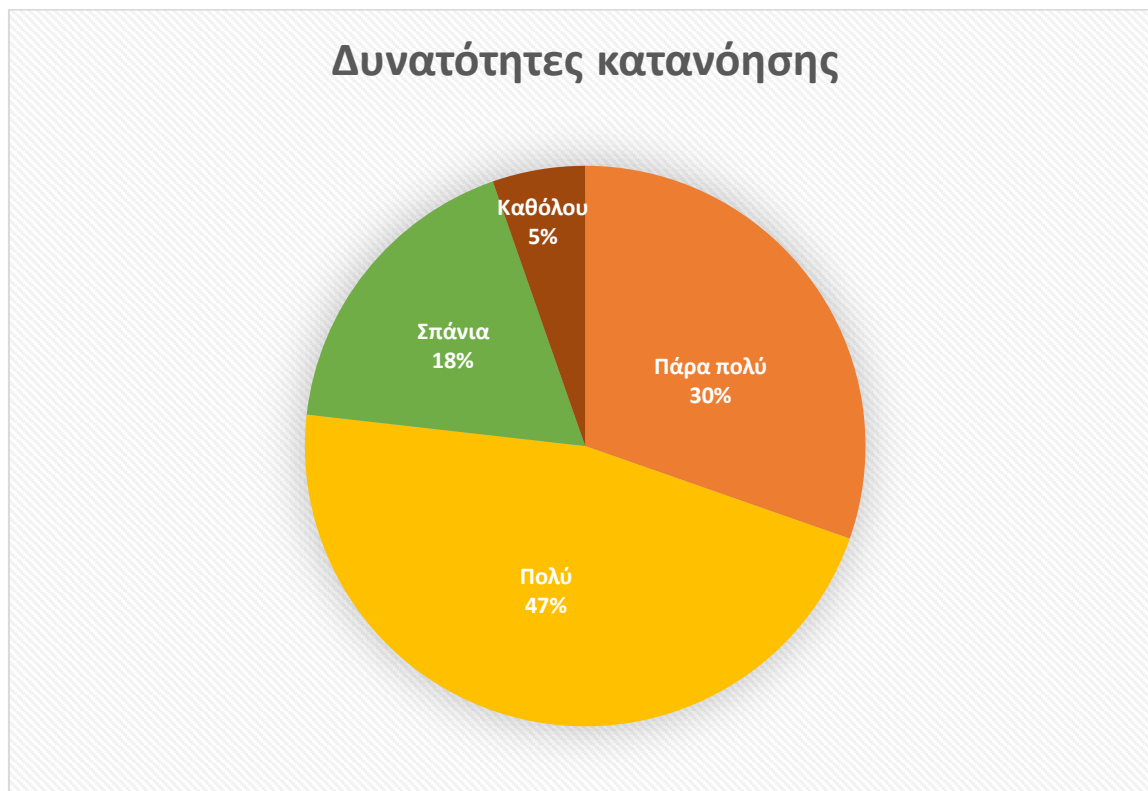
Διδασκαλία με την χρήση νέων τεχνολογιών	Άτομα	Ποσοστό %
Πάρα πολύ	2	3,57
Πολύ	15	26,79
Σπάνια	30	53,57
Καθόλου	9	16,07
	56	100,00

Από τους ερωτηθέντες εκπαιδευτικούς το 77%, πάρα πολύ και πολύ, πιστεύει ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών στη διδακτική πράξη μπορούν να παράσχουν μεγαλύτερες δυνατότητες κατανόησης όσον αφορά το μάθημά τους ενώ το υπόλοιπο 23% δεν το πιστεύει. Αν συγκρίνουμε αυτή την απάντηση με την προηγούμενη όπου το 70% δεν χρησιμοποιεί τις Τ.Π.Ε. κατά την διάρκεια της διδασκαλίας καταλαβαίνουμε ότι η πλειονότητα είναι υπέρ της χρήσης Τ.Π.Ε. μέσα στην τάξη όμως δεν έχει την δυνατότητα να την πραγματοποιήσει.

Πίνακας 26. Δυνατότητες κατανόησης μαθήματος

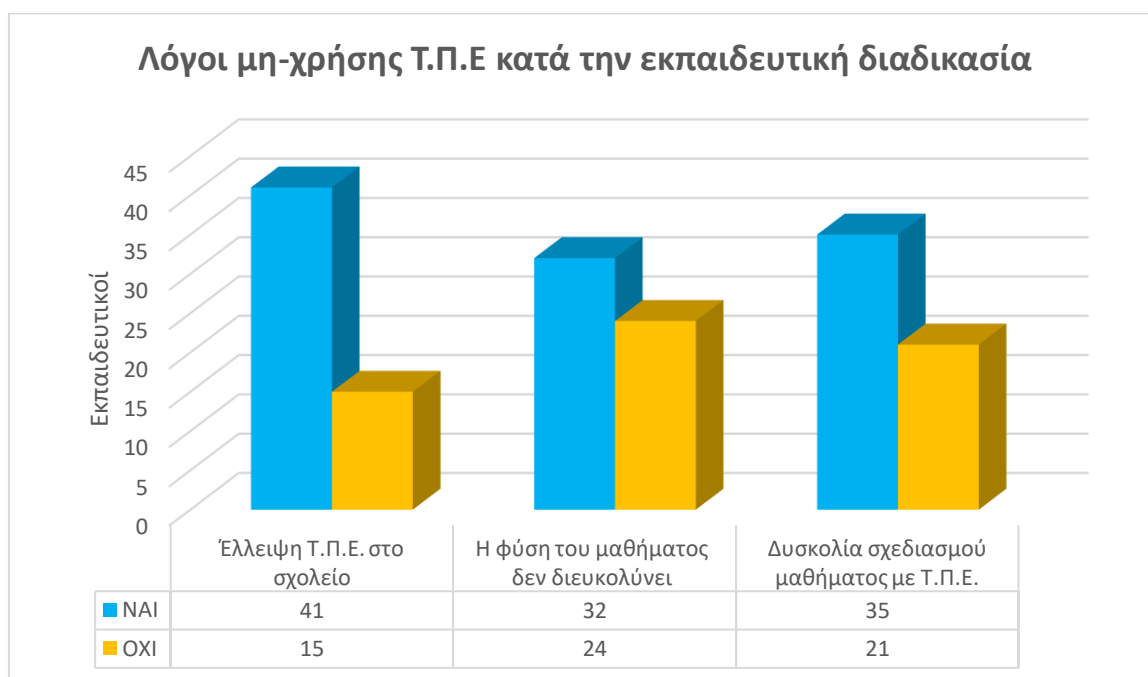
Δυνατότητες κατανόησης	Εκπαιδευτικοί	Ποσοστό %
Πάρα πολύ	17	30,36
Πολύ	26	46,43
Σπάνια	10	17,86
Καθόλου	3	5,35
	56	100,00

Όταν ρωτήθηκαν οι εκπαιδευτικοί για ποιους λόγους δεν χρησιμοποιούν Τ.Π.Ε. κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, σε ποσοστό 73% απάντησε ότι αυτό οφείλεται στην έλλειψη επαρκούς τεχνολογικού εξοπλισμού στο σχολείο που υπηρετούν. Επίσης, το 57% απάντησε ότι η φύση των μαθημάτων που διδάσκουν δεν διευκολύνει την χρήση των Τ.Π.Ε. Τέλος το 63% δυσκολεύεται να σχεδιάσει μια ολοκληρωμένη διδασκαλία του μαθήματος που διδάσκει χρησιμοποιώντας τις νέες τεχνολογίες.

Πίνακας 27. Λόγοι μη-χρήσης Τ.Π.Ε. κατά την εκπαιδευτική διαδικασία

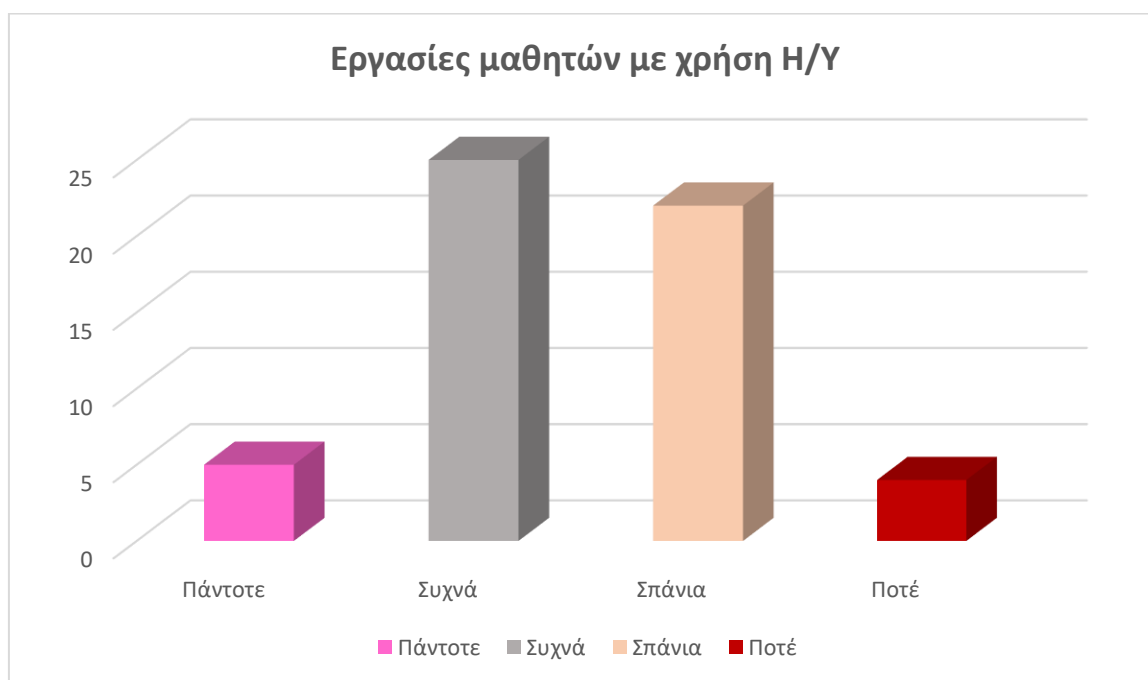
Απάντηση	Έλλειψη Τ.Π.Ε. στο σχολείο		Η φύση του μαθήματος δεν διευκολύνει		Δυσκολία σχεδιασμού μαθήματος με Τ.Π.Ε.	
	Άτομα	%	Άτομα	%	Άτομα	%
ΝΑΙ	41	73,21	32	57,14	35	62,5
ΟΧΙ	15	26,79	24	42,86	21	37,5
Σύνολο	56	100,00	56	100,00	56	100,00

Αν και δεν γίνεται ευρέως χρήση Τ.Π.Ε. μέσα στην τάξη όπως απάντησε το 70%, εν τούτοις περισσότεροι από τους μισούς σε ποσοστό 54% αναθέτουν συχνά ή πάντοτε εργασίες στους μαθητές, οι οποίες για να πραγματοποιηθούν είναι απαραίτητη η αναζήτηση πληροφοριών στον ηλεκτρονικό υπολογιστή. Αυτό γίνεται γιατί γνωρίζουν ότι η πλειοψηφία των μαθητών αφενός είναι κάτοχοι τουλάχιστον μιας ηλεκτρονικής συσκευής (κινητό, tablet, Η/Υ) και αφετέρου μπορούν να τις χρησιμοποιούν με ευκολία, ποσοστό 94% όπως προκύπτει από το ερωτηματολόγιο των μαθητών (πίνακας 6).

Πίνακας 28. Ανάθεση εργασιών με χρήση Η/Υ

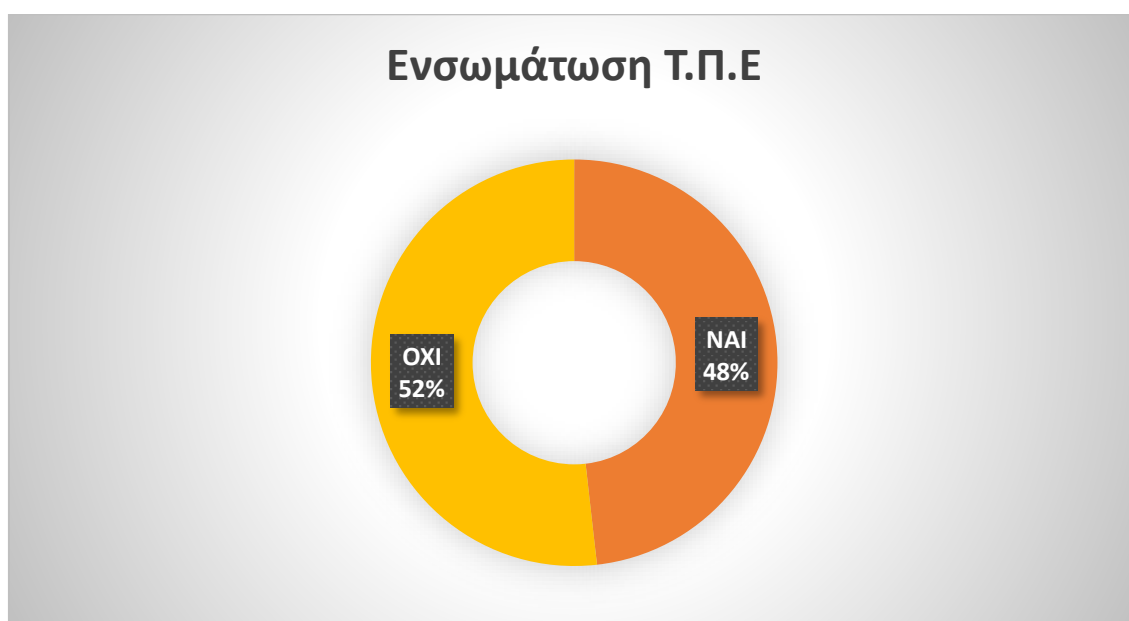
Εργασίες μαθητών με Η/Υ	Άτομα	Ποσοστό %
Πάντοτε	5	8,93
Συχνά	25	44,64
Σπάνια	22	39,29
Ποτέ	4	7,14
	56	100,00

Στην ερώτηση αν πιστεύουν ότι υπάρχει ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση, οι απόψεις είναι μοιρασμένες καθώς το 48% απάντησε Ναι ενώ το 52% απάντησε Όχι.

Πίνακας 29. Ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε. στα σχολεία

Ενσωμάτωση Τ.Π.Ε.	Άτομα	Ποσοστό %
ΝΑΙ	27	48,21
ΟΧΙ	29	51,79
Σύνολο	56	100,00

Επίσης, οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι η χρήση Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση είναι οικονομικά εφικτή σε ποσοστό 61% ενώ το 39% πιστεύει ότι δεν είναι. Ίσως αυτό οφείλεται και στην οικονομική κρίση που έχει περάσει η χώρα μας.

Πίνακας 30. Οικονομικά εφικτή η χρήση Τ.Π.Ε.

Οικονομικά εφικτή	Άτομα	Ποσοστό %
ΝΑΙ	34	60,71
ΟΧΙ	22	39,29
Σύνολο	56	100,00

Η συντριπτική πλειοψηφία σε ποσοστό 84% των εκπαιδευτικών θεωρεί ότι για να διεξάγεται το μάθημα σωστά με την χρήση Τ.Π.Ε. πρέπει να υπάρχουν λιγότεροι μαθητές μέσα στην τάξη έτσι ώστε η διδασκαλία να είναι πιο αποδοτική.

Πίνακας 31. Πλήθος μαθητών στη τάξη

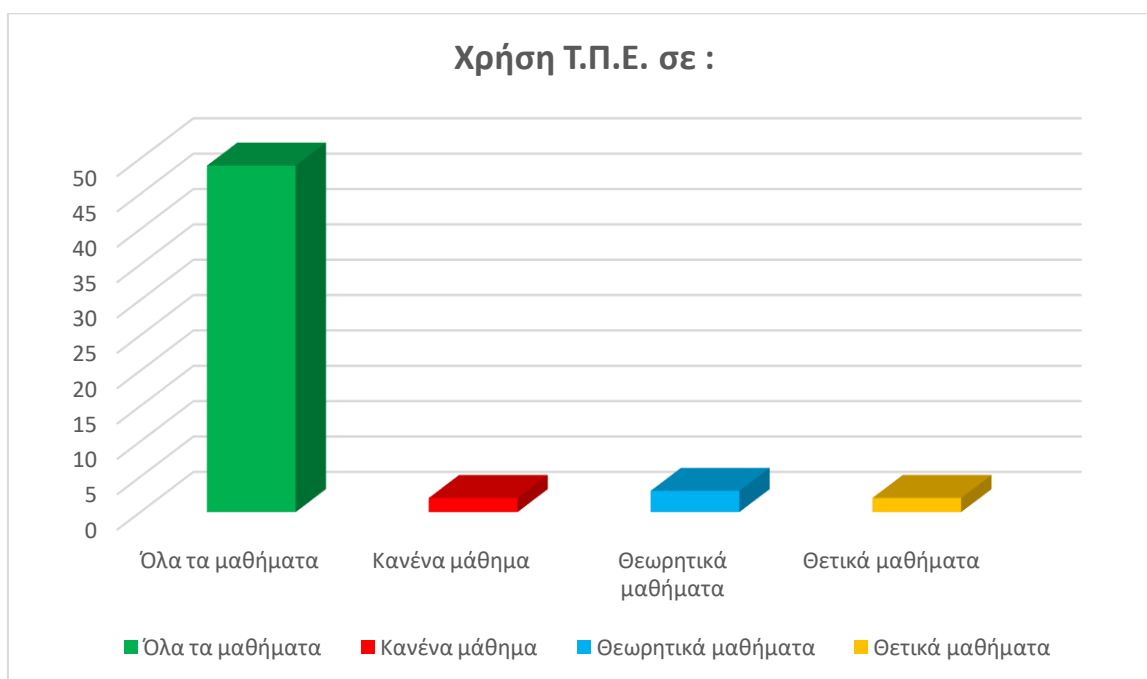
Λιγότεροι μαθητές	Άτομα	Ποσοστό %
ΝΑΙ	47	83,93
ΟΧΙ	9	16,07
Σύνολο	56	100,00

Από τους 56 εκπαιδευτικούς οι 49 είχαν την άποψη ότι η εισαγωγή των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση βοηθάει σε όλα τα μαθήματα δηλαδή το 87,5 % είναι υπέρ της χρήσης των νέων τεχνολογιών σε όλα τα μαθήματα ενώ μόνο 2 άτομα θεώρησαν ότι δεν βοηθάει σε κανένα μάθημα δηλαδή ποσοστό 3,57%.

Πίνακας 32. Διδασκαλία με χρήση Τ.Π.Ε.

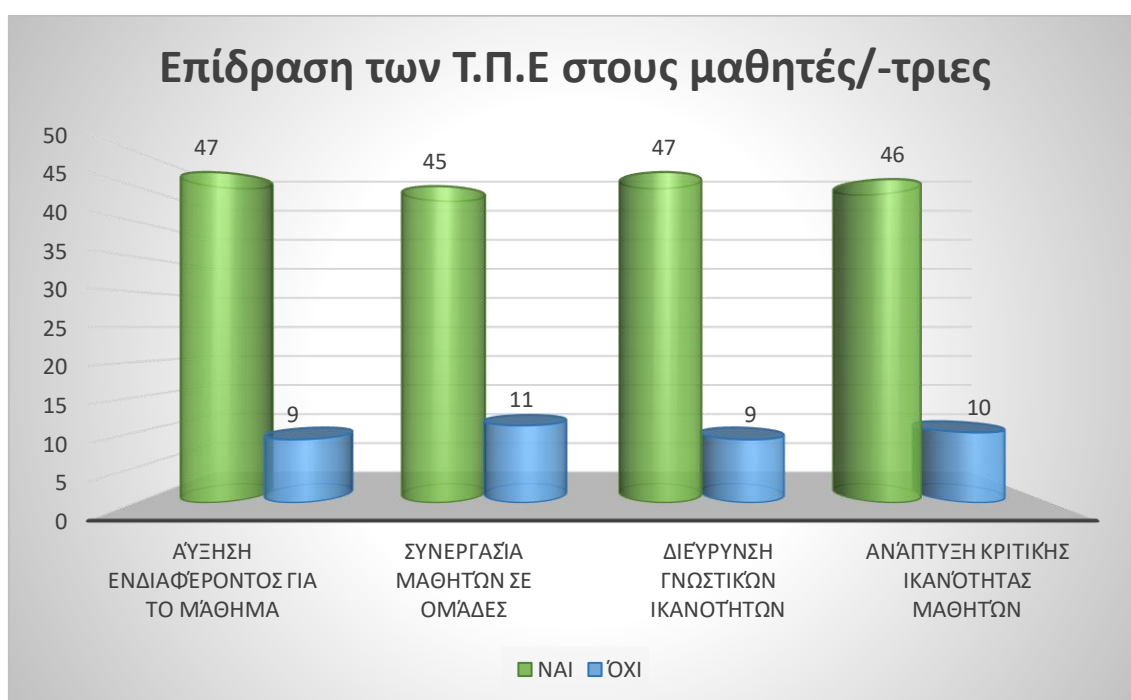
Χρήση Τ.Π.Ε. σε:	Άτομα	%
Όλα τα μαθήματα	49	87,5
Κανένα μάθημα	2	3,57
Θεωρητικά μαθήματα	3	5,36
Θετικά μαθήματα	2	3,57
	56	100,00

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα καθηγητές στη συντριπτική τους πλειοψηφία, πάνω από το 80% των ερωτηθέντων, εξέφρασαν την άποψη ότι η χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία θα έχει θετική επίδραση στους μαθητές. Ειδικότερα, θεωρούν ότι θα αυξηθεί το ενδιαφέρον των μαθητών για τα μαθήματα (83,93%), καθώς γνωρίζουμε ότι η τεχνολογία είναι ελκυστική για τους νέους. Επίσης πιστεύουν ότι θα συνεργαστούν μεταξύ τους καλύτερα σε ομάδες άρα θα εφαρμοστεί ευκολότερα η ομαδοσυνεργατική μέθοδος διδασκαλίας (80,36%). Ακόμη εκτιμούν ότι με τη σωστή καθοδήγηση, η χρήση των Τ.Π.Ε. θα διευρύνει τις γνωστικές ικανότητες των μαθητών (83,93%) και θα τους βοηθήσει να αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα (82,14%).

Πίνακας 33. Επίδραση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία

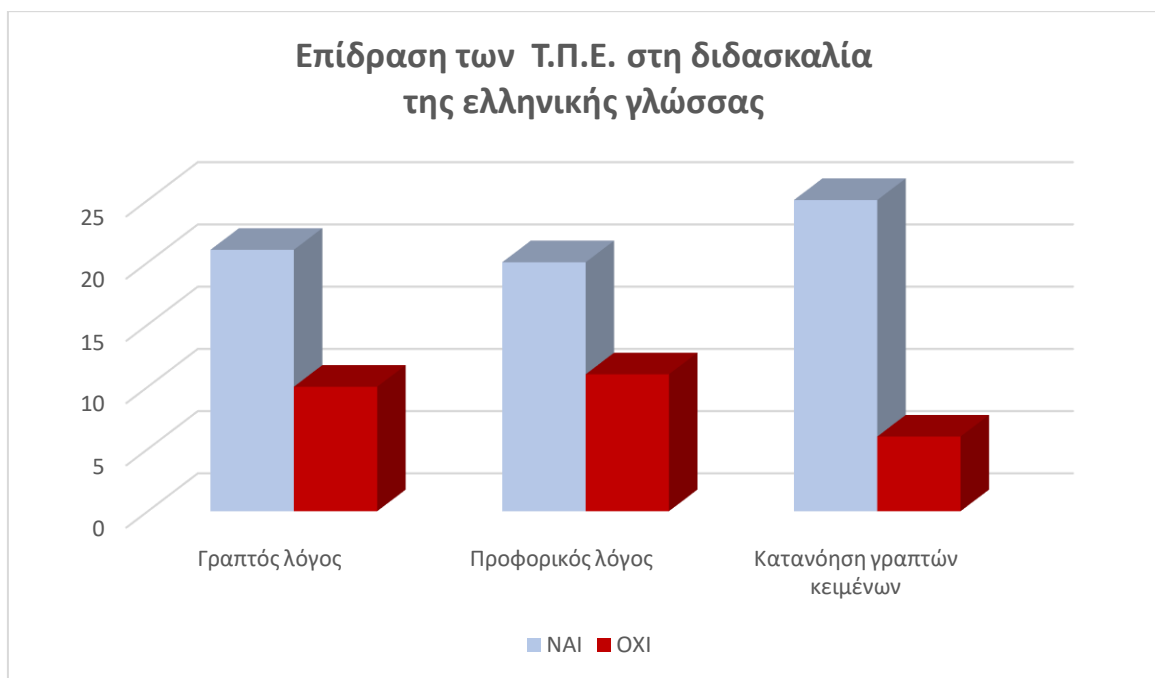
Απάντηση	Αύξηση ενδιαφέροντος για το μάθημα		Συνεργασία μαθητών σε ομάδες		Διεύρυνση γνωστικών ικανοτήτων		Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας μαθητών	
	Άτομα	%	Άτομα	%	Άτομα	%	Άτομα	%
ΝΑΙ	47	83,93	45	80,36	47	83,93	46	82,14
ΟΧΙ	9	16,07	11	19,64	9	16,07	10	17,86
Σύνολο	56	100,00	56	100,00	56	100,00	56	100,00

Από τους 56 καθηγητές, οι 31 είναι φιλόλογοι οι οποίοι στην ερώτηση που αφορά την διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας με την χρήση Τ.Π.Ε. θεωρούν ότι οι μαθητές θα βοηθηθούν τόσο στον εμπλουτισμό του προφορικού τους λόγου, 65%, όσο και στην παραγωγή γραπτού λόγου 68%. Τέλος, το 81% των φιλόλογων πιστεύει ότι οι μαθητές θα διευκολυνθούν πολύ στην κατανόηση των γραπτών κειμένων. Συνεπώς, η επίδραση των Τ.Π.Ε. στην διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας θα είναι θετική.

Πίνακας 34. Επίδραση των Τ.Π.Ε. στην ελληνική γλώσσα

Απάντηση	Γραπτός λόγος		Προφορικός λόγος		Κατανόηση γραπτών κειμένων	
	Άτομα	%	Άτομα	%	Άτομα	%
ΝΑΙ	21	67,74	20	64,52	25	80,65
ΟΧΙ	10	32,26	11	35,48	6	19,35
Σύνολο	31	100,00	31	100,00	31	100,00

4.7.4. Συμπεράσματα από το ερωτηματολόγιο των καθηγητών

Στο ερωτηματολόγιο απάντησαν καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι υπηρετούσαν σε ένα ΕΠΑΛ της Αθήνας και σε δυο Λύκεια της Περιφέρειας και συγκεκριμένα της περιοχής του Αγρινίου. Το ποσοστό των γυναικών εκπαιδευτικών είναι διπλάσιο από εκείνο των ανδρών συναδέλφων τους. Όσον αφορά την ηλικία των συμμετεχόντων οι μισοί περίπου είναι άνω των 51 ετών. Αυτό συμβαίνει αφενός γιατί αυξήθηκαν τα όρια συνταξιοδότησης των εκπαιδευτικών και αφετέρου γιατί έχουν να γίνουν διορισμοί μόνιμων καθηγητών πάνω από 10 χρόνια. Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες υπηρετούν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση πάνω από 21 χρόνια. Από τα προσωπικά στοιχεία των εκπαιδευτικών διαπιστώνουμε ότι η τεχνολογία ήρθε στη ζωή τους σε μεγαλύτερη ηλικία αν και πολλοί έχουν ολοκληρώσει την επιμόρφωση Α' επιπέδου και αρκετοί την Β' επιπέδου στους υπολογιστές. Επίσης η πλειονότητα των κατόχων μεταπτυχιακού είναι μέχρι 50 ετών. Αντιθέτως, οι άνω των 51 ετών που αποτελούν το 50% των συμμετεχόντων στο ερωτηματολόγιο δεν διαθέτουν μεταπτυχιακό.

Οι περισσότεροι καθηγητές στην προσωπική τους ζωή διαθέτουν μια ή περισσότερες ηλεκτρονικές συσκευές όπως κινητό, Η/Υ, και tablet. Όλα τα σχολεία στα οποία υπηρετούν οι συμμετέχοντες στο ερωτηματολόγιο, διαθέτουν ηλεκτρονικούς υπολογιστές όμως οι περισσότεροι είναι εγκατεστημένοι στο εργαστήριο πληροφορικής και συνεπώς δεν είναι εφικτή η διδασκαλία πολλών μαθημάτων ταυτόχρονα με την χρήση Τ.Π.Ε. Τέλος, αξίζει να επισημάνουμε ότι σε ορισμένα σχολεία υπάρχουν ηλεκτρονικοί υπολογιστές στα γραφεία καθηγητών όπου χρησιμοποιούνται από εκείνους για αναζήτηση πληροφοριών από το διαδίκτυο, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκπαιδευτική διαδικασία. Ελάχιστοι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν τα εκπαιδευτικά λογισμικά για τη διδασκαλία των μαθημάτων τους. Μόνο το ένα από τα τρία σχολεία διαθέτει διαδραστικό πίνακα αλλά δυστυχώς δεν υπάρχει σε κάθε αίθουσα ώστε να χρησιμοποιείται ευρέως αν και η πλειοψηφία των καθηγητών τον θεωρεί ως το πιο αποδοτικό εκπαιδευτικό εργαλείο κατά την διάρκεια της διδασκαλίας. Όλα τα παραπάνω αναδεικνύουν το πρόβλημα που υπάρχει στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης λόγω έλλειψης υλικοτεχνικής υποδομής. Τα περισσότερα σχολεία διαθέτουν βιντεοπροβολέα και καθώς οι εκπαιδευτικοί τον θεωρούν ότι είναι το δεύτερο κατάλληλο εκπαιδευτικό εργαλείο καταλαβαίνουμε ότι γίνεται ευρεία χρήση αυτού κατά την διάρκεια της διδασκαλίας, επειδή είναι το πλέον διαθέσιμο μέσο. Λόγω αυτών των

προβλημάτων που υπάρχουν, οι απόψεις δίστανται και οι μισοί εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι οι Τ.Π.Ε έχουν ενσωματωθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία ενώ οι άλλοι μισοί πως δεν έχουν. Παρόλα αυτά η πλειονότητα θεωρεί ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών είναι οικονομικά εφικτή στην εκπαίδευση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι αρκετοί καθηγητές, θεωρώντας την ως μια οικονομική λύση, εκτιμούν ότι θα είναι ωφέλιμη η χρήση tablet κατά την διάρκεια της διδασκαλίας. Πιστεύουν ότι κάτω από τη σωστή καθοδήγηση των εκπαιδευτικών, οι μαθητές θα αναζητούν πληροφορίες, θα επιλύουν τις απορίες τους, θα ενισχυθεί η αλληλεπίδραση ανάμεσα στους μαθητές και στον καθηγητή και θα οδηγηθούν στην απόκτηση γνώσης. Με αυτό τον τρόπο το μάθημα θα διαφοροποιηθεί από τον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας, οι μαθητές θα συμμετέχουν ενεργά στην εκπαιδευτική διαδικασία και θα πάψουν να είναι παθητικοί δέκτες. Έτσι θα οδηγηθούν στην ανατροφοδότηση της διδασκαλίας.

Όσοι από τους εκπαιδευτικούς είναι εξοικειωμένοι με την τεχνολογία και την χρησιμοποιούν στην καθημερινότητά τους αντιστοίχως την χρησιμοποιούν για την παραγωγή διδακτικού υλικού. Εκτυπώνουν το υλικό τους και το μοιράζουν στους εκπαιδευόμενους δίνοντάς τους πρόσθετες πληροφορίες για το μάθημα ή αναθέτοντάς τους εργασίες ανεξάρτητα αν στο σχολείο κάνουν χρήση Τ.Π.Ε., καθώς οι περισσότεροι απάντησαν ότι δεν χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες για τη διδασκαλία τους. Οι λόγοι για τους οποίους δεν τις χρησιμοποιούν είναι πολλοί αλλά κυρίως οφείλονται στην έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής των σχολείων. Επίσης αρκετοί καθηγητές πιστεύουν ότι η φύση του μαθήματος που διδάσκουν είναι τέτοια που δεν διευκολύνει την χρήση Τ.Π.Ε. Αυτή η άποψη απαντάται κυρίως μεταξύ των καθηγητών των θεωρητικών μαθημάτων και λιγότερο μεταξύ των καθηγητών των θετικών μαθημάτων και της Πληροφορικής. Ένας ακόμη λόγος της μη-χρήσης Τ.Π.Ε. είναι ότι αρκετοί εκπαιδευτικοί δυσκολεύονται να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν ένα ολοκληρωμένο μάθημα με την χρήση των νέων τεχνολογιών, τούτο μπορεί να οφείλεται στο ότι θεωρούν ότι η επιμόρφωσή τους ως προς την νέες τεχνολογίες είναι ελλιπής.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα $\frac{3}{4}$ των ερωτώμενων καθηγητών θεωρεί ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών στη διδακτική πράξη θα παρέχει μεγαλύτερες δυνατότητες κατανόησης όσον αφορά το μάθημά τους. Σε αυτό το πλαίσιο οι καθηγητές συχνά αναθέτουν εργασίες στους μαθητές, οι οποίες για να πραγματοποιηθούν είναι αναγκαία η αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο. Τούτο συμβαίνει διότι γνωρίζουν ότι οι μαθητές τους είναι

εξοικειωμένοι με τις ηλεκτρονικές συσκευές και τις χρησιμοποιούν ευρέως στη καθημερινότητά τους. Επίσης, η πλειονότητα των μαθητών κατέχει μια τουλάχιστον ηλεκτρονική συσκευή. Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτώμενων εκπαιδευτικών θεωρεί πως η χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση θα βοηθήσει σε όλα τα μαθήματα όμως για να διεξαχθεί σωστά και για να είναι αποδοτικότερη πιστεύουν ότι πρέπει να υπάρχουν λιγότεροι μαθητές σε κάθε τάξη από ότι είναι σήμερα. Γενικά η πλειονότητα των καθηγητών θεωρούν ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών κατά την διάρκεια της διδασκαλίας θα έχει θετικά αποτελέσματα στους εκπαιδευόμενους καθώς η τεχνολογία είναι πολύ ελκυστική για τους νέους. Πιστεύουν ότι θα αυξηθεί το ενδιαφέρον των μαθητών για τα μαθήματα, επίσης θα ωθηθούν να εργαστούν χωρισμένοι σε ομάδες εφαρμόζοντας την ομαδοσυνεργατική μέθοδο. Η συνεχής αναζήτηση και με την επιλογή των κατάλληλων πληροφοριών θα τους δώσει την δυνατότητα να αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα και να αποκτήσουν εφόδια που θα τους είναι χρήσιμα για το μέλλον. Έτσι θα διαπλαστούν οι μελλοντικοί πολίτες της χώρας ώστε να είναι ενεργοί και ισότιμοι.

Πάνω από τους μισούς ερωτώμενους καθηγητές ήταν φιλόλογοι, οι οποίοι εξέφρασαν την άποψη ότι με την χρήση Τ.Π.Ε. κατά την διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας οι εκπαιδευόμενοι θα βοηθηθούν πολλαπλώς σε όλα τα επίπεδα. Εκτιμούν ότι η νέα τεχνολογία θα βοηθήσει τους μαθητές να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιο τους και θα τους διευκολύνει να εκφράζονται με σαφήνεια στο προφορικό τους λόγο. Όσον αφορά την παραγωγή γραπτού λόγου θα διατυπώνουν ευκρινώς τις ιδέες, τις απόψεις και τις σκέψεις τους για διάφορα θέματα. Τέλος, θα διευκολυνθούν στην καλύτερη και πληρέστερη κατανόηση των γραπτών κειμένων. Όλα αυτά θα συντελεστούν, ώστε οι νέοι μας να καταστούν καλοί γνώστες της ελληνικής γλώσσας.

Κεφάλαιο 5^ο Σενάριο υποδειγματικής διδασκαλίας

5.1 Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό θα παρουσιαστεί μια υποδειγματική διδασκαλία που θα αφορά το έργο το αρχαίου Έλληνα φιλοσόφου, Πλάτωνα. Ειδικότερα από το έργο του «**Πολιτεία ή Περί Δικαίου**» θα μελετηθεί η αλληγορία του σπηλαίου. Συγκεκριμένα θα αναλυθεί η ενότητα 11 (514A- 515A) από το βιβλίο Φιλοσοφικός Λόγος της Γ' Λυκείου. Το σενάριο αυτού του μαθήματος απευθύνεται σε μαθητές της Γ' Λυκείου Θεωρητικού Προσανατολισμού. Βασιζόμενοι στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών στο βιβλίο του μαθητή <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-C128/680/4511,20328/> και του καθηγητή. Το θέμα θα εξεταστεί με την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. ως μέσο πρακτικής γραμματισμού. Όσον αφορά τη διδασκαλία θα βασιστεί στη μαθητοκεντρική μέθοδο όπου οι μαθητές με την χρήση των Τ.Π.Ε. θα μπορέσουν να αναζητήσουν πληροφορίες για τον Πλάτωνα και θα αντιληφθούν τις φιλοσοφικές Ιδέες που παραμένουν διαχρονικές και έχουν επηρεάσει τη νεότερη φιλοσοφία.

5.1.1. Αλληγορία του σπηλαίου

Λίγα λόγια για το μύθο

Στην αλληγορία του σπηλαίου ο Πλάτωνας μας αναφέρει ότι μέσα σε μια σκοτεινή σπηλιά υπάρχουν άνθρωποι που ζουν αλυσοδεμένοι, ακίνητοι και αμίλητοι. Ακριβώς από πίσω τους υπάρχει μια φωτιά που καίει και στον απέναντι τοίχο τους εμφανίζονται σκιές από ομοιώματα ζώων και ανθρώπων που είναι φτιαγμένα από πέτρα ή ξύλο. Όμως αυτά που βλέπουν οι δεσμώτες δεν είναι τα πραγματικά αντικείμενα αλλά σκιές των πραγμάτων, είναι ο κόσμος των αισθήσεων και της ψευδαίσθησης. Κάποιος λοιπόν από τους δεσμώτες σπάει τα δεσμά και καταφέρνει μέσα από μια ανηφορική οδό να βγει προς την έξοδο. Μόλις καταφέρει να βγει εκτός του σπηλαίου θα αντικρίσει το φως του Ήλιου, το φως της Αλήθειας δηλαδή την Ιδέα του Αγαθού. Αυτό το έντονο φως υπάρχει περίπτωση στην αρχή να δυσκολέψει την όρασή του αλλά μετά από λίγο θα το συνηθίσει. Εκείνος που θα επιστρέψει πίσω στο σπήλαιο για να δείξει και στους υπόλοιπους δεσμώτες το δρόμο προς το φως είναι, ο φιλόσοφος. Με αυτό τον τρόπο ο Πλάτωνας θέλει να μας επισημάνει την υποχρέωση που έχει ο φιλόσοφος- απελευθερωτής να γυρίσει πίσω στο σπήλαιο και να διαφωτίσει τους συνανθρώπους του. Φυσικά στην προσπάθειά του να διαφωτίσει τους υπόλοιπους δεσμώτες είναι πιθανόν να του επιτεθούν και να προσπαθήσουν να τον

εξοντώσουν. Σε αυτό το σημείο είναι φανερό ότι γίνεται υπαινιγμός για το θάνατο του Σωκράτη, του αγαπημένου δασκάλου του Πλάτωνα, ο οποίος κατηγορήθηκε για διαφθορά των νέων. Ο φιλόσοφος θα θελήσει να σώσει τους συνδεσμώτες του από τον κόσμο των αισθήσεων και να τους οδηγήσει στο κόσμο της νόησης για να μπορέσουν να ατενίσουν όλοι μαζί την Ιδέα του Αγαθού (Bormann, 2006).

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο κόσμος μέσα στο σπήλαιο εκφράζει την εμμονή στα αισθητά πράγματα δηλαδή οι άνθρωποι προσπαθούν να αντιληφθούν τα πάντα μέσω των αισθήσεων ενώ ο πραγματικός κόσμος έρχεται με την ανηφορική οδό και με την όραση των αληθινών Ιδεών υπό το φως του Ήλιου που θα οδηγήσουν στην απόλυτη Αλήθεια.

Πλατωνικές Ιδέες

Ο κόσμος των Ιδεών για τον Πλάτωνα είναι πολύ σημαντικός, είναι προσιτός μόνο από την νόηση και δεν μπορεί κάποιος να το αντιληφθεί μέσω των αισθήσεων. Τα πράγματα του αισθητού κόσμου είναι σκιές πρόσκαιρες και μεταβλητές αντίθετα όμως ο κόσμος των Ιδεών είναι αμετάβλητος, αιώνιος και αναλλοίωτος. Οι Ιδέες περιλαμβάνουν τις ηθικές αξίες όπως είναι η αρετή, η σοφία, η δικαιοσύνη, η ευσέβεια και η ανδρεία. Στην κορυφή της πυραμίδας των Ιδεών βρίσκεται πάντα η Ιδέα του Αγαθού που είναι η κατεξοχήν ηθική Ιδέα. Ο Ήλιος που θα αντικρίσουν οι δεσμώτες κατά την άνοδό τους από τη σπηλιά, συμβολίζει την Ιδέα του Αγαθού. Τόσο ο Σωκράτης όσο και ο Πλάτωνας θεωρούν ότι ο άνθρωπος γνωρίζει την αλήθεια, την Ιδέα και προσπαθεί μέσω την ανάμνησης να την επαναφέρει στη μνήμη του. Όλοι έχουμε μέσα μας την αλήθεια απλώς πρέπει να την ξαναθυμηθούμε (Κάλφας & Ζωγραφίδης, 2006).

5.2 Υποδειγματικό σενάριο διδασκαλίας

5.2.1 Διδακτικοί στόχοι

Οι μαθητές μέσω της ομαδοσυνεργατικής και διερευνητικής μάθησης ασχολούνται με τον αρχαίο Έλληνα φιλόσοφο, Πλάτωνα και αναλύουν το έργο του, αποκτώντας γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις.

Γνώσεις

Οι εκπαιδευόμενοι θα μάθουν να:

- α) αναγνωρίζουν τους αρχαίους Έλληνες φιλοσόφους
- β) ερμηνεύουν τα έργα των Αρχαίων φιλοσόφων
- γ) προσδιορίζουν με σαφήνεια τις φιλοσοφικές έννοιες

Δεξιότητες

Οι εκπαιδευόμενοι θα αποκτήσουν δεξιότητες έτσι ώστε να:

- α) αναλύουν τα φιλοσοφικά κείμενα
- β) αποκωδικοποιούν τα συμβολιστικά στοιχεία
- γ) ανακαλύπτουν τις φιλοσοφικές θεωρίες

Στάσεις

Μετά το πέρας της ενότητας οι εκπαιδευόμενοι θα:

- α) αποκτήσουν θετική στάση απέναντι στη φιλοσοφική σκέψη
- β) εκτιμήσουν την συμβολή των αρχαίων Ελλήνων φιλοσόφων στη παγκόσμια φιλοσοφία
- γ) υιοθετήσουν τις φιλοσοφικές θεωρίες στη σύγχρονη κοινωνία

5.2.2. Χώρος εφαρμογής της διδασκαλίας

Ο χώρος εφαρμογής της διδασκαλίας είναι ο φυσικός χώρος εντός του σχολείου, το εργαστήριο πληροφορικής και η σχολική βιβλιοθήκη. Επίσης, ο εικονικός χώρος είναι η σύνδεση με το διαδίκτυο, το ιστολόγιο της τάξης, η ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.photodentro.edu.gr/aggregator/> και το Google Drive.

5.2.3. Χρονική διάρκεια της διδασκαλίας

Ο χρόνος που απαιτείται για την υλοποίηση αυτού του σεναρίου είναι τέσσερις (4) διδακτικές ώρες. Στην πρώτη διδακτική ώρα ο εκπαιδευτικός θα ανακοινώσει το θέμα και όλοι οι μαθητές θα ασχοληθούν με την αλληγορία του σπηλαίου και θα παρακολουθήσουν ένα βίντεο σχετικά με τη ζωή και το έργο του Πλάτωνα <https://www.youtube.com/watch?v=Mnffw7WZk9g>. Έπειτα τη δεύτερη διδακτική ώρα σε κάθε ομάδα θα ανατεθεί η αναζήτηση πληροφοριών για διαφορετικά αντικείμενα που αφορούν τον Πλάτωνα. Οι δύο (2) πρώτες ώρες του διδακτικού σεναρίου θα πραγματοποιηθούν στο εργαστήριο πληροφορικής. Στη συνέχεια την τρίτη διδακτική ώρα θα γίνει η παρουσίαση των εργασιών της κάθε ομάδας στην ολομέλεια της τάξης. Την τελευταία διδακτική ώρα θα ακολουθήσει συζήτηση για τις προεκτάσεις που μπορεί να λάβει η αλληγορία στο σήμερα. Τέλος, θα ζητηθεί από τους μαθητές να απαντήσουν σε ένα σύντομο Quiz, διάρκειας 5 λεπτών, σχετικό με το μάθημα. Η τρίτη και τέταρτη διδακτική ώρα θα πραγματοποιηθούν στην αίθουσα διδασκαλίας πολλαπλών εφαρμογών με τη χρήση διαδραστικού πίνακα.

5.2.4. Προϋποθέσεις υλοποίησης

Οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με την χρήση του Η/Υ και για να μπορέσουν να διευκολυνθούν θα πρέπει να ενεργοποιήσουν τους λογαριασμούς google για να μπορούν να επεξεργάζονται τα αρχεία, να τα χρησιμοποιούν και να συμπληρώνουν τα φύλλα εργασίας. Ακόμη, το σχολείο διαθέτει εργαστήριο πληροφορικής για την αναζήτηση στοιχείων. Ωστόσο, ο εκπαιδευτικός οφείλει να έχει ολοκληρώσει τη σχετική ενότητα από τον Φιλοσοφικό Λόγο και θα πρέπει να έχει προετοιμάσει τους ψηφιακούς χώρους για την αρμονική λειτουργία του θέματος. Επίσης, θα πρέπει να έχει αναρτήσει τα φύλλα εργασίας στο ιστολόγιο του μαθήματος ώστε να μπορούν οι μαθητές να τα επεξεργαστούν (Ματσαγγούρας Η. , 2006). Μέσω της κοινής χρήσης να έχει εγγράψει τους μαθητές με τα email τους ώστε να μπορούν να επεξεργάζονται τα κείμενά τους και να τους δείξει τον τρόπο λειτουργίας του Φωτόδενδρου <http://www.photodentro.edu.gr/>.

5.3 Περιγραφή διδασκαλίας

Ο Πλάτωνας θεωρείται παγκοσμίως ένας από τους κορυφαίους φιλοσόφους της αρχαιότητας. Στη συγκεκριμένη διδασκαλία θα αναλύσουμε ένα από τα σημαντικότερα έργα του Πλάτωνα την «Πολιτεία ή Περί Δικαίου». Η Πολιτεία χωρίζεται σε 10 βιβλία και αυτός ο διαχωρισμός δεν έχει προκύψει από τον ίδιο τον Πλάτωνα αλλά από μετέπειτα μελετητές που ασχολήθηκαν με το έργο του. Στο Ζ' βιβλίο της Πολιτείας βρίσκουμε την αλληγορία του σπηλαίου η οποία αναφέρεται στην επίδραση που ασκεί η παιδεία στον άνθρωπο. Με την μελέτη της αλληγορίας οι μαθητές θα μπορέσουν να κατανοήσουν τις Πλατωνικές Ιδέες καθώς και την ιδανική Πολιτεία του Πλάτωνα που σκοπό της έχει να χαρίσει την ευτυχία στον πολίτη. Οι προεκτάσεις του μηνύματος φτάνουν και στη σύγχρονη κοινωνία. Οι μύθοι του Πλάτωνα διαφέρουν από τους μύθους της ελληνικής μυθολογίας που είναι συνειδητά δημιουργήματα.

Η διδασκαλία βασίζεται στη μαθητοκεντρική μέθοδο όπου οι μαθητές με την χρήση των Τ.Π.Ε. θα μπορέσουν να αναζητήσουν πληροφορίες για τον φιλόσοφο Πλάτωνα και θα αντιληφθούν πως οι φιλοσοφικές του Ιδέες παραμένουν διαχρονικές και έχουν επηρεάσει την νεότερη φιλοσοφία. Η θεωρία των Ιδεών είναι το θεμέλιο της Ιδανικής Πολιτείας του Πλάτωνα. Η προσέγγιση του φιλοσοφικού έργου θα επιτευχθεί αφενός με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο και αφετέρου με την διερευνητική μέθοδο αξιοποιώντας τα απαραίτητα ψηφιακά εργαλεία.

Αρχικά, θα δοθεί σε όλους στους μαθητές που έχουν χωριστεί σε τρεις ερευνητικές ομάδες, να επεξεργαστούν το 1^ο φύλλο εργασίας που είναι κοινό για όλους και έτσι θα μπορέσουν να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με την αλληγορία του σπηλαίου. Όλες οι ομάδες των μαθητών θα διερευνήσουν τον όρο «αλληγορία» και για ποιο λόγο τον χρησιμοποιεί ο Πλάτωνας, ακόμη θα προσπαθήσουν να ερμηνεύσουν την αλληγορία του σπηλαίου όπως γίνεται αντιληπτή σε αυτούς. Για να γίνουν όλα τα παραπάνω κατανοητά, οι μαθητές θα παρακολουθήσουν από αυτό τον σύνδεσμο ένα video που αναπαριστά την αλληγορία του σπηλαίου <https://www.youtube.com/watch?v=Jlw3ACO9HS0>. Στη συνέχεια κάθε μια ομάδα αναλαμβάνει ένα μέρος των εργασιών σύμφωνα με το 2^ο φύλλο εργασίας. Κάθε ομάδα θα είναι υπεύθυνη για το τμήμα της εργασίας που της έχει ανατεθεί μέχρι την τελική της παρουσίαση. Η πρώτη ομάδα θα ασχοληθεί με τη ζωή του φιλοσόφου, θα εξετάσει τα βιογραφικά στοιχεία και θα συλλέξει πληροφορίες για τα ταξίδια του, διεξάγοντας λεπτομερή έρευνα στο διαδίκτυο. Η δεύτερη ομάδα θα αναζητήσει πληροφορίες για την Ακαδημία του Πλάτωνα και θα διερευνήσει το σπουδαίο έργο που διεξήγαγε στα χίλια περίπου χρόνια λειτουργίας της κάνοντας και αυτοί ενδελεχή έρευνα στο διαδίκτυο. Η τρίτη ομάδα θα ασχοληθεί με την θεωρία των Ιδεών του Πλάτωνα και ιδιαίτερα με την Ιδέα του Αγαθού.

Όσον αφορά τον εκπαιδευτικό θα οργανώσει το εκπαιδευτικό του υλικό έτσι ώστε οι μαθητές να αυτενεργήσουν αξιοποιώντας τα ψηφιακά εργαλεία και καλλιεργώντας την κριτική τους σκέψη. Η χρήση του Η/Υ θα διευκολύνει στην πολύπλευρη αναζήτηση. Η αρμονική συνεργασία μεταξύ των μαθητών αλλά και με τον εκπαιδευτικό, θα συμβάλλει στην υλοποίηση του προγράμματος.

Την τρίτη διδακτική ώρα θα παρουσιαστούν από τους μαθητές οι εργασίες τους, στο σύνολο της τάξης και θα λυθούν τυχόν απορίες. Την τελευταία διδακτική ώρα θα μοιραστεί ένα κοινό φύλλο εργασίας για όλες τις ομάδες και θα ακολουθήσει συζήτηση για να αναζητηθούν τα κοινά σημεία και οι διαφορές μεταξύ της «Αλληγορίας του σπηλαίου» του Πλάτωνα με το ποίημα «Τα Παράθυρα» του Κ.Π.Καβάφη. Τέλος, θα ζητηθεί από τους μαθητές να απαντήσουν σε ένα σύντομο quiz σχετικό με το μάθημα <https://quizizz.com/join/quiz/5eefdbff824b54001bf1e705/start?from=soloLinkShare&referrer=5eeca345e7812e001b5250b0>

5.3.1. Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία

Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας και η εξοικείωση των μαθητών με τις Τ.Π.Ε. συμβάλλει αφενός στην απόκτηση νέων γνώσεων και αφετέρου στην σφαιρική προσέγγιση του θέματος. Επίσης, αναπτύσσονται η αυτενέργεια και η κριτική ικανότητα των εκπαιδευομένων. Γενικότερα το διαδίκτυο σε μια ιστοεξερεύνηση αποτελεί το μέσω οργάνωσης του υλικού του μαθήματος και είναι ταυτόχρονα το μαθησιακό περιβάλλον όπου γίνεται το μεγαλύτερο μέρος της εξερεύνησης των πληροφοριών.

Η διερευνητική - ομαδοσυνεργατική διδασκαλία υποστηριζόμενη μέσα στην τάξη από την χρήση των Τ.Π.Ε. γεφυρώνει την κλασική διδασκαλία με τις σύγχρονες παιδαγωγικές μεθόδους. Οι μαθητές μαθαίνουν να χρησιμοποιούν το διαδραστικό βιβλίο αντί του έντυπου εγχειριδίου. Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί τον διαδραστικό πίνακα τόσο στην παράδοση του μαθήματος όσο και στη παρουσίαση των εργασιών των ομάδων. Η αρμονική συνεργασία μαθητών και εκπαιδευτικού θα έχει ως αποτέλεσμα την επίτευξη των διδακτικών στόχων.

5.3.2. Προσδοκώμενα αποτελέσματα της διδασκαλίας

Γνώσεις για τον κόσμο, τις αξίες και τις πεποιθήσεις

Οι μαθητές καλούνται:

- Να αποκτήσουν θετική στάση απέναντι στη φιλοσοφική σκέψη.
- Να εκτιμήσουν την συμβολή των αρχαίων φιλοσόφων στην παγκόσμια φιλοσοφία.
- Να αναγνωρίσουν τις φιλοσοφικές θεωρίες στη σύγχρονη κοινωνία.
- Να διερευνήσουν την θεωρία των Ιδεών του Πλάτωνα.
- Να γνωρίσουν την Ιδέα του αγαθού.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Η δομή της γλώσσας πρέπει να διδάσκεται σύμφωνα με τους κανόνες της και να στοχεύει στην κατανόηση και στη κριτική προσέγγιση του κειμένου.

- Η γλώσσα είναι ένα συστηματοποιημένο δίκτυο το οποίο δίνει την δυνατότητα στα άτομα να επικοινωνούν προσλαμβάνοντας και προσφέροντας νοήματα.
- Οι γνώσεις για τη γλώσσα θα αποκτηθούν με τη δημιουργία πολυτροπικών κειμένων όπου οι μαθητές θα τα αναρτήσουν στο ιστολόγιο της τάξης.

- Η συλλογή και η επεξεργασία των δεδομένων από τους μαθητές, θα τους δώσει την δυνατότητα διαμόρφωσης του ύφους των κειμένων.
- Μέσω της λειτουργίας της γλώσσας θα αντιληφθούν την αξία του φιλοσοφικού λόγου. Η φιλοσοφία δεν είναι μόνο θεωρητικός στοχασμός αλλά και μέσο διαπαιδαγώγησης των ατόμων.

Οι γραμματισμοί που θα αποκτηθούν:

- Ο κριτικός γραμματισμός είναι η ιδεολογική διάσταση της γλώσσας και στοχεύει στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης. Η χρήση της γλώσσας διαμορφώνεται μέσα από ιδεολογικές θέσεις. Οι μαθητές να αντιληφθούν το εύρος των φιλοσοφικών εννοιών που πραγματευόταν ο Πλάτωνας.
- Ο σχολικός γραμματισμός συνδέεται με την ανάπτυξη γνωσιακών δεξιοτήτων όπως η κατανόηση γραμματικών κανόνων και καλλιέργεια κριτικής σκέψης. Οι μαθητές να πειραματιστούν με την δημιουργική γραφή.
- Ο ψηφιακός γραμματισμός περιλαμβάνει τη χρήση ψηφιακής τεχνολογίας, δηλαδή τη διαχείριση και αξιολόγηση πληροφοριών ώστε οι μαθητές να λειτουργούν στην κοινωνία της πληροφορίας. Να εξοικειωθούν με το περιβάλλον των ψηφιακών μέσων.
- Ο πολιτισμικός γραμματισμός βοηθάει στην επικοινωνία ατόμων διαφορετικής κουλτούρας χρησιμοποιώντας τη γλώσσα. Οι μαθητές συμμετέχοντας ενεργά στη διαδικασία της γνώσης, ερμηνεύουν και διευρύνουν τους πνευματικούς τους ορίζοντες μέσω της επεξεργασίας φιλοσοφικών κειμένων.

5.3.4. Φύλλα εργασίας

Θα διανεμηθούν στους μαθητές και μαθήτριες τα παρακάτω φύλλα εργασίας :

Φύλλο εργασίας 1 – Κοινό για όλες τις ομάδες

Αναζητήστε στο διαδίκτυο την λέξη αλληγορία και εξηγήστε τη σημασία της.

Στη συνέχεια αναζητήστε αυτό τον σύνδεσμο http://www.greek-language.gr/greekLang/ancient_greek/tools/corpora/anthology/content.html?t=530&m=1 εκεί υπάρχει το αρχαίο κείμενο με τη μετάφραση στη Νεοελληνική Γλώσσα του Ν. Σκουτερόπουλου.

Κατόπιν παρακολουθήστε το video <https://www.youtube.com/watch?v=Jlw3ACO9HS0> όπου αναπαρίσταται η αλληγορία του σπηλαίου. Γιατί ο Πλάτωνας χρησιμοποιεί αυτό το είδος αφήγησης; Αναζητήστε και εξηγήστε τους συμβολισμούς.

Φύλλο εργασίας 2 (Α ΟΜΑΔΑ)

Να αναζητήσετε τα βιογραφικά στοιχεία του φιλοσόφου και να συλλέξετε πληροφορίες για τα ταξίδια του Πλάτωνα στις Συρακούσες. Συγκεκριμένα, να επισκεφτείτε το <http://www.photodentro.edu.gr/> επιλέγοντας τη θεματική περιοχή “Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία” και στη συνέχεια στην επιλογή Συγγραφέας θα βρείτε στο <http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-ugc-8525-379> εκπαιδευτικό υλικό που θα σας εισάγει στο θέμα και θα σας βοηθήσει στη συλλογή πληροφοριών. Στη συνέχεια να επεξεργαστείτε τα δεδομένα και να τα αναρτήσετε στο ιστολόγιο της τάξης.

Φύλλο εργασίας 2 (Β ΟΜΑΔΑ)

Ασχοληθείτε με τη συλλογή πληροφοριών για την ίδρυση και την λειτουργία της Ακαδημίας του Πλάτωνα καθώς και τη συμβολή της στη φιλοσοφία, στις επιστήμες και την πολιτική. Αναζητήστε το κατάλληλο υλικό για το θέμα σας στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://theancientwebgreece.wordpress.com/2017/11/11/%CE%B7->

http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/filosofia/page_044.html ή και στο σύνδεσμο http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/filosofia/page_044.html καθώς και σε άλλους διαδικτυακούς χώρους.

Επίσης, πληκτρολογώντας αυτό τον σύνδεσμο <http://www.plato-academy.gr/web/guest/academy;jsessionid=99725B62F5708220532936565F475140> περιηγηθείτε στην Ακαδημία του Πλάτωνα. Στη συνέχεια να επεξεργαστείτε τα δεδομένα και να αναρτήσετε τις πληροφορίες που έχετε συλλέξει στο ιστολόγιο της τάξης.

Φύλλο εργασίας 2 (Γ ΟΜΑΔΑ)

Είναι γνωστή η φιλοσοφική Θεωρία των Ιδεών του Πλάτωνα, τι υποστηρίζει ο φιλόσοφος; Πώς ο Πλάτων έφτασε σε αυτές και σε ποια ερωτήματα προσπαθεί να απαντήσει. Αναζητήστε πληροφορίες, πληκτρολογώντας τον παρακάτω σύνδεσμο http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/filosofia/page_046.html.

Επίσης μπορεί να πάρετε πληροφορίες από τον σύνδεσμο <http://n1.intelibility.com/ime/lyceum/?p=lemma&id=148&lang=1> ή από οποιοδήποτε άλλο σύνδεσμο. Αναζητήστε την ιεράρχηση των Ιδεών και ποια ηθική Ιδέα κατά τον Πλάτωνα είναι η κορυφαία. Στη συνέχεια να επεξεργαστείτε τα δεδομένα και να αναρτήσετε τις πληροφορίες που έχετε συλλέξει στο ιστολόγιο της τάξης.

Φύλλο εργασίας 3 – Κοινό για όλες τις ομάδες

Να αναζητήσετε τα κοινά σημεία και τις διαφορές μεταξύ της «Αλληγορίας του σπηλαίου» του Πλάτωνα με το ποίημα «Τα Παράθυρα» του Κ.Π.Καβάφη.

Τα Παράθυρα

Σ' αυτές τες σκοτεινές κάμαρες, που περνώ
μέρες βαρυές, επάνω κάτω τριγυρνώ
για να 'βρω τα παράθυρα. — Όταν ανοίξει
ένα παράθυρο θά 'ναι παρηγορία. —

Μα τα παράθυρα δεν βρίσκονται, ή δεν μπορώ
να τα 'βρω. Και καλλίτερα ίσως να μην τα βρω.

Ίσως το φως θά 'ναι μια νέα τυραννία

Ποιος ξέρει τι καινούρια πράγματα θα δείξει.

Κ.Π.Καβάφης

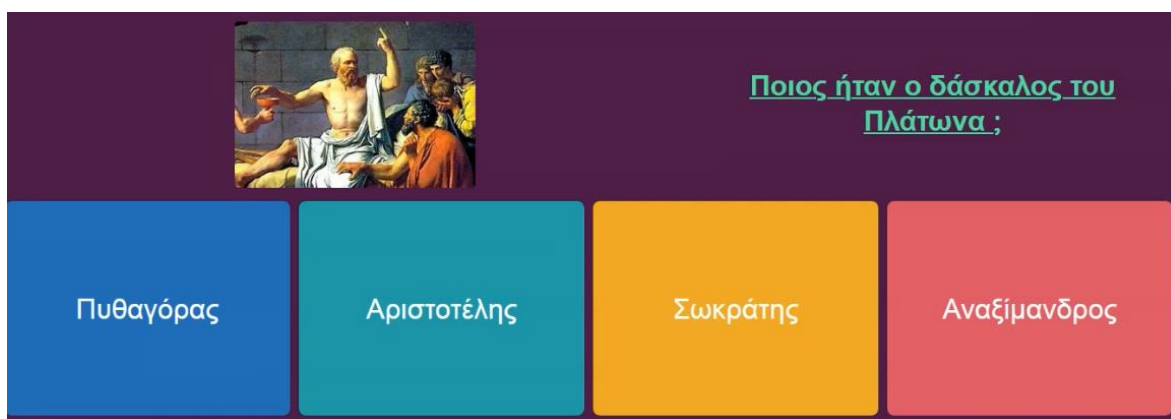
Αφού έχετε ολοκληρώσει τις εργασίες σας, θα ακολουθήσει συζήτηση στη τάξη σχετικά με τα μηνύματα και τις προεκτάσεις της αλληγορίας στο σήμερα. Τέλος, παρακαλώ να αφιερώσετε λίγο χρόνο για να απαντήσετε σε ένα σύντομο quiz σχετικό με το μάθημα.

<https://quizizz.com/join/quiz/5eefdbff824b54001bf1e705/start?from=soloLinkShare&referrer=5eeca345e7812e001b5250b0>

5.3.5. Quiz για την Πολιτεία του Πλάτωνα

Ο εκπαιδευτικός δημιουργεί ένα σύντομο και ταυτόχρονα ευχάριστο quiz, το οποίο καλεί τους μαθητές να το απαντήσουν. Το quiz αποτελείται από 10 σύντομες ερωτήσεις των 30 δευτερολέπτων η κάθε μια και έχει συνολική διάρκεια 5 λεπτά. Υπάρχει δυνατότητα επανάληψης των ερωτήσεων που έχουν απαντηθεί λάθος και κάθε φορά που παίζεται το quiz αλλάζει η σειρά των ερωτήσεων. Η εφαρμογή του μπορεί να γίνει είτε σύγχρονα στη τάξη με την βοήθεια του διαδραστικού πίνακα ή με την χρήση tablet είτε ασύγχρονα σε οποιοδήποτε χώρο και χρόνο που έχει στη διάθεσή του ο κάθε μαθητής. Στη συνέχεια παρατίθενται τόσο οι ερωτήσεις όσο και οι αντίστοιχες απαντήσεις του quiz. Η δημιουργία του quiz έχει πραγματοποιηθεί μέσω της εφαρμογής Quizizz.

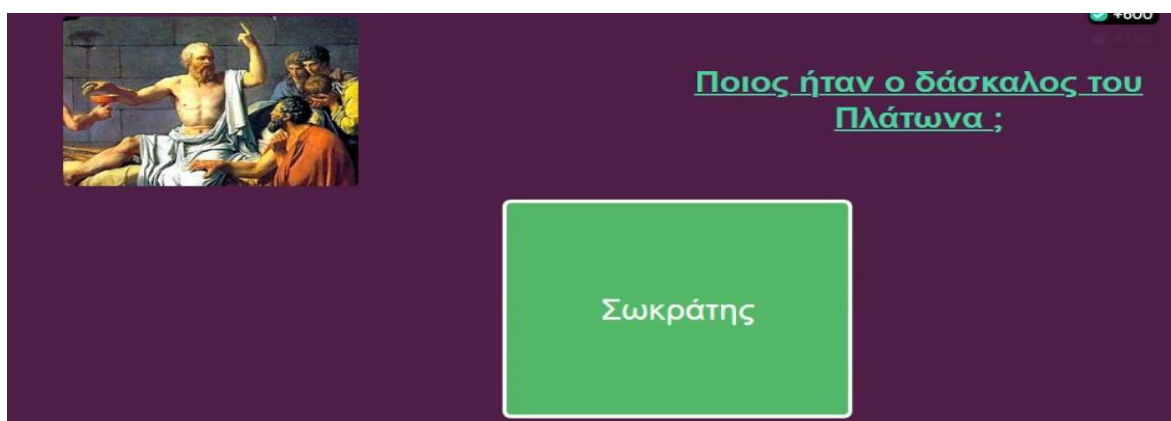
Ερώτηση 1

Ποιος ήταν ο δάσκαλος του Πλάτωνα ;

Πυθαγόρας Αριστοτέλης Σωκράτης Αναξίμανδρος

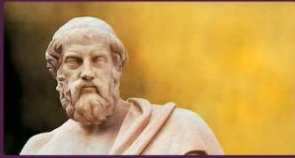
Απάντηση 1

Ποιος ήταν ο δάσκαλος του Πλάτωνα ;

Σωκράτης

Ερώτηση 2

Σε ποιο βιβλίο του Πλάτωνα ανήκει η "Αλληγορία του σπηλαίου" ;

Πρωταγόρας Μένων Πολιτεία Νόμοι

Απάντηση 2

Σε ποιο βιβλίο του Πλάτωνα ανήκει η "Αλληγορία του σπηλαίου" ;

Πολιτεία

Ερώτηση 3

Η αλληγορία του σπηλαίου αναφέρεται :

στην επίδραση που ασκεί η παιδεία στη φύση του ανθρώπου στις Ιδέες του Πλάτωνα στο θάνατο του Σωκράτη στην επίδραση που ασκεί η στέρηση της ελευθερίας στον άνθρωπο

Απάντηση 3

Η αλληγορία του σπηλαίου αναφέρεται :

στην επίδραση που ασκεί η παιδεία στη φύση του ανθρώπου

Ερώτηση 4

Οι δεσμώτες του μύθου είναι :

τιμωρημένοι φιλόσοφοι	φυλακισμένοι για ποινικά αδικήματα	άνθρωποι χωρίς γνώση και παιδεία	στρατιώτες που λιποτάκτησαν
-----------------------	------------------------------------	----------------------------------	-----------------------------

Απάντηση 4

Οι δεσμώτες του μύθου είναι :

άνθρωποι χωρίς γνώση και παιδεία

Ερώτηση 5

Ο δεσμώτης που υψώνεται από το σκοτάδι στο φως του Ήλιου και επιστρέφει για να σώσει τους άλλους δεσμώτες είναι :

1 Ο Θεός	2 Ο φιλόσοφος	3 Ο άρχοντας- βασιλιάς	4 Η θεά Αθηνά
-------------	------------------	---------------------------	------------------

Απάντηση 5

Ο δεσμώτης που υψώνεται από το σκοτάδι στο φως του Ήλιου και επιστρέφει για να σώσει τους άλλους δεσμώτες είναι :

Ο φιλόσοφος

Ερώτηση 6

Με τον φιλοσοφικό όρο **Ιδέες** ο Πλάτωνας εννοεί τους γενικούς και αιώνιους τύπους των όντων.

Σωστό

Λάθος

Απάντηση 6

Με τον φιλοσοφικό όρο **Ιδέες** ο Πλάτωνας εννοεί τους γενικούς και αιώνιους τύπους των όντων.

Σωστό

CORRECT

Ερώτηση 7

Συμπληρώστε τα κενά:
Στην κορυφή της πυραμίδας των Ιδεών βρίσκεται η Ιδέα του _____.
Αυτή ταυτίζεται με τον _____.
Οι Ιδέες είναι _____ και _____.

Ωραίου, Θεό, φθαρτές, αναλλοίωτες

Αγαθού, Θεό, αιώνιες, αναλλοίωτες

Αγαθού, Ήλιο, αιώνιες, αναλλοίωτες

Απάντηση 7

Συμπληρώστε τα κενά:
Στην κορυφή της πυραμίδας των Ιδεών βρίσκεται η Ιδέα του _____.
Αυτή ταυτίζεται με τον _____.
Οι Ιδέες είναι _____ και _____.

Αγαθού, Θεό, αιώνιες, αναλλοίωτες

Ερώτηση 8

Πότε ιδρύθηκε η Ακαδημία του Πλάτωνα;

1 529 μ.Χ.

2 425 π.Χ.

3 387 π.Χ.

4 2000 π.Χ.

Απάντηση 8

Πότε ιδρύθηκε η Ακαδημία του Πλάτωνα;

+600
+290

387 π.Χ.

Ερώτηση 9

Ποιο μάθημα είχε βασικό ρόλο για τη διδασκαλία της διαλεκτικής μεθόδου ;

Τα μαθηματικά

Οι πολιτικές επιστήμες

Η φιλοσοφία

Η αστρονομία

Απάντηση 9

Ποιο μάθημα είχε βασικό ρόλο για τη διδασκαλία της διαλεκτικής μεθόδου ;

Τα μαθηματικά

Ερώτηση 10

Ο Πλάτωνας πραγματοποίησε ταξίδια στην Κάτω Ιταλία και Σικελία κατά την περίοδο 398-390 π.Χ. Σκοπός των ταξιδιών ήταν η πρακτική εφαρμογή της Ιδανικής Πολιτείας όπου πίστευε ότι :

είτε πρέπει να φιλοσοφήσουν οι πολιτικοί είτε να αναλάβουν την εξουσία οι φιλόσοφοι

πρέπει να φιλοσοφήσουν οι ιερείς

είτε να αναλάβουν την εξουσία οι έμποροι και οι δούλοι

πρέπει να αναλάβουν την εξουσία οι στρατηγοί

Απάντηση 10

Ο Πλάτωνας πραγματοποίησε ταξίδια στην Κάτω Ιταλία και Σικελία κατά την περίοδο 398-390 π.Χ. Σκοπός των ταξιδιών ήταν η πρακτική εφαρμογή της Ιδανικής Πολιτείας όπου πίστευε ότι :

είτε πρέπει να φιλοσοφήσουν οι πολιτικοί είτε να αναλάβουν την εξουσία οι φιλόσοφοι

Στην περίπτωση λάθους κοκκινίζει η λανθασμένη απάντηση όπως φαίνεται και στην παρακάτω εικόνα:

Ποιος ήταν ο δάσκαλος του Πλάτωνα ;

Σωκράτης

Πυθαγόρας

Μετά το τέλος του quiz εμφανίζεται η ερώτηση που απαντήθηκε λάθος, δίνοντας ξανά την δυνατότητα απάντησης.

Κεφάλαιο 6^ο Συμπεράσματα- Προεκτάσεις

Σε αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την εργασία και επίσης γίνονται προεκτάσεις του θέματος.

6.1 Συμπεράσματα

Από τα αποτελέσματα της έρευνας προέκυψε ότι η πλειοψηφία των μαθητών κατέχει μια τουλάχιστον ηλεκτρονική συσκευή, καταναλώνοντας πολλές ώρες ημερησίως όντας εξοικειωμένοι με την χρήση τους. Αντιθέτως, στα σχολεία στα οποία φοιτούν σπανίως χρησιμοποιούνται οι Τ.Π.Ε. κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Συνεπώς προέκυψε ότι τα ηλεκτρονικά μέσα διδασκαλίας, δεν χρησιμοποιούνται ευρέως στο δημόσιο ελληνικό σχολείο. Ένας από τους βασικότερους λόγους που συμβαίνει αυτό είναι ότι τα σχολεία στερούνται επαρκούς υλικοτεχνικής υποδομής κυρίως λόγω έλλειψης κονδυλίων. Κατά το σχολικό έτος 2009-2010 έγινε μια προσπάθεια ένταξης των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία με την διανομή φορητών υπολογιστών σε μαθητές της Α' Γυμνασίου, όμως από τότε μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει καμία άλλη ενέργεια προς αυτή την κατεύθυνση (Κουτσογιάννης, 2014). Η πλειονότητα των μαθητών επιθυμεί την χρήση Τ.Π.Ε. κατά την διδασκαλία και ειδικότερα στο μάθημα της ελληνικής γλώσσας θεωρούν ότι είναι αναγκαία για την εκμάθησή της. Αρκετοί μαθητές ασχέτως αν γίνεται χρήση των νέων τεχνολογιών στο σχολείο, τις χρησιμοποιούν στην προσωπική τους μελέτη.

Η πλειοψηφία των καθηγητών διαθέτουν μια ή περισσότερες ηλεκτρονικές συσκευές τις οποίες τις χρησιμοποιούν καθημερινά στην προσωπική τους ζωή αλλά και για την παραγωγή διδακτικού υλικού. Αντιθέτως κατά την διάρκεια της διδασκαλίας δεν είναι εφικτή η χρήση Τ.Π.Ε. καθώς δεν υπάρχουν διαθέσιμες ηλεκτρονικές συσκευές σε κάθε τάξη αλλά συνήθως οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές βρίσκονται εγκατεστημένοι στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου. Διαπιστώθηκε ότι ελάχιστα σχολεία διαθέτουν διαδραστικό πίνακα, απαραίτητο εργαλείο για την ψηφιακή διδασκαλία. Ωστόσο τα περισσότερα σχολεία έχουν βιντεοπροβολέα, ο οποίος χρησιμοποιείται ευρέως από τους εκπαιδευτικούς. Να σημειωθεί ότι η πλειονότητα των εκπαιδευτικών θεωρεί ότι η χρήση των Τ.Π.Ε. στην διδακτική πρακτική θα παρέχει μεγαλύτερες δυνατότητες κατανόησης των μαθημάτων από τους μαθητές. Επίσης, οι περισσότεροι ερωτώμενοι φιλόλογοι εκπαιδευτικοί εξέφρασαν την άποψη ότι η χρήση των Τ.Π.Ε. είναι αναγκαία για την

εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και θα διευκολύνει τους μαθητές στην παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου.

Οι μισοί συμμετέχοντες καθηγητές στην έρευνα είναι άνω των 51 ετών και ίσως αυτός είναι ένας παράγοντας που ορισμένοι εξ' αυτών εκφράζουν την δυσπιστία τους ως προς την αναγκαιότητα χρήσης των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία καθώς έχουν μια διαμορφωμένη άποψη. Αυτό μπορεί να οφείλεται στο ότι θεωρούν πως έχουν ελλιπή επιμόρφωση και δεν μπορούν να ανταποκριθούν με ευκολία στην οργάνωση μιας διδασκαλίας, που θα είναι σχεδιασμένη με την χρήση των νέων τεχνολογιών. Σε αντίθεση οι νεότεροι ηλικιακά εκπαιδευτικοί διάκεινται θετικώς απέναντι στις Τ.Π.Ε.

Τέλος, είναι λοιπόν φανερό ότι με την χρήση των νέων τεχνολογιών οι μαθητές θα οδηγηθούν στην ανακάλυψη και απόκτηση της γνώσης, που είναι ο κύριος στόχος της εκπαίδευσης. Επίσης θα καλλιεργήσουν την προσωπικότητά τους και θα αποκτήσουν ικανότητες και δεξιότητες που θα τους συνοδεύουν σε όλη τους την ζωή.

6.2 Προεκτάσεις

Σύμφωνα με τα ανωτέρω συμπεράσματα καταλήγουμε πως το σημερινό σχολείο πρέπει να προετοιμαστεί κατάλληλα για να ενσωματώσει τις νέες τεχνολογίες και τα οφέλη που προκύπτουν από τη χρήση τους στην εκπαιδευτική διαδικασία. Καθώς η έρευνα μας πραγματοποιήθηκε σε ένα περιορισμένο δείγμα σχολικών μονάδων, προτείνεται μελλοντικά να διενεργηθεί νέα έρευνα η οποία να περιλαμβάνει περισσότερα σχολεία ανά την Ελλάδα και έτσι θα μπορέσουμε να καταλήξουμε σε ένα πιο γενικευμένο συμπέρασμα.

Κατά την διάρκεια της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19) για να συνεχιστεί η εκπαίδευση των μαθητών, η μοναδική επιλογή ήταν η εκπαίδευση από απόσταση (Κορωνοϊός : Μένουμε σπίτι - Μαθαίνουμε στο σπίτι , 2020). Σε όλες τις χώρες του κόσμου παρουσιάστηκε η ανάγκη να αξιοποιηθούν οι υπάρχουσες τεχνολογίες σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, έτσι ώστε να συνεχιστεί η εκπαιδευτική διαδικασία. Οι χώρες που είχαν ήδη εντάξει στο εκπαιδευτικό τους σύστημα τις Τ.Π.Ε. μπόρεσαν να ανταποκριθούν καλύτερα σε σχέση με άλλες χώρες που δεν χρησιμοποιούσαν τόσο τις νέες τεχνολογίες στο σχολείο. Στη χώρα μας όπως αποδεικνύεται και από την έρευνά μας δεν ήταν διαδεδομένη η χρήση νέων τεχνολογιών κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Παρόλα αυτά

έγινε μια αξιόλογη προσπάθεια αξιοποίησης είτε υπαρχόντων, είτε νέων ψηφιακών εργαλείων (How is Covid- 19 affecting education in your country).

Προς αυτήν την κατεύθυνση προβλέφθηκε και νομοθετικά η αποδοχή τεχνολογικού εξοπλισμού και φορητών ηλεκτρονικών συσκευών από ιδιώτες δωρητές προς σχολεία όλων των βαθμίδων για να υλοποιηθεί η εξ αποστάσεως εκπαίδευση (Νόμος 4690, 2020). Είναι λοιπόν μια ευκαιρία να αξιοποιηθούν οι Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση.

Επίσης, σε μια μελλοντική έρευνα θα μπορούσαν να εξεταστούν οι απόψεις των εμπλεκομένων, μαθητών και καθηγητών, ως προς τη χρήση τάμπλετ κατά την διδακτική διαδικασία. Αυτή η ηλεκτρονική συσκευή είναι ένα αποδοτικό και οικονομικά προσιτό εργαλείο, γεγονός που δίνει τη δυνατότητα στην πολιτεία να θεσμοθετήσει την χρήση του τόσο στην εξ αποστάσεως όσο και στην δια ζώσης εκπαίδευση.

Αναφορές

- (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ.), Π. τ. (2010). 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα "Μαθαίνω πώς να μαθαίνω".
- Alfavita.gr. (2020, Απρίλιος 7). Οι διαφορές σύγχρονης και ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Ανάκτηση από https://www.alfavita.gr/ekpaideysi/318082_oi-diafores-syghronis-kai-asyghronis-ex-apostaseos-ekpaideysis
- Ally, M. (2013). *Mobile learning : from research to practice to Impact Education. Learning and Teaching in Higher Education. Gulf Perspectives.*
- Azuma, R. (1997). A survey of augmented reality. *Presence :Teleoperators and Virtual Environments*, 6(4), σσ. 355-385.
- Bormann, K. (2006). *Πλάτων*. (Ι. Καλογεράκος , Μεταφρ.) Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου - Α. Καρδαμίτσα.
- Cartelli, A. (2006). *Encyclopedia of Information Communication Technology*. Hershey P.A: Information Science Pad.
- Dewey, J. (1913). *The School and Society*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Dewey, J. (1982). *Το σχολείο που μ' αρέσει*. (Μ. Μιχαλοπούλου, Μεταφρ.) Αθήνα: Γλάρος.
- How is Covid- 19 affecting education in your country. (n.d.). Retrieved from <https://covid19-edu.eun.org/countries/greece>
- Koutromanos, G., Sofos, A., & Avramidou, L. (2015). The use of augmented reality games in education: a review of the literature. *Educational Media International Journal*, 52(4), pp. 253-271.
- Pelgrum, W., & Plomp, T. (1991). *The Use of Computers in Eduation Worldwide*. Oxford: Pergamon Press.
- Piaget, J. (1999). *Ψυχολογία και Παιδαγωγική*. (Α. Βερβερίδης, Μεταφρ.) Αθήνα: Λιβάνης.

- Seels , B. B., & Richey, R. C. (1994). *Instructional technology : The definition and domains of the field*. Washington DC: Association for Educational Communications and Technology.
- Toffler, A. (1971). *Future Shock*. New York: Bantam Books.
- Αναστασιάδης , Π., Γκιουζέλη, Α., Μπέλλου, Ι., Παπαναστασίου , Γ., Παπαχρήστος , Ν., Σιμωτάς, Κ., & Φραγκάκη , Μ. (2010). *Ο διαδραστικός Πίνακας στη Σχολική Τάξη: Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις - Διδακτικές Εφαρμογές. Μέρος Α'*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Απόφαση 21. (2019). *Αρχή προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα* .
- Ασημακοπούλου, Α., & Μπαλτά , Σ. (2003). Νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση: νέος ρόλος με αυξημένη ευθύνη για το σύγχρονο εκπαιδευτικό. *Τα εκπαιδευτικά*(67-68), σσ. 209-215.
- Βάμβουκας , Μ. (2010). *Εισαγωγή στην Ψυχοπαιδαγωγική Έρευνα και Μεθοδολογία*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Δήμου , Ν. (2000). *Ψηφιακή ζωή . Όπερα* .
- Κακλαμάνης , Θ. (2005). Συνεργατική Μάθηση & ΤΠΕ στην Εκπαίδευση. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, 10*, σσ. 130-144.
- Κάλφας , Β., & Ζωγραφίδης, Γ. (2006). *Αρχαίοι Έλληνες Φιλόσοφοι*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Τριανταφυλλίδη.
- Καποδίστρια , Α. (2001). Νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση. *Σύγχρονη Εκπαίδευση*(115), σσ. 42-47.
- Καριπίδης, Ν., & Πρέντζας, Δ. (2015). Βιβλιογραφική Ανασκόπηση των Παραγόντων που επηρεάζουν την Επιτυχή Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση. *Πρακτικά του 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου « Ένταξη και Χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία »*. Θεσσαλονίκη 30/10 - 1/11 2015. Ανάκτηση από <https://www.etpe.gr/conf/?cid=24>
- Κελπανίδης , Μ. (1999). *Μεθοδολογία της Παιδαγωγικής Έρευνας με Στοιχεία Στατιστικής*. Θεσσαλονίκη: Κώδικας.

- Κιούση, Σ. (2020). *Η αναγκαιότητα ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στη διδακτική διαδικασία*. Αθήνα: Bookstars-Free Publishing.
- Κογκούλης, Ι. (2004). *Η σχολική τάξη ως κοινωνική ομάδα και η ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση*. Θεσσαλονίκη: Αδελφών Κυριακίδη.
- Κόκκος, Α., & Λιοναράκης, Α. (1998). *Ανοιχτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση*. Πάτρα : Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο .
- Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Νέες Τεχνολογίες.
- Κόμης, Β. (2006). *Εισαγωγή στη διδακτική της Πληροφορικής*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.
- Κορωνοϊός : Μένουμε σπίτι - Μαθαίνουμε στο σπίτι . (2020). Ανάκτηση από <https://mathainoumestospiti.gov.gr/schetika/>
- Κοτοπούλης, Θ. (2014). *Νέες Τεχνολογίες και Εκπαίδευση*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Κουτσογιάννης , Δ. (2014, Μάρτιος). Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης. Πάτρα. Ανάκτηση από http://e-learning.sch.gr/pluginfile.php/49864/mod_resource/content/0/ylikoKSE_PE02_20140319.pdf
- Κουτσογιάννης, Δ. (2010, Φεβρουάριος). *Πύλη για την Ελληνική γλώσσα* . Ανάκτηση από http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/ict/education/index.html
- Λαφατζή , Ι. (2005). *Νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη : Αφοί Κυριακίδη.
- Λιάκος , Α. (2016). *Η εκπαίδευση στον ορίζοντα των μεγάλων αλλαγών. Εθνικός και Κοινωνικός Διάλογος για την Παιδεία-Πορίσματα*. Ανάκτηση από https://www.minedu.gov.gr/publications/docs2016/PORISMATA_DIALOGOU_2016.pdf
- Μανδρώνη, Κ. (2018). *ΤΠΕ και Εκπαίδευση Από την κιμωλία στο διαδίκτυο*. (Κ. Θεολόγου, & Σ. Στέλιος, Επιμ.) Αθήνα: Ελληνοεκδοτική.

- Ματσαγγούρας , Η. (2006). *Η διαθεματικότητα στη σχολική γνώση. Εννοιοκεντρική Αναπλαισίωση και Σχέδια Εργασίας*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Ματσαγγούρας , Η. (2008). *Η σχολική τάξη: Χώρος, Ομάδα, Πειθαρχία, Μέθοδος*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Ματσαγγούρας, Η. (2000). *Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση: Για το καθημερινό μάθημα, το ολοήμερο σχολείο και τα Περιβαλλοντικά, τα Πολιτιστικά και τα Ευρωπαϊκής Συνεργασίας Προγράμματα*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Μουντρίδου, Μ. (2008). *Εκπαιδευτική Τεχνολογία - Πολυμέσα . Στο Παιδαγωγική Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών του ΟΑΕΔ*.
- Μπαμπινιώτης , Γ. (2000). *Νέες τεχνολογίες και ποιοτική Παιδεία. Το Βήμα*. Ανάκτηση από <https://www.tovima.gr/2008/11/24/opinions/nees-technologies-kai-poiotiki-raideia/>
- Μπαμπινιώτης , Γ. (2008). *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (3η Έκδοση εκδ.)*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε.
- Μπαμπινιώτης, Γ. (2018). *Greeklish : Προσοχή*. Αθήνα. Ανάκτηση από <https://babiniotis.gr/e4678-globulet14152-8514b-6decongresso-945783-/331congresso/>
- Νόμος 2492. (1997). *Φεκ Α', 50*.
- Νόμος 4690. (2020).
- Ξωχέλλης, Π. (2010). *Παιδαγωγική και Εκπαίδευση σήμερα*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Οικονόμου, Β. (χ.χ.). Ανάκτηση από <https://economu.wordpress.com/>
- Παγγέ , Τ. (2017). *Εκπαίδευση με Χρήση Νέων Τεχνολογιών*. (Α. Σοφός, Ε. Αυγερινός, Π. Καραμούζης, Λ. Χριστοδουλίδου, & Μ. Δάρρα, Επιμ.) Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Παγγέ , Τ., & Κυριαζή , Μ. (1998). *Αξιοποίηση των ΤΠΕ. Εισήγηση στην 1η Πανεπειρωτική Ημερίδα "Πληροφορική και Εκπαίδευση"*. Ιωάννινα.

- Παρασκευοπούλου, Ε. (2018). *ΤΠΕ και Εκπαίδευση Από την κιμωλία στο διαδίκτυο*. (Κ. Θεολόγου, & Σ. Στέλιος, Επιμ.) Αθήνα: Ελληνοεκδοτική.
- Σιπητάνου, Α. (1998). *Ο αναλφαριθμητισμός στην Ελλάδα: η διαχρονικότητα και οι μεταλλαγές του προβλήματος*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Σολομωνίδου, Χ. (2003). *Σύγχρονη εκπαιδευτική τεχνολογία. Υπολογιστές και μάθηση στην Κοινωνία της Γνώσης*. Θεσσαλονίκη: Κώδικας.
- Σολομωνίδου, Χ. (1999). *Εκπαιδευτική τεχνολογία: μέσα, υλικά, διδακτική χρήση και αξιοποίηση*. Αθήνα: Καστανιώτη.
- Σολομωνίδου, Χ. (2006). *Νέες τάσεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία. Εποικοδομητισμός και σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης*. Αθήνα : Μεταίχμιο.
- Σολομωνίδου, Χ. (2009). *Η χρήση του υπολογιστή στο σύγχρονο σχολείο*. Πανεπιστημιακές εκδόσεις Θεσσαλίας .
- Τσιάτσος, Θ. (2015). *Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Τεχνολογία*. Αθήνα: Κάλλιπος.
- ΥΠ.Ε.Π.Θ. (2011). Πρόγραμμα σπουδών για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στην υποχρεωτική εκπαίδευση (Δημοτικό & Γυμνάσιο). Οδηγός για τον εκπαιδευτικό.
- Φ.Ε.Κ. (2003). Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.). Δημοτικού Γυμνασίου. α)Γενικό Μέρος, β) Δ.Ε.Π.Π.Σ και Α.Π.Σ. Ελληνικής Γλώσσας, Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας, Εικαστικών, Σπουδών Θεάτρου, Θρησκευτικών, Ιστορίας, Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής, Μαθηματικών, Μελέτης Περιβάλλοντος.
- Φ.Ε.Κ.1562/τεύχοςΒ'. (2011, Ιούνιος 27). Πρόγραμμα Σπουδών για τα μαθήματα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Νέα Ελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία της Α' τάξης Γενικού Λυκείου.
- Φ.Ε.Κ.4911/τεύχοςΒ'. (2019, Δεκεμβρίου 31). Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου.

Ψυχάρης, Σ. (2009). *Εισαγωγή των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Παπαζήση.

Πηγές εικόνων

Εικόνα 1 : https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tablet_hands.jpg

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1. Φύλο ερωτώμενων	22
Πίνακας 2. Κατανομή μαθητών και μαθητριών ανά τάξη	23
Πίνακας 3. Μητρική Γλώσσα ερωτώμενων μαθητών	24
Πίνακας 4. Κατοχή ηλεκτρονικών συσκευών	25
Πίνακας 5. Λογαριασμός E-mail.....	26
Πίνακας 6. Σχέση μαθητών με την χρήση νέων τεχνολογιών	27
Πίνακας 7. Ημερήσια χρήση ηλεκτρονικών συσκευών	28
Πίνακας 8. Ηλεκτρονικές συσκευές σχολείων.....	29
Πίνακας 9. Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία.....	30
Πίνακας 10. Με την χρήση Τ.Π.Ε. το μάθημα γίνεται:.....	31
Πίνακας 11. Διδασκαλία ελληνικής γλώσσας και Τ.Π.Ε.....	32
Πίνακας 12. Εκμάθηση και βελτίωση γνώσεων με χρήση Τ.Π.Ε.	33
Πίνακας 13. Χρήση ηλεκτρονικής εφαρμογής για εκμάθηση ελληνικής γλώσσας.....	34
Πίνακας 14. Συνδυασμός μελέτης με αναζήτηση στο internet.....	35
Πίνακας 15. Ωφέλεια γνώσης Τ.Π.Ε και εύρεση εργασίας	36
Πίνακας 16. Φύλο ερωτώμενων	38
Πίνακας 17. Ηλικίες εκπαιδευτικών.....	39
Πίνακας 18. Έτη υπηρεσίας	40
Πίνακας 19. Ειδικότητες εκπαιδευτικών	41
Πίνακας 20. Επιμορφώσεις εκπαιδευτικών	42
Πίνακας 21. Κατοχή ηλεκτρονικών συσκευών	43
Πίνακας 22. Χρήση Η/Υ στη καθημερινότητα	44

Πίνακας 23. Χρήση νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία	45
Πίνακας 24. Αποδοτικότητα εκπαιδευτικών εργαλείων.....	46
Πίνακας 25. Διδασκαλία με την χρήση των Τ.Π.Ε.	47
Πίνακας 26. Δυνατότητες κατανόησης μαθήματος.....	48
Πίνακας 27. Λόγοι μη-χρήσης Τ.Π.Ε. κατά την εκπαιδευτική διαδικασία	49
Πίνακας 28. Ανάθεση εργασιών με χρήση Η/Υ	50
Πίνακας 29. Ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε. στα σχολεία	51
Πίνακας 30. Οικονομικά εφικτή η χρήση Τ.Π.Ε.	52
Πίνακας 31. Πλήθος μαθητών	53
Πίνακας 32. Διδασκαλία με χρήση Τ.Π.Ε.....	54
Πίνακας 33. Επίδραση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία.....	55
Πίνακας 34. Επίδραση των Τ.Π.Ε. στην ελληνική γλώσσα	56

Παράρτημα Α

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΜΑΘΗΤΗ-ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ

Το παρόν ερωτηματολόγιο έχει ως σκοπό να δώσει την ευκαιρία σε μαθητές όλων των τάξεων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης να εκφράσουν την άποψη τους σχετικά με την χρησιμότητα των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) κατά την διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Επίσης, να φανερώσει κατά πόσο η χρήση των ΤΠΕ μπορεί να τους βοηθήσει να κατανοήσουν καλύτερα το μάθημα να αναπτύξουν πολύπλευρα τον χαρακτήρα τους. Το ερωτηματολόγιο θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς και η συμπλήρωσή του θα γίνει ανώνυμα. Η γνώμη σας θα εκτιμηθεί ιδιαίτερα.

Α. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Φύλο:

Αγόρι

Κορίτσι

Βαθμίδα εκπαίδευσης:

Γυμνάσιο

Λύκειο

Τάξη:

Α'

Β'

Γ'

Τάξη υποδοχής:

ΖΕΠ I

ΖΕΠ II

Είναι τα ελληνικά η μητρική σας γλώσσα :

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ

1) Έχεις κινητό:

ΝΑΙ

ΟΧΙ

2) Έχεις tablet:

ΝΑΙ

ΟΧΙ

3) Έχεις ηλεκτρονικό υπολογιστή (Η/Υ) στο σπίτι:

ΝΑΙ

ΟΧΙ

4) Διαθέτεις λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
(email): NAI OXI

5) Η χρήση των νέων τεχνολογιών είναι για εσένα:
Πολύ εύκολη Εύκολη Μέτρια Δύσκολη

6) Πόσες ώρες συνολικά κάνεις χρήση ηλεκτρονικών συσκευών (κινητό, υπολογιστή, tablet) μέσα στην ημέρα:
0 – 1 ώρα 1 – 3 ώρες 3– 5 ώρες Περισσότερες από 5 ώρες

Γ. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ (ΤΠΕ) ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

7) Το σχολείο σας διαθέτει:

Ηλεκτρονικούς υπολογιστές	NAI ☐	OXI ☐
Διαδραστικό πίνακα	NAI ☐	OXI ☐
Βιντεοπροβολέα (projektor)	NAI ☐	OXI ☐
Τηλεόραση	NAI ☐	OXI ☐

8) Στην διδασκαλία των μαθημάτων στο σχολείο κάνετε χρήση των νέων τεχνολογιών:
Πάντοτε Συχνά Σπάνια Ποτέ

9) Πιστεύεις ότι με την χρήση των νέων τεχνολογιών το μάθημα γίνεται πιο :
Ενδιαφέρον Ευχάριστο Κουραστικό Δύσκολο

10) Στη διδασκαλία του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας στο σχολείο σας γίνεται χρήση των νέων τεχνολογιών:
Πάντοτε Συχνά Σπάνια Ποτέ

11) Πιστεύεις ότι στην εκμάθηση της Νεοελληνικής Γλώσσας(ορθογραφία, σύνταξη κ.τ.λ) η χρήση των νέων τεχνολογιών βοηθάει:
Πάρα πολύ Πολύ Αρκετά Καθόλου

12) Η χρήση των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία της Νεοελληνικής γλώσσας βελτιώνει το επίπεδο των γνώσεων σας:

Πάρα πολύ Πολύ Αρκετά Καθόλου

13) Πιστεύετε ότι μια εφαρμογή που μπορεί να εγκατασταθεί σε κινητό, tablet ή υπολογιστή θα σας βοηθούσε στην εκμάθηση της Νεοελληνικής γλώσσας:

Πάρα πολύ Πολύ Αρκετά Καθόλου

14) Στις εργασίες για το σπίτι ή για την μελέτη σου χρησιμοποιείς την αναζήτηση στο διαδίκτυο (internet) :

Πάντοτε Συχνά Σπάνια Ποτέ

15) Στη μελέτη των μαθημάτων σου συνδυάζεις βιβλίο και αναζήτηση στο διαδίκτυο:

Πάντοτε Συχνά Σπάνια Ποτέ

16) Θεωρείτε ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών σας βοηθούν να αποκτήσετε γνώσεις που θα σας είναι χρήσιμες στην εύρεση μελλοντικής εργασίας:

Πάρα πολύ Πολύ Αρκετά Καθόλου

Ευχαριστώ πολύ για την συμμετοχή σας !

Παράρτημα Β

Ερωτηματολόγιο καθηγητών

Το παρόν ερωτηματολόγιο έχει ως σκοπό να δώσει την ευκαιρία σε καθηγητές όλων των κλάδων να εκφράσουν την άποψη τους σχετικά με την χρησιμότητα των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) κατά την διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Επίσης, να φανερώσει κατά πόσο η χρήση των Τ.Π.Ε. μπορεί να βοηθήσει τον μαθητή να κατανοήσει καλύτερα το μάθημα και να αναπτύξει πολύπλευρα τον χαρακτήρα του. Το ερωτηματολόγιο θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς και η συμπλήρωσή του θα γίνει ανώνυμα. Η γνώμη σας θα εκτιμηθεί ιδιαίτερα.

Α' Ενότητα - ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Φύλο: Άνδρας Γυναίκα

Ηλικία: μέχρι 30 ετών 31-40 ετών 41-50 ετών 51 και άνω

Έτη υπηρεσίας: 0-6 έτη 7-12 έτη 13-20 έτη 21 και άνω

Ειδικότητα: Θεωρητικών μαθημάτων Θετικών μαθημάτων
Ξένης γλώσσας Πληροφορικής

Σχολική μονάδα: Γυμνάσιο Λύκειο

Μεταπτυχιακές σπουδές: ΝΑΙ ΟΧΙ

Επιμόρφωση Α' επιπέδου στις ΤΠΕ: ΝΑΙ ΟΧΙ

Επιμόρφωση Β' επιπέδου στις ΤΠΕ: ΝΑΙ ΟΧΙ

Επιμόρφωση άλλου είδους

Β' Ενότητα - ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

1) Διαθέτετε: (επιλέξτε μια ή περισσότερες απαντήσεις)

Η/Υ Tablet Κινητό Δεν διαθέτω

2) Χρησιμοποιείτε στην καθημερινότητά σας τον Η/Υ:

Πάρα πολύ Πολύ Σπάνια Καθόλου

3) Για την παραγωγή του διδακτικού υλικού χρησιμοποιείτε τον Η/Υ:

Πάρα πολύ Πολύ Σπάνια Καθόλου

Γ' Ενότητα - Χρήση νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία

4) Το σχολείο που υπηρετείτε διαθέτει:

(επιλέξτε μια ή περισσότερες απαντήσεις)

Κλασικό πίνακα

Διαδραστικό πίνακα

Διαδίκτυο για αναζήτηση πληροφοριών

Εκπαιδευτικά λογισμικά

(ηλεκτρονικές εγκυκλοπαίδειες, λεξικά)

Η/Υ

Βιντεοπροβολέα

Τηλεόραση

5) Ποιο από τα παρακάτω εκπαιδευτικά εργαλεία θεωρείτε ότι είναι πιο αποδοτικό στη διάρκεια της διδασκαλίας :

(επιλέξτε μια ή περισσότερες απαντήσεις)

Διαδραστικός πίνακας

Βιντεοπροβολέας

TV + Video

Tablet σε κάθε μαθητή

Κλασικός πίνακας

Ηλεκτρονικός υπολογιστής

6) Κατά την διάρκεια της διδασκαλίας χρησιμοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες:

Πάρα πολύ

Πολύ

Σπάνια

Καθόλου

7) Ποιοι είναι οι λόγοι που δεν χρησιμοποιείτε τις Τ.Π.Ε. κατά την εκπαιδευτική διαδικασία;

Έλλειψη επαρκούς τεχνολογικού εξοπλισμού

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Πιστεύω ότι η φύση των μαθημάτων που διδάσκω δεν διευκολύνει την χρήση των Τ.Π.Ε.

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Δεν είναι εύκολο για εμένα να σχεδιάσω μια διδασκαλία με Τ.Π.Ε.

ΝΑΙ

ΟΧΙ

8) Αναθέτετε στους μαθητές σας εργασίες που είναι απαραίτητη η αναζήτηση πληροφοριών στον Η/Υ :

Πάντοτε Συχνά Σπάνια Καθόλου

9) Οι Νέες Τεχνολογίες στη διδακτική πράξη μπορούν να δώσουν μεγαλύτερες δυνατότητες κατανόησης όσον αφορά το μάθημά σας :

Πάρα πολύ Πολύ Σπάνια Καθόλου

10) Πιστεύετε ότι η ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση υπάρχει:

ΝΑΙ ΟΧΙ

11) Η χρήση Νέων Τεχνολογιών είναι οικονομικά εφικτή στη εκπαίδευση:

ΝΑΙ ΟΧΙ

12) Για την διεξαγωγή μαθήματος με την χρήση Νέων Τεχνολογιών θα πρέπει να υπάρχουν λιγότεροι μαθητές στη τάξη :

ΝΑΙ ΟΧΙ

13) Σε ποια μαθήματα θεωρείτε πως βοηθάει η εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση:

Σε όλα τα μαθήματα Σε κανένα μάθημα
Θεωρητικά μαθήματα Θετικά μαθήματα

14) Θεωρείτε ότι οι μαθητές με τις Νέες τεχνολογίες:

Θα αυξηθεί το ενδιαφέρον τους για το μάθημα NAI OXI

Θα συνεργαστούν καλύτερα σε ομάδες
(ομαδοσυνεργατική μέθοδος) NAI OXI

Θα διευρύνουν περισσότερο τις γνωστικές τους ικανότητες NAI OXI

Θα αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα NAI OXI

15) Όσον αφορά τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας πιστεύετε ότι η χρήση των Νέων

Τεχνολογιών βοηθάει :

Στην παραγωγή γραπτού λόγου

ΝΑΙ ΟΧΙ

Στον εμπλουτισμό του προφορικού λόγου

ΝΑΙ ΟΧΙ

Στη κατανόηση γραπτών κειμένων

ΝΑΙ ΟΧΙ

Ευχαριστώ πολύ για την συμμετοχή σας !

Παράρτημα Γ

Έντυπο ενημέρωσης και συγκατάθεσης των γονέων και κηδεμόνων για συμμετοχή των μαθητών/-τριων στο ερωτηματολόγιο

Ο σκοπός του ερωτηματολογίου αποσκοπεί στην διερεύνηση ως προς την χρησιμότητα των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) στην διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας. Οι μαθητές μέσα από τις ερωτήσεις θα κληθούν να απαντήσουν κατά πόσο υπάρχει η τεχνολογία στο εκπαιδευτικό σύστημα και αν αυτό βοηθάει στο να κατανοήσουν καλύτερα το μάθημα.

Θα τους δοθεί ένα ερωτηματολόγιο για να το συμπληρώσουν. Ο χρόνος συμπλήρωσης είναι περίπου 10'-15'. Η ανωνυμία των συμμετεχόντων διασφαλίζεται καθώς σε κανένα σημείο του ερωτηματολογίου δεν θα ζητούνται πληροφορίες για την ταυτότητα του μαθητή. Η συμπλήρωση του θα γίνει ανώνυμα και τα δεδομένα που θα συλλεχθούν θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς.

Ο κάτωθι υπογεγραμμένος

Κηδεμών του μαθητή/ -τριας
.....

Τάξης

Συναινώ να συμμετάσχει στην έρευνα, η οποία γίνεται στα πλαίσια Μεταπτυχιακής Εργασίας.

Υπογραφή

.....